

Hjulsta

Gravfält och boplats vid Hjulstakorset

Arkeologisk förundersökning

Fornlämning Spånga 96:1, 214:1 och 329:1
Akalla 4:1
Spånga socken
Stockholms kommun
Stockholms län
Uppland

Ingela Harrysson och Ann Vinberg

Hjulsta

Gravfält och boplats vid Hjulstakorset

Arkeologisk förundersökning

Fornlämning Spånga 96:1, 214:1 och 329:1

Akalla 4:1

Spånga socken

Stockholms kommun

Stockholms län

Uppland

Ingela Harrysson och Ann Vinberg

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2016

Omslag:
Södra delen av undersökningsområdet. Fotografiet är taget med drönare från norr.
Foto Andreas Forsgren.

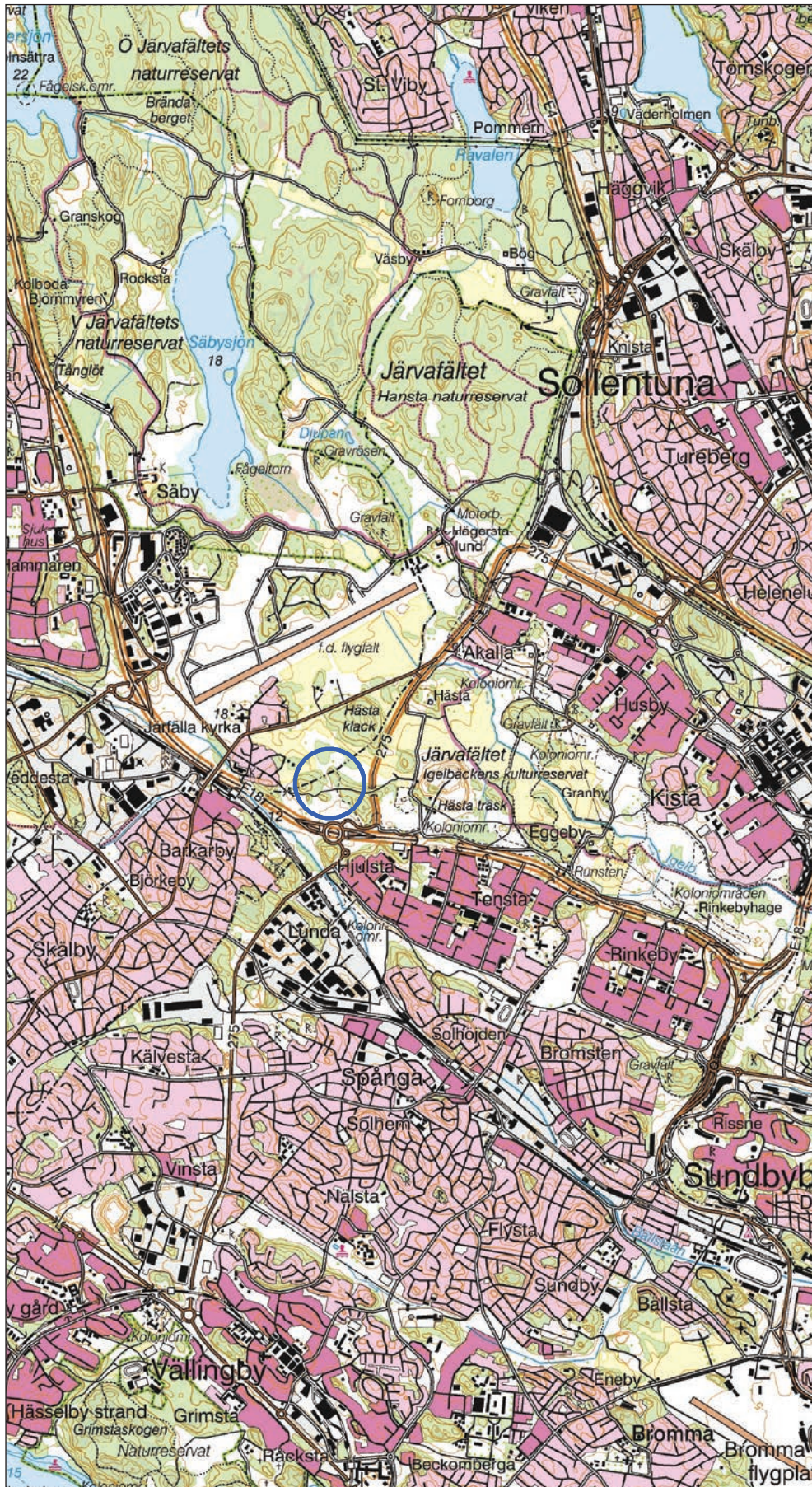
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2012/02954.

ISBN: 978-91-7453-492-4

Tryck: Just Nu, Västerås 2016.

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning.....	6
Bakgrund	6
Topografi och fornlämningsmiljö	6
Förundersökningens delområden	8
Delområde 1. Spånga 96:1: gravfält, röjda ytor, röjningsrösen	8
Delområde 2. Spånga 96:1: gravfältets nordvästra del, röjningsröse, röjda ytor.....	8
Delområde 3. Spånga 214:1: terrassering, röjningsrösen, röjd yta, stensträng m.m. ..	8
Delområde 4. Spånga 329:1: stensträng, röjda ytor, röjningsröse, vägbank m.m. ..	9
Delområde 5. Anläggning 601: husgrund?, röjd yta m.m.	10
Övergripande målsättning/syfte	10
Metod och genomförande generellt	10
Metodologiskt förhållningssätt.....	11
Syfte, metod och genomförande för respektive delområde.....	13
Delområde 1	13
Delområde 2	13
Delområde 3	13
Delområde 4	13
Delområde 5	13
Resultat	14
Gravfältet Spånga 96:1	14
Nyttillkomna anläggningar.....	14
Skador.....	16
Konstruktionslager och överlagringar	16
Gravarnas yttre form och utseende.....	17
Boplats- och aktivitetsområde inkl terrasseringen Spånga 214:1 (delomr 2 och 3) ...	24
Södra-centrala området	24
Norra området.....	26
Övriga områden och lämningar	30
Delområde 4. Spånga 329:1 och fornlämningsområde till Spånga 96:1	30
Delområde 5. Grop och röjd yta	30
Fynd.....	33
Metalldetekteringen.....	33
Gravfältet Spånga 96:1	33
Boplatsen Spånga 214:1	34
Tolkning och utvärdering.....	35
Referenser.....	38
Tekniska och administrativa uppgifter	39
Bilaga 1. Schaktplan	40
Bilaga 2. Schakttabell	42
Bilaga 3. Anläggningstabell.....	49
Bilaga 4. Husbeskrivningar	63
Hus 1	63
Hus 2	63
Bilaga 5. Provrutor, tabell	64
Bilaga 6. Fyndtabell.....	65
Hjulsta FU, boplats 214:1	65
Hjulsta FU, gravfält 96:1	66

Figur 1. Utdrag ur digitala Terrängkartan. Platsen för förundersökningen är markerad med en blå ring. Skala 1:50 000.

Sammanfattning

Stiftelsen Kulturmiljövård har utfört en arkeologisk förundersökning av fornlämningarna Spånga 96:1, 214:1 och 329:1 inom fastigheten Akalla 4:1, Spånga socken, Stockholms stad, Uppland. Anledningen till förundersökningen är att Trafikverket bygger en ny sträckning av E4 väster om Stockholm, Förbifart Stockholm.

Förundersökningen visar att gravfältet Spånga 96:1 omfattar en större yta än tidigare var känt samt att slutningen söder om är ett sammanhängande boplots- och aktivitetsområde. Förutom de tidigare inom undersökningsområdet kända 12 gravarna framkom vid förundersökningen ytterligare ett 50-tal gravar eller möjliga gravar. Detta innebär att antal gravar som är aktuella inför slutundersökningen uppskattas vara cirka 100 stycken. Dessa utgörs bl.a. av stora flacka stensättningar med diameter över 10 meter. Mindre stensättningar, 4–8 meter stora, samt cirka 20 gravar, stenpackningar/stensamlingar som är mindre än 2 meter i diameter. Endast ett mindre antal gravar förefaller sakna överbyggnad. På gravfältet finns två treuddar och en tresidig stensättning och alla verkar överlagra äldre lämningar i form av stenpackningar. Även kring flera av högarna finns tydliga överlagringar mellan gravarna. Utifrån gravform är ett litet antal tolkade som skelettbegravningar medan resterande bedöms vara olika varianter av brandgravar. Ett fåtal anläggningar i form av härdar och stolphål, påträffades mellan gravarna. De är troligen ett resultat efter aktiviteter som hör till begravningsritualen. Ytorna kring krönet utgörs delvis av påförda massor, d.v.s. flacka ytor/terrasseringar som har använts för gravkonstruktioner.

Slutningen söder och sydväst om gravfältet utgörs av ett sammanhängande boplots- och aktivitetsområde (Spånga 214:1). Lämningarna koncentrerar sig till två områden, ett i den södra och centrala delen och ett i den norra delen och områdena hänger i stort sett ihop. Längst i söder ligger terrasseringen Spånga 214:1 och på denna finns stolphål från minst ett, sannolikt två eller fler, treskeppiga hus. Norr om husterrassen finns en äldre odlingsyta begränsad av en stensträng. Ytterligare boplotsanläggningar finns i slutningen och på avsatser norr om denna, i områdets centrala del. Även här verkar det finnas ett par faser i användningen. Den flacka ytan i områdets norra del har tolkats som en äldre odlingsyta. Här framkom även boplotslämningar i ett par faser, bl.a. rester av ett treskeppigt hus. Ett mindre hus, kanske ett syllhus, kan ha funnits sydväst om detta. Utmed större delen av boplotsområdets sydvästra kant finns en kraftig stensträng och möjligen, intill och parallellt med denna, en kortare stensträng. Inom odlingsytan undersöktes tre anläggningar, vilka karterats som röjningsrösen, för att fastställa om de kunde vara gravar. De visade sig en vara en naturlig förhöjning, en stensamling lagd på markytan samt en, delvis nedgrävd, stenpackning av oklar karaktär.

Inom delområde 4, utanför gravfältet i norr, framkom endast enstaka lämningar i form av härdar och spridda stolphål. Den förmodade källargropen, som karterats i förundersökningsområdets norra del, bedömdes som en sentida störning/sopgrop.

Inledning

Stiftelsen Kulturmiljövård har mellan den 19 oktober och 10 november 2015 utfört en arkeologisk förundersökning av fornlämningarna Spånga 96:1, 214:1 och 329:1 inom fastigheten Akalla 4:1, Spånga socken, Stockholms stad, Uppland enligt beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län (dnr 431–23934–2014 daterat 2015–09–25). Efter avslutad förundersökning hölls enligt länsstyrelsens anvisningar den 19 november 2015 en visning ute i fält för länsstyrelsen och av denna inbjudna aktörer.

Anledningen till förundersökningen är att Trafikverket bygger en ny sträckning av E4 väster om Stockholm, Förbifart Stockholm. De berörda fornlämningarna ligger strax norr om trafikplatsen Hjulsta (figur 1). Efter önskemål från Trafikverket och Länsstyrelsen omfattade förundersökningen bara de ovan nämnda fornlämningarna och inte gravfältet Spånga 122:1, som också ingick i uppdraget. Förundersökningen av Spånga 122:1 samt närområdet till stensättningen Spånga 123:1 kommer att utföras under våren 2016.

Bakgrund

Topografi och fornlämningsmiljö

Förundersökningsområdet ligger cirka 13 km nordväst om Stockholms centrum, inom Stockholms stad, i stadsdelen Hjulsta strax norr om Hjulsta trafikplats (figur 2 och omslagsbild).

Området har inför förundersökningen karterats av Arkeologistik (Andersson 2015). Berörda delar av gravfältet (Spånga 96:1) och boplatsen (Spånga 214:1) omfattade inför förundersökningen, enligt uppgifter ur fornminnesregistret och den kartering som genomfördes våren 2015, totalt 55 karterade objekt. Dessa utgjordes inom undersökningsområdet av 12 gravar, två stensträngar, två terrasseringsar, två väglämningar, en möjlig husgrund, sju röjda ytor samt 16 röjningsrösen (Andersson 2015).

Undersökningsområdet som är en del av Sollentuna härad är beläget mellan två parallella ådalar, väster om Igelbäcken och norr om Spångaån. Ådalarna var sannolikt havsvikar långt fram i järnåldern. Järfälla kyrka med anor från 1100-talet ligger cirka 1 kilometer sydost om förundersökningsområdet. De nu aktuella fornlämningarna är belägna inom ett ur kulturmiljöhänseende intressant område med lämningar från bronsålder och framåt. Flera gårdar etableras redan under romersk järnålder för att följas av kontinuitetsbrott och slutligen, liksom på flera andra ställen i Mälardalen, sker omvälvande förändringar i bebyggelselägen i övergången mellan yngre och äldre järnålder och nya platser tas i anspråk. Under järnåldern utgjordes Hjulsta av ett tätbebyggt område där Hästa och Kolkärr är de närmast belägna gårdarna. Utifrån gravfältens placering i landskapet kan Spånga 102 A–B, 122 samt 285 tolkas höra till Hjulsta. Gravfälten Spånga 94–96, 97 och 106 tolkas höra till bebyggelseenheten Kolkärr och gravfältet Spånga 88 till Hästa.

Under 1960- och 1970-talet undersöktes ett stort antal lämningar, främst gravfält, inför uppförandet av bostäder i Tensta, Rinkeby, Hjulsta och Akalla. Resultatet från flera av dessa undersökningar har avhandlats av Anita Biuw (Biuw 1992). Till grund för tolkningen av Hjulsta ligger resultatet från de totalundersökta gravfälten Spånga 102A, 106 och 106A och de tre delundersökta gravfälten Spånga 94, 96 och 102B. Under

Figur 2. Förundersökningsområdet med berörda och närliggande fornlämningar markerade på den digitala fastighetskartan. Skala 1:10 000

gravfälten Spånga 94 och 102A påträffades lämningar som tolkades som boplatser. Resultatet av att man påträffade underliggande boplatser ledde till ovan nämnda tolkning, d.v.s. att det under järnåldern fanns minst två gårdar här som etablerades under romersk järnålder och som överges senast under vendeltid. Vid övergivandet flyttar istället bebyggelsen till Hjulsta bytomt, Spånga 249 (Biuw 1992:271f).

År 2007 undersöktes Hjulsta gamla bytomt, Spånga 249, och boplatz Spånga 615 och det dessförinnan okända gravfältet Spånga 285. Resultatet från undersökningen visade på bebyggelse från mitten av järnåldern fram till i modern tid, gravfältet hade sin tyngdpunkt i 800–900 talet e. Kr (Dardel m.fl. 2010).

De nu aktuella fornlämningarna ligger längs med en markerad moränrygg (19–30 meter över havet) i öst-västlig riktning med fyra högar i krönläge samt anläggningar både på nord- och sydslutningen (Spånga 96). Inom ytan finns frekvent med moränblock och berg i dagen i östra delen, västra delen utgörs dels av berg i dagen, dels av moränryggen som flackar ut mot väster. Gravfältet förefaller fortsätta utanför undersökningsområdet både i den västra och den östra delen, inom den senare finns ett flertal kända gravanläggningar. Ytterligare österut övergår Spånga 96 i Spånga 94, idag skärs gravfälten av Akallalänken. Höjdryggen övergår i en delvis brant sluttningen i söder/sydväst. I sluttningens centrala del finns avsatser och flacka ytor. Sluttningen övergår i flacka ytor längst ner, ytor använts som åkermark.

Vid den första inventeringen som skedde 1929 i samband med inventeringen av Järvafältet betraktades gravfälten Spånga 94 och 96 som en lokal och gavs då nummer 59. Vid 1951 års inventering av fornlämningar i området delades gravfältet upp i två fornlämningar, Spånga 94 och Spånga 96. Den troligaste förklaring till uppdelningen var en naturlig gräns bildad genom en av berg markerad höjdskillnad mellan de båda gravfälten (Thorberg 1972).

Förundersökningens delområden

Förundersökningsområdet vid Spånga 96:1, 214:1 och 329:1 delades in i fem delområden, där numreringen utgick från den indelning som upprättats i förfrågningsunderlaget och som kompletterats med ytorna norr om gravfältet (figur 3). Uppdelningen speglar områdets olika karaktär vad gäller typ och omfattning av fornlämningar, potentiella fornlämningsytor samt topografi och därmed också de olika behov av metod och grad av insats (se Metod och genomförande).

Delområde 1.

Spånga 96:1: gravfält, röjda ytor, röjningsrösen

Delområdet omfattade större delen av den berörda delen av gravfältet Spånga 96:1, som här ligger på en markerad höjdrygg. Inom delområdet har fyra högar, en treudd och sju stensättningar varav en triangulär och en rektangulär karterats (Andersson 2015). Delområdet omfattade även enstaka röjningsrösen och delar av tre röjda ytor, som har karterats i gravfältets norra och nordöstra kant. Delområdet, exklusive berg i dagen (cirka 90 m²) var cirka 4 350 m² stort.

Delområde 2.

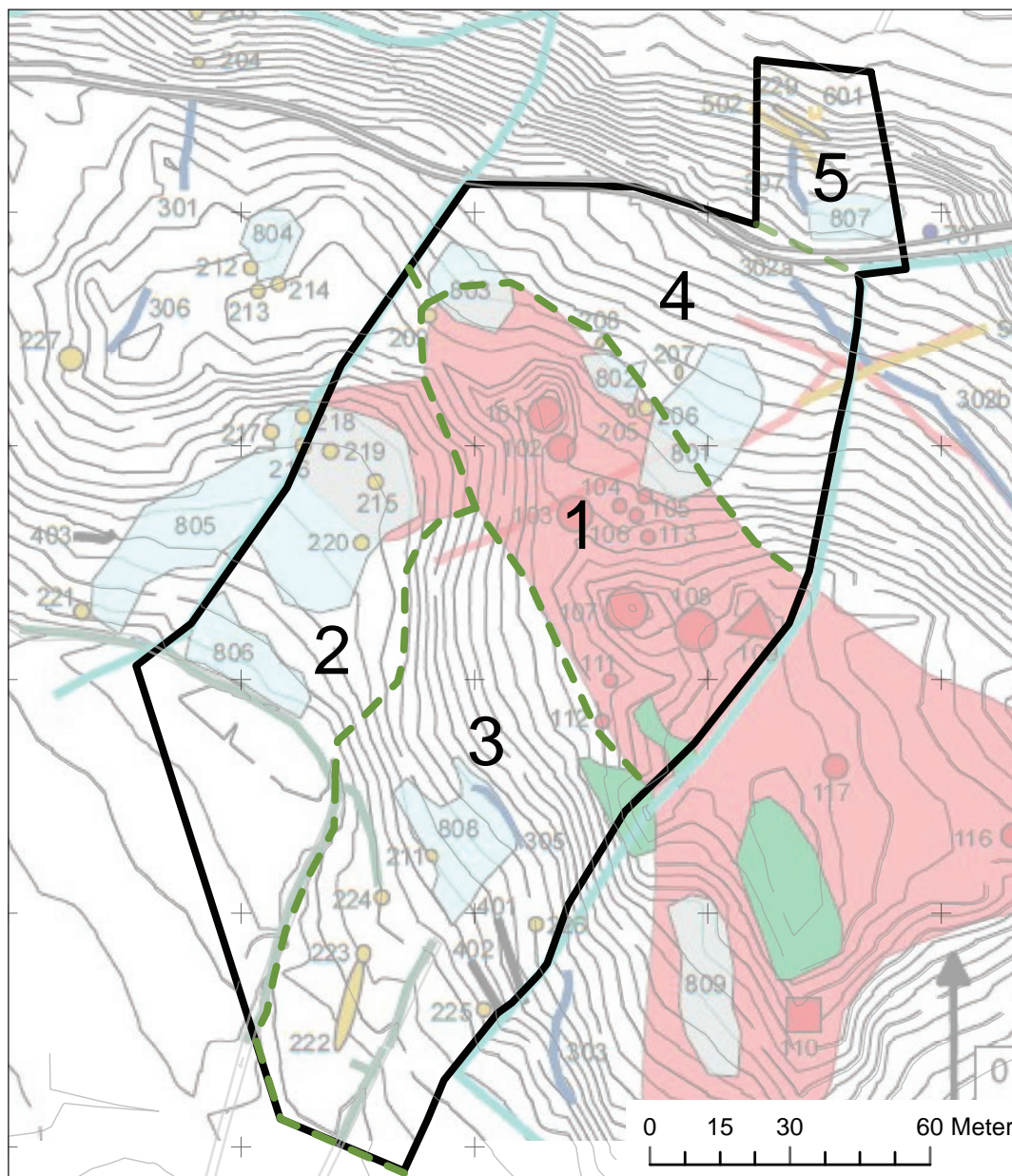
Spånga 96:1: gravfältets nordvästra del, röjningsröse, röjda ytor

Detta delområde omfattade gravfältets nordvästra del, där tidigare registrerade gravar bedömdes som röjningsrösen vid karteringen (a.a.). Övergången mellan gravarna på krönet och röjningsrösen/gravarna utgörs av en relativt brant sluttning och delområdet omfattade även förlängningen på höjdryggen norr om denna. Områdets centrala och södra delar består av flack mark och här finns två röjda ytor. Röjningsrösen ligger inom den större av dessa, vars östra del ligger inom arbetsområdet. Delområdet omfattar också sentida åkermark längst i söder. Delområdet var ca 4 590 m² stort.

Delområde 3.

Spånga 214:1: terrassering, röjningsrösen, röjd yta, stensträng m.m.

Delområdet omfattade terrasseringen Spånga 214:1, där det vid karteringen identifierades ytterligare en terrassering. Intill dessa finns en röjd yta med stensträng. I söder finns flacka ytor, kantade av diken och röjningsrösen. Ytorna har odlats i historisk tid. Enstaka röjningsrösen ligger längre från den historiska åkern och kan höra till äldre odling eller ha en annan funktion. En stor del av delområdet utgörs av den delvis branta sluttningen söder/sydväst om gravfältet Spånga 96:1. Det allra brantaste partiet bedömdes inte

Figur 3. Förundersökningsområdet med delområden (1–5) markerade på digital grundkarta från Trafikverket och kartering av Arkeologistik. Skala 1:1 500.

behöva förundersökas. Delområdet, exklusive berg i dagen och brant sluttning (270 m²), var cirka 5 910 m² stort.

Delområde 4.

Spånga 329:1: stensträng, röjda ytor, röjningsröse, vägbank m.m.

Delområdet omfattade den delvis flacka nordslutningen norr och nordost om gravfältet Spånga 96:1 och avgränsades av en gång- och cykelväg i norr. Delområdet omfattade delar av tre röjda ytor, som karterats i den norra och nordöstra kanten av gravfältet Spånga 96:1. Inom delområdet finns även ett röjningsröse samt en del av stensträngen Spånga 329:1. En annan del av stensträngen har omtolkats till vägbank (A501, a.a.). Denna vägbank är sannolikt den väg som syns på laga skifteskartan från 1895 (akt: 01-spå-167). Enligt kartan fortsätter vägen in på gravfältet 96:1. Delområdet var cirka 3 730 m² stort.

Delområde 5.

Anläggning 601: husgrund?, röjd yta m.m.

Delområdet utgjordes huvudsakligen av en brant nordsluttning norr om gång- och cykelvägen i förundersökningsområdets nordligaste del. Delområdet skulle inte förundersökas i sin helhet. Däremot skulle förundersökningen omfatta anläggning 601, som bedömdes som en husgrund?/jordkällare? vid karteringen. Denna låg i den nedersta delen av den branta sluttningen. Om detta var en källargrund tillhörande en byggnad har sannolikt själva huset varit större. På den flacka ytan direkt norr om anläggning 601 har det, enligt laga skiftes-kartan från 1895, funnits en liten yta som kallas "Lillgärdet". Norr om detta finns en liten yta betesmark och från gårdet löper en smal sträng, som också omnämns vara betesmark, sannolikt en fågata. Den färdväg (A502, a.a.) som karterats ligger i förlängningen av fågatan, och förefaller leda upp mot betesmarken i skogen. Husgrunden bedömdes, tillsammans med färdvägen och ett intilliggande röjningsröse (A229), kunna representera en mindre bebyggelseenhet eller en ekonomibygnad relaterad till djurhållning. Förundersökningen omfattade även en mindre röjd yta (A807) i delområdets södra del.

Övergripande syfte

Enligt Länsstyrelsens förfrågningsunderlag var förundersökningens syfte att fastställa de berörda fornlämningarnas verkliga utbredning samt deras komplexitet, stratigrafi och relativa kronologiska differenser för att ge ett fullgott kunskapsunderlag om samtliga fornlämningar inför kommande slutundersökningar.

Metod och genomförande generellt

För att kunna anpassa metod och grad av insats men också för att kunna utföra undersökningen med parallellt arbetande grävlag delades förundersökningsområdet in i fem delområden (se ovan).

Eftersom undersökningen kom att genomföras sent på året önskade både Länsstyrelsen och Trafikverket ett så snabbt genomförande som möjligt. Länsstyrelsen beslöt att arbetet skulle koncentreras till Spånga 96:1 m.fl. och att förundersökningen vid Spånga 122:1 ska utföras tidig vår 2016. För att förkorta fälttiden vid Spånga 96:1 m.fl. kom arbetet att utföras av tre istället för två grävlag. Detta innebar att lag 1 förundersökte delområde 1, lag 2 delområde 2 och 4-5 samt lag 3 delområde 3. Förundersökningen har för övrigt i huvudsak utförts enligt undersökningsplanen med undantaget att mindre ytor än beräknat har schaktats på gravfältsområdet. Anledningen till detta var att gravar, såväl kända som nypåträffade, var stora, d.v.s. täckte stora ytor, och då ytterligare schaktning inte bedömdes nödvändigt för att tolka området.

Som ett övergripande mål med förundersökningen sågs att klargöra de horisontella och vertikala stratigrafierna samt avgränsa förekomsten av gravar, boplatzlämningar och äldre odlingslämningar för att kunna föra en diskussion kring samtidighet och diskontinuitet. Gravarnas tidsställning, förväntade konstruktion och fyndinnehåll m.m. har bedömts utifrån deras utseende i ytan, placering och sammanhang.

Metodologiskt förhållningssätt

Som grund för fältarbete och dokumentation har ett kontextuellt förhållningssätt legat, med fokus på hur enskilda kontexter ska förstås som delar av större konstruktioner och händelseförlopp. Någon strikt Single Context-metodik har inte tillämpats då förutsättningarna för uppdraget inte medgav detta med tanke på att större sammanhängande ytor inte kom att avbanas och att endast ett fåtal anläggningar skulle undersökas i sin helhet.

Kartering

Körvägar för skogsmaskiner och mindre skador som uppstått vid avverkningen av träd och sly samt borttransport av materialet har dokumenterats genom kartering före avbaning. Inom ytor som inte avbanats har kartering av fornlämningar bl.a. gravar, terrasseringar, stensträngar och andra agrara lämningar, såsom diken m.m. gjorts som en komplettering till tidigare kartering. Detta gäller i någon mån även topografiska element som t.ex. block och berg i dagen. Syftet har varit att få en så komplett bild som möjligt av fornlämningsområdet.

Avbaning

Avbaningen har gjorts i form av söschakt, en till två skopbredder, och i viss mån som större sammanhängande ytor. Avbaningen har gjorts ned till anläggningsnivå eller till orörd mark om inte anläggningar eller kulturlager påträffats. Schakten har ibland kommit att utvidgats för att avgränsa och förstå konstruktioner. De förmodade äldre odlingslagren inom röjda ytor, har schaktats igenom skiktvis för att söka överlagrade boplatslämningar eller gravar. Schakten har placerats utifrån synliga anläggningar och topografiska förhållanden. Det innebär att bl.a. gravar, block, terrasseringar, stensträngar och röjda ytor har utgjort utgångspunkter för hur schakten placerats. Syftet har varit att finna ytterligare gravar och boplatslämningar för att kunna funktionsbestämma ytor och delområden samt för att avgränsa fornlämningarna. Totalt har 3 530 m² schaktats fördelat på 76 schakt.

Metalldetektering

Samtliga schakt har detekterats i sin helhet med särskild vikt lagd vid frilagda anläggningar och intill stenblock samt i lager. Detektering av ytorna innan vegetationsskiktet avlägsnades försvårades av de stora mängderna recenta fynd. I ett tiotal schakt genomfördes metalldetektering mellan varje skoptag, i övriga schakt genomfördes metalldetektering efter färdig avbaning. I de schakt där metalldetektering genomfördes parallellt med avbaning framkom inte fler ytligt liggande fynd av större kulturhistoriskt eller antikvariskt värde, samtliga fynd av detta slag framkom på arkeologisk anläggningsnivå. De föremål som bedömdes ligga ytligt (ner till cirka 0,1 meter) i de färdigavbanade schakten grävdes fram och relaterades till respektive kontext. Föremål som bedömdes ligga djupare samt föremål som låg i anläggningar grävdes generellt inte fram. Undantag till detta utgjordes av provrutor i lager, som lades på ett par platser där metallförekomst indikerats. Vid avsökningen användes en metalldetektor av märket Minelab E-trac.

Rensning/finrensning

I samband med schaktningen har ytorna rensats med grövre handredskap. De enda ytor som inte har rensats i någon högre grad var de schakt som grävdes i sentida och historisk åkermark eftersom inga orörda lager fanns kvar på grund av odlingen. Anläggningar, lager och konstruktioner har finrensats för att möjliggöra identifiering och verifiera dessa lämningar vad gäller typ och avgränsning, men också i de fall där anläggningen undersöktes. Finrensningen har i ett 10-tal fall övergått till undersökning i form av provrutor där stratigrafin förväntades vara komplex. Vissa schaktväggar har också finrensats i första hand för att kunna identifiera lagerövergångar, framför allt av odlingslager, vilka kan vara svåra att se i plan.

Undersökning av provrutor

I kulturlager/lager har nio provrutor undersökts, 0,15–1,0 m² stora. Dessutom har två större ytor grävts, 2,2 respektive 8,2 m² stora, totalt cirka 15,5 m². Syftet har varit att kunna fastställa innehåll, omfattning/tjocklek och stratigrafi samt för att fånga överlagringar. Inom gravfältet valdes några av rutorna ut på platser där metalldetektering gett utslag på ytor mellan gravarna i syfte att dels fånga fynd mellan anläggningarna dels få klarhet i stratigrafien.

Undersökning av anläggningar

I enlighet med förfrågningsunderlaget har fyra röjningsrösen/gravar undersökts i syfte att identifiera dem till typ (A340, A2373, A15362, A15863). Detta har gjorts genom att åtskilja dem genom deras konstruktion, innehåll/förekomst av gravläggning, relation till kringliggande odlingslager m.m. Dessa lämningar har undersökts i sin helhet med handredskap och i två fall delvis med maskin (A340 och A2373). Dessutom har tre stolphål undersökts i syfte att säkerställa eller avfärda anläggning (A1511, A4074 och A4168). Dessa har grävts till hälften. Delar av lager har grävts bort med handredskap och med maskin för att fastställa karaktär. Det gäller, förutom förmodade odlingslager, även i någon mån delar av kulturlager, främst av typen avsatta lager/markytor m.m.

Igenläggning

Efter avslutad förundersökning och visning har ett par känsliga ytor täckts över med kraftig markduk och återfyllts i viss grad.

Dokumentationsmetoder

Ett kontextuellt förhållningssätt har legat till grund för all dokumentation. Schakt och rutor samt samtliga anläggningar och lager har mätts in med RTK-GPS och dokumenterats i plan, även framträdande topografiska objekt och skador/störningar har mätts in. All mätdata har överförts till Intrasis där digital registrering har gjorts för att därefter vidare bearbetas i ArcGIS/ArcMap.

Undersökningsområdet har beskrivits liksom dess komponenter på olika skalnivåer: terräng, delområden, schakt, konstruktioner, anläggningar, lager, vertikal och horisontell stratigrafi. Samtliga arkeologiska objekt, både karterade och grävda, har bestämts avseende typ och preliminär datering. Beskrivningarna har gjorts i enlighet med en för undersökningen anpassad metadatamall.

Fotografering har skett fortlöpande under undersökningen över områden, ytor och förekommande konstruktioner och anläggningar. Ytorna har också filmats och fotograferats med hjälp av en drönare. Från detta har även översiktsbilder och lodfoton genererats. Även ej undersökta gravar har fotodokumenterats och mätts in i syfte att skapa en tydlig helhetsbild. Sektioner av undersökta stolphål har ritats i skala 1:20 och fotograferats.

Syfte, metod och genomförande för respektive delområde

Delområde 1

Delområdet omfattade gravfältet Spånga 96:1, röjda ytor och röjningsrösen. Syftet var att verifiera gravfältets utbredning, utreda gravtäthet samt att söka ytterligare anläggningar och/eller kulturlager. Förundersökningen genomfördes genom upptagande av sökschakt och ett antal större schakt, vilka har grävts runt de stora synliga gravarna. Ytorna har rensats och finrensats. Dessutom har mindre provrutor/ytor undersökts.

Delområde 2

Delområdet omfattade den nordvästra delen av gravfältet Spånga 96:1, röjningsrösen och röjda ytor. Syftet var att fastställa gravfältets utbredning mot nordväst, söka ytterligare gravar/röjningsrösen samt boplatsslämningar, de senare i områdets flackare partier. Delområdet har undersökts genom sökschakt och större schakt. Här undersöktes tre av de anläggningar som karterats som röjningsrösen.

Delområde 3

Delområdet omfattade terrasseringen Spånga 214:1, ytterligare en terrassering, röjningsrösen, en röjd yta och stensträng m.m. Här var syftet att fastställa funktionen på terrasseringarna samt att söka boplatsslämningar. Syftet var också att fastställa gravfältets utbredning mot söder/sydväst och att söka ytterligare gravar samt eventuella deponier. Delområdet undersöktes med sökschakt och större schakt med fokus på den centrala/södra delen, vid terrasseringarna och den röjda ytan. Enstaka boplatсанläggningar undersöktes för att fastställa deras karaktär. Enstensamling undersöktes för fastställa om det var en grav. Det allra brantaste partiet i sydost förundersöktes inte.

Delområde 4

Delområdet omfattade stensträng Spånga 329:1, röjda ytor, röjningsröse, vägbank m.m. Här var syftet att verifiera gravfältets utbredning mot norr och nordost, söka eventuella ytterligare gravar och deponier. Syftet var även att söka boplatsslämningar, främst inom delområdets flackare partier, samt fortsatt vägsträckning. Delområdet undersöktes med sökschakt.

Delområde 5

Inom delområde 5 fanns anläggning 601: en husgrund? samt en röjd yta m.m. Syftet var att fastställa datering och funktion på husgrunden?/jordkällaren? Detta gjordes genom schaktning och rensning. Inom den röjda ytan skulle lagerdjupet kontrolleras och lagrens karaktär översiktligt bedömas. Här grävdes ett sökschakt.

Resultat

Förundersökningen visar att gravfältet omfattar en större yta än tidigare var känt samt att sluttningen söder om detta var ett sammanhängande boplat- och aktivitetsområde. Resultatet redovisas därför med utgångspunkt från dessa två fornlämningsområden. Anläggningsplanen har delats upp i flera delplaner, se figur 9 för vidare hänvisning.

Gravfältet Spånga 96:1

Gravfältet har en större utbredning än vad som tidigare varit känt och omfattar även delar av delområde 3 och 4 (figur 4 och tabell 1). Gravarna är tätt placerade längs med moränryggen och dess sluttningar. Längs med sydsidan löper ett stråk av block som kan ha fungerat som gräns mellan gravfält och boplat. Vissa av blocken har sannolikt placerats i stråket med block när ytor röjts på sten medan vissa är markfasta. Längs med den norra sluttningen saknas en motsvarande markering, där är blocken istället jämnt fördelade nedanför och mellan de flacka större stensättningarna (figur 5).

Typ, karterade och nytillkomna	Antal
Hög	4
Stensättning 8–15 m i diam	5
Stensättning 3–8 m i diam	12
Stensättning < 3 m diam	21
Treudd	2
Tresidig	1
Stenpackning, oregelbunden	8
Stenpackning intill block	8
Stensamling	3

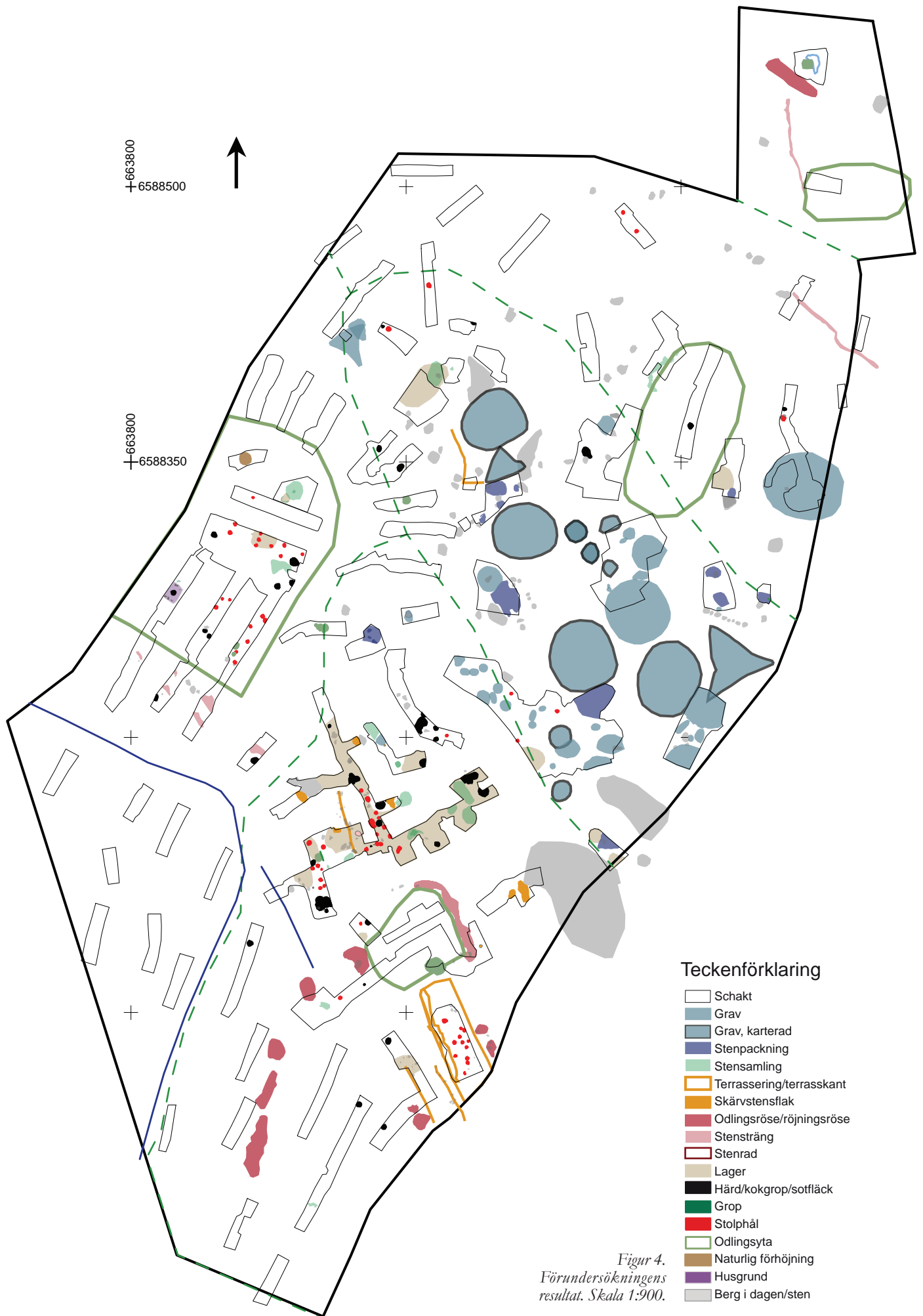
Tabell 1. Tabell över samtliga kända gravar samt möjliga gravar.

Nyttillkomna anläggningar

Med undantag av de sedan tidigare kända gravarna från karteringen framkom under förundersökningen ytterligare ett 50 tal gravar eller möjliga gravar. De nytillkomna utgörs av flacka stensättningar, 8–15 m i diameter och mindre stensättningar med en diameter mellan 3–8 m. Flest till antalet är gravar, stenpackningar/stensamlingar som är mindre än 3 meter i diameter. Det påträffades även gravar/möjliga gravar som utgörs av oregelbundna stenpackningar i varierande storlek samt stensamlingar/möjliga skelettgravar och stensamlingar kring och intill block. Av gravfältets yta bedöms de större i dagsläget kända gravanläggningarna utgöra en sammanlagd yta av cirka 750 m². Vid rensning av anläggningarna påträffades vid något enstaka fall brända ben och keramik. Rensningen avbröts i de fall ben och/eller keramik påträffades.

Samtliga anläggningar var övertorvade och ingen av de nytillkomna anläggningarna var synlig innan avbaning. Det finns endast ett fåtal anläggningar som visar att det inom gravfältet förekommer gravar utan överbyggnad, som t.ex. AG3781.

Ett fåtal övriga anläggningar påträffades mellan gravarna, dessa utgjordes av härdar och stolphål. De är dock för få till antalet för att kunna tolkas som regelrätta boplatlämningar. Snarare är de ett resultat efter aktiviteter som tolkas höra till begravningsritualen. Under torven framkom ställvis den äldre markytan som anläggningar är anlagda på, detta gäller främst den norra sidan av gravfältet.

Figur 5. Översikt över norra slutningen av gravfältet med AG6086 i förgrunden, från V.
Foto Ingela Harrysson.

Skador

Gravfältet tycks vara mycket välbevarat, endast med några få isolerade skador. De få skadorna beror sannolikt på att området främst har fungerat som skogsmark under historisk tid. Att så pass få fynd påträffades vid avbaning, rensning och metalldetektering ses som ytterligare ett tecken på att ytan är nästintill intakt. Den röjning av trädbeståndet som skedde inför förundersökningen har inte skadat ytan nämnvärt, istället är merparten av skadorna tillkomna vid militära aktiviteter under första halvan av 1900-talet. Dessa skador består främst av nedgrävningar (skyttevärn?) i gravhögarna AG1669 och eventuellt i AG1707. Norra sidan av den triangulära anläggningen AG6018 ger ett skadat intryck, där delar av fyllning och stenpackning förefaller vara skyfflad åt sidan. Mellan högen AG1669 och treudden AG4047 förefaller det som att ytan närmast treudden har breddats. Övriga skador tillkom vid avbaningen och där handlar det främst om att stenmaterial rubbats något ur sitt ursprungliga läge. Treudden AG3894 skadades i sina centrala delar på grund av missförstånd i tillvägagångssätt mellan maskinist och arkeolog. Omfattningen av skadan är cirka 2,5 m² och 0,4 meter djup.

Konstruktionslager och överlagringar

Ytorna kring krönet mellan högarna och övriga anläggningar utgörs delvis av påförda massor med en tjocklek som varierar mellan 0,15–0,3 meter och omfattar cirka 1 000 m² (AL4265). De påförda massorna bildar flacka ytor alternativt terrasseringar som har använts för gravkonstruktioner.

Kring flera av högarna finns tydliga överlagringar mellan gravarna. Speciellt i den östra delen av gravfältet förefaller högarna AG1669 och AG1707 att överlagra större flacka stensättningar AG3702 och AG6447 tillsammans med den östligast belägna treudden AG4047 (figur 6).

Även längre västerut vid den tresidiga anläggningen AG6018 och högen AG1787 längst i väster syns tecken på överlagring. Högen förefaller överlagra den tresidiga anläggningen samtidigt som delar av en förmodad kantkedja (A6881) till högen syns väster om AG6018 och fortsätter in under denna (figur 12).

Figur 6. Hög AG1669 till vänster i bild och treudd AG4047 som överlagrar AG6447, från S.
Foto Ingela Harrysson.

Det finns inget, vare sig fynd eller anläggningar/lager, som tyder på att gravarna på krönet överlagrar äldre boplatsslämningar av det slag som nämns från undersökningen från 1970-talet (Thorberg 1972). Bland de mindre gravarna som är belägna i schakt 3528 nedanför krönet på sydsidan har endast ett exempel på överlagringar påträffats, mellan AG3678 och AG5923. Däremot är det inte fastställt om det i vissa fall rör sig om en eller två gravar, som t.ex. mellan AG3794 och AG3810 (figur 7 och 13).

Gravarnas yttre form och utseende

Av de nytillkomna gravarna vars yttre form har gått att bedöma var fyra stycken stora *flacka stensättningar* med diameter över 10 meter (AG2630, AG4100, AG6447, AG6735). AG4100 var kraftigast välvd med sandmantel, cirka 0,4 meter hög och med kantkedja. Övriga tre var betydligt flackare men samtliga var täckta med mantlar av grus och/eller sand (cirka 0,05–0,1 meter tjockt). Den yttre begränsningen av AG6447 utgörs av tandad kantkedja, stenarna är cirka 0,3 meter stora och något större än materialet innanför (figur 6). Övriga tre har formen av en oktagon och samtliga har en kantkedja vars stenar avviker i storlek i förhållande till packningen innanför.

AG4438 bedöms vara en mellanstor flack stensättning och har en diameter på 6–7 meter. Kantkedjan är av något större stenmaterial än packningen innanför och den har en eventuell locksten i norra delen. Mellan AG4438 och AG4100 finns en mindre rektangulär sammanbindande stenpackning AG4453 (figur 10).

Av de mindre stensättningarna är de på södra sidan flacka till något välvda med en diameter mellan 0,8–1,5 meter. Gravformen och tendensen till att överbyggnaden i ytterkant ser nedsjunken ut, speciellt för AG3754 och AG3767 indikerar dock att det möjligen kan röra sig om *urnebrandgropar* (se figur 27, sid. 37)

För gravarna AG3794 och AG3810 samt AG3727 och AG5882 var det inte möjligt utan ingrepp i anläggningarna att se om det rör sig om fyra alternativt två separata gravar. Om gravarna ska tolkas som två anläggningar bör det röra sig om *skelettbegravningar*. I övrigt på gravfältet har anläggningarna AG3838, AG6775 och AG6788 tolkats som skelettbegravningar.

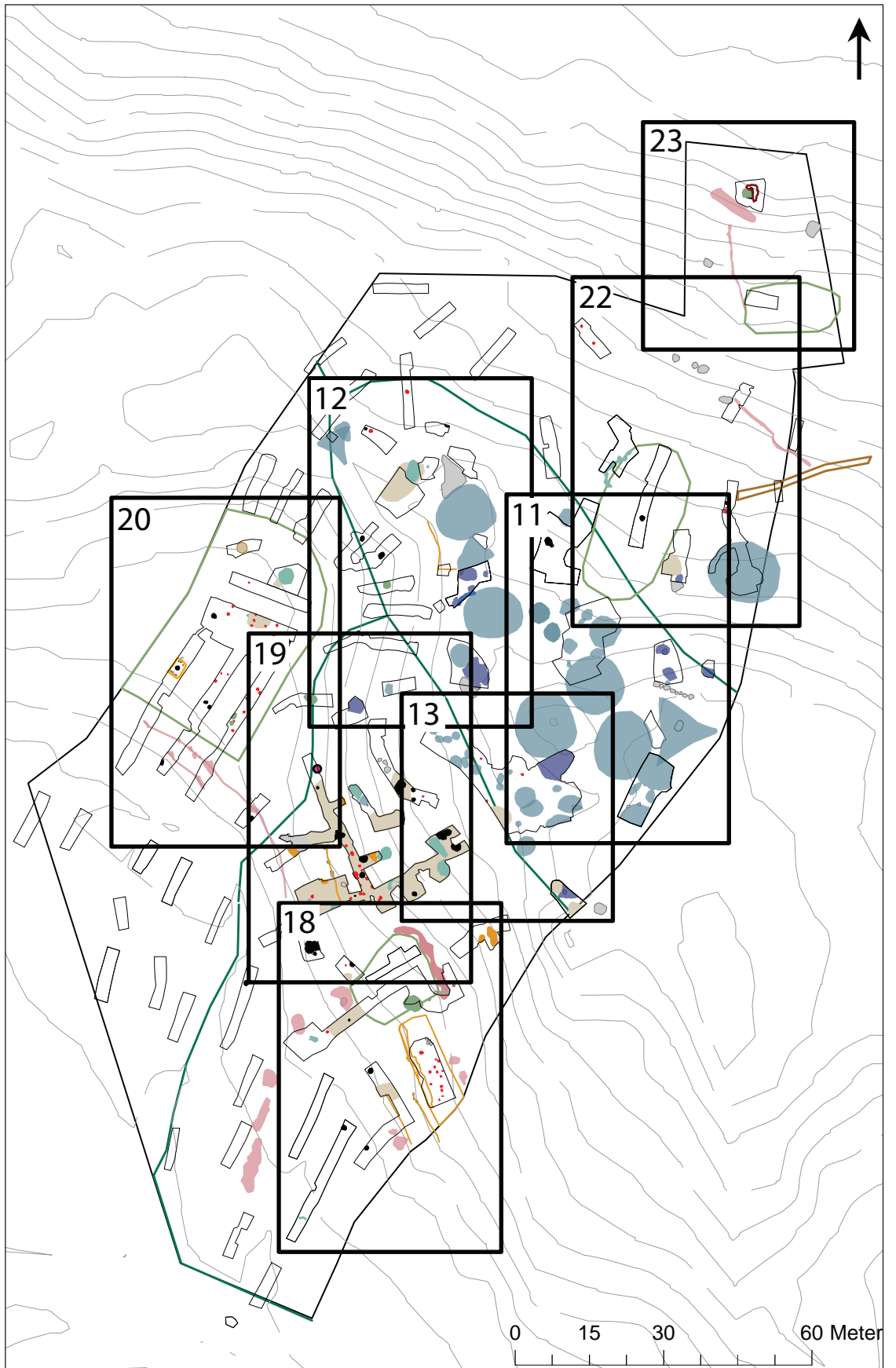
Figur 7. Översikt schakt 3528, plan yta söder om krön, i förgrunden AG3702, från NÖ. Foto Anna-Lena Hallgren.

Totalt finns det i dagsläget på gravfältet tre kända gravar med *trekantig form*, två treuddar, AG3894 och AG4047 och en tresidig AG6018. Den nypåträffade AG3894 är den minsta av dem. Även om formen är gemensam för anläggningarna ger de innan undersökning helt olika intryck där den östligaste är den mest manifesta. Gemensamt för de alla tre är att de förefaller överlagra äldre lämningar i form av stenpackningar (figur 6).

Stenpackningar intill och runtomkring block förekommer på båda sidor av gravfältet. Packningarna har i några fall gått att avgränsa medan de i en del fall fortsätter utanför schaktet (figur 8). Exempel på stenpackningar intill block är AG6477 och AG4006. Medan AG5840 och AG6915 är stenpackningar som är placerade runtomkring blocket. Antalet nypåträffade *förmodade gravar* är minst 8 stycken, antalet varierar beroende på hur stenpackningarna bedöms. Den här kategorin av gravar definieras ibland som *oregelbundna gravar* då den yttre begränsningen kan vara svårbedömd, speciellt innan undersökning. Av de här påträffade är flertalet tolkade antingen som del av en större stenpackning eller som flera små anläggningar som ligger så pass tätt att de inte går att visuellt separera dem åt.

Figur 8. Översikt schakt 6230, stening yta A6958 intill block, från NV. Foto Maud Emanuelsson.

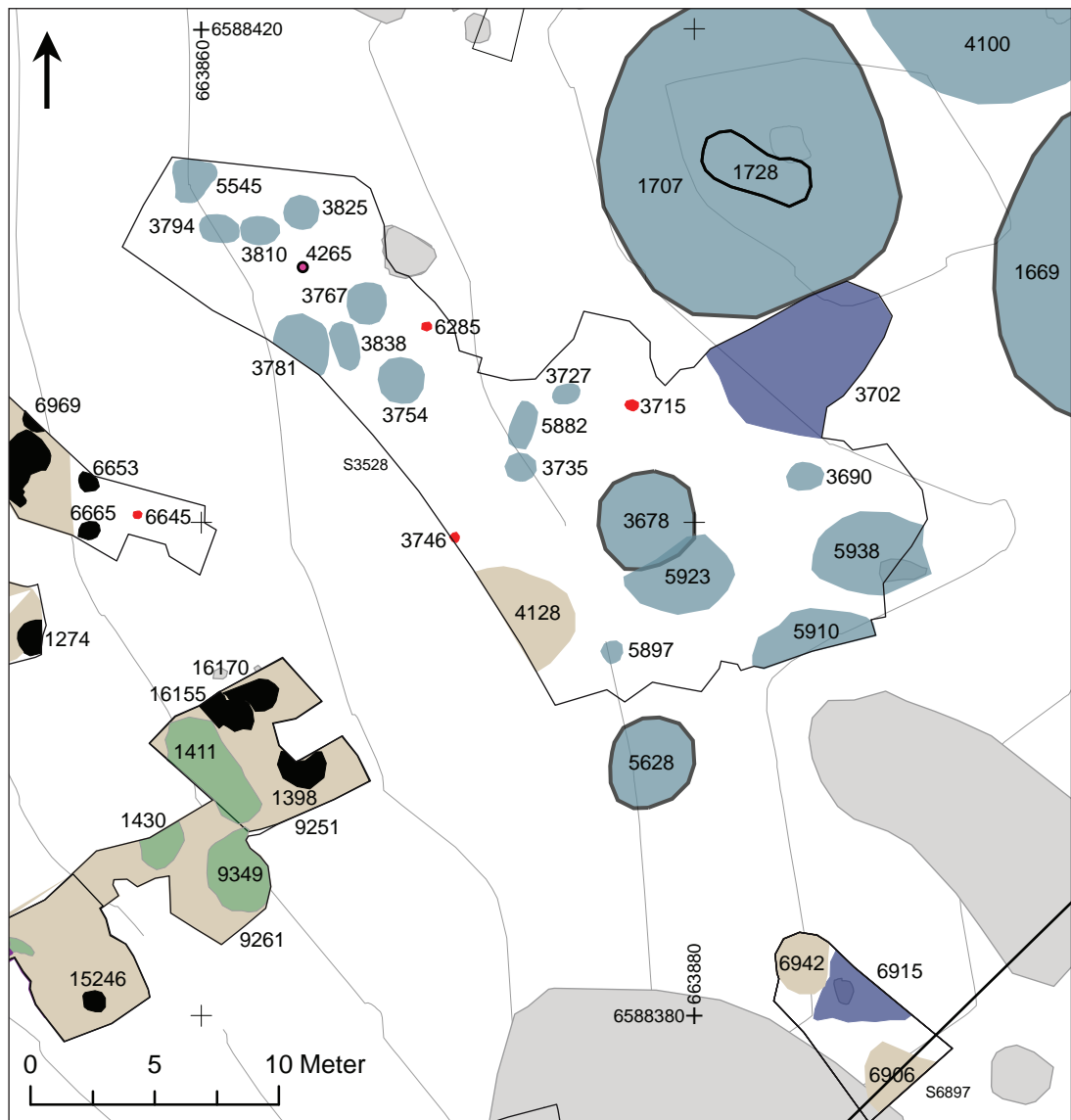
Figur 9. Förundersökningsområdet med anläggningsplaner markerade. Numreringen motsvarar respektive figurnummer.

*Figur 10. Översikt med AG4100 och AG4438 samt ALA017. Fotograferat med drönare, sett från söder.
Foto Andreas Forsgren.*

Figur 12. Anläggningsplan över gravfältets norra del. Skala 1:300.

Figur 13. Anläggningsplan över gravfältets sydvästra del. Skala 1:300.

Figur 14. Teckenförklaring till figur 12 till vänster.

Boplats- och aktivitetsområde inklusive terrasseringen Spånga 214:1 (delområde 2 och 3)

Förundersökningen visar att större delen av sluttningen söder och sydväst om gravfältet innehåller fornlämningar och att sluttningen kan betraktas som ett sammanhängande boplats- och aktivitetsområde, cirka 5 500 m² stort (figur 15). Detta omfattar större delen av delområde 2 och 3, d.v.s. de delar som ligger på impedimentmark. I den sentida och historiska åkermarken i söder och sydväst framkom endast enstaka lämningar: två härdar och två keramikskärvor (F19-20). Även i den branta sluttningen i norr finns endast enstaka anläggningar. Sammanlagt har 181 boplatsanläggningar och lager framkommit inom området, bl.a. stolphål, härdar och kulturlager.

Figur 15. Översikt drönarfoto över undersökningsområdet från S. Foto Andreas Forsgren.

Området har en tydlig topografi med en flack yta i den norra delen, begränsad av en brant sluttning upp mot gravfältet. Områdets centrala och södra del består huvudsakligen av en delvis brant sydvästsluttning med flera avsatser och flacka ytor. I sluttningens nedre del flackar sluttningen ut och övergår i planer mark, ytor som i modern tid och i historisk tid använts som åkermark.

Lämningarna koncentrerar sig till två områden, ett i den södra och centrala delen och ett i den norra delen. Områdena hänger i stort sett ihop och inom den mellanliggande ytan, där endast mindre ytor schaktats, har en grop med keramik (A1222) framkommit. Utmed större delen av boplatsområdets sydvästra kant finns en kraftig stensträng (A2784, se nedan). I ett par sökschakt intill finns stenar som kan vara delar av ytterligare en, betydligt kortare, stensträng, parallell med den första (A15000).

Södra-centrala området

Det södra-centrala området omfattar terrasseringen Spånga 214:1 i sydost, en röjd yta/odlingsyta norr om denna och en boplats- eller aktivitetsyta norr om detta.

Terrasseringen (Spånga 214:1, A2216), ligger i nordnordväst-sydsydostlig riktning och är cirka 21,5×7 meter stor inom förundersökningsområdet, men sträcker sig ett stycke utanför detta åt sydost, och kan vara cirka 27 meter lång (figur 17). Den begränsas åt sydväst av en terrasskant/stensträng (A4833), som är minst 18 meter lång och 0,6–1,4 meter bred. Stenarna ligger i ett skikt och minst ett par stenar i bredd med mindre stenar

emellan. På terrassen framkom stolphål från minst ett, sannolikt två eller fler, stolpburna, treskeppiga hus, i ett par faser. Själva huskonstruktionerna har inte identifierats. Ett stenskott stolphål undersöktes i samband med undersökningen av en provruta inom terrassen (A4074 i G4068). Över detta och övriga stolphål på terrassen fanns ett lager (A4072), som har tolkats som ett kulturlager vilket förmodligen odlats i ett senare skede.

Intill och nästan parallellt med terrasskantens södra del, cirka 1–1,5 meter åt sydväst, finns en rad av stenar/block, cirka 11,5 meter lång (A4877). Dessa stenar kan möjligen vara del av en konstruktion för att förstärka terrassen. Nedanför denna terrass hade ytterligare en terrassering karterats inför förundersökningen (A4925). Denna har tolkats som en naturlig avsats vilken i någon mån har jämnats ut, men ingen tydlig terrasskonstruktion kunde iaktas. På denna yta/avsats framkom endast en härd (A15708) samt ett lager (A15786).

Strax norr om husterrassen finns en *röjd yta* (A3621) begränsad av en *stensträng* (A15940) mot sluttningen ovanför i nordost. Ytan är cirka 17×11–14 meter stor. Här framkom inga anläggningar, endast ett lager som tolkats vara ett odlingslager (A1818). Stensträngen är böjd, cirka 19 meter lång och 0,7–2,5 meter bred. Sydväst om odlingsytan finns ett röjningsröse (A2539).

Direkt norr om odlingsytan framkom ytterligare *boplatsanläggningar*, d.v.s. stolphål, härdar och kulturlager. Dessa sträcker sig norrut inom en cirka 40×40 meter stor yta (figur 18). Lämningarna finns på två avsatser, dels i sluttnings nedersta del, i likhet med den nedre terrasseringen längre söderut, dels mitt i sluttningen. Lämningarna finns även i sluttningen mellan avsatserna och i någon mån även ovanför dessa.

Avsatsen mitt i sluttningen kan vara förstärkt av stenar och block (A9144). Stolphål indikerar *stolpkonstruktioner*, kanske även större hus, även om de undersökta stolphålen inte var särskilt kraftiga (A1511 och A4158). Här finns även härdar och mindre skärvestensflak/lager. Över stora delar av området finns *kulturlager*, framför allt avsatta lager i form av trampad markyta m.m., men även påförda lager. Lagren har definierats utifrån innehåll, läge/placering horisontellt och i någon mån vertikalt. Flera av lagren har inte grävts igenom, så deras exakta stratigrafi har inte fastställts. De som tolkats som avsatta lager, och har grävts igenom, är som mest 0,2 meter tjocka inom till synes ganska små ytor. De påförda lagren, konstruktionslager, finns intill den möjliga terrasskanten A9144 (A15456) och på avsatsen nedanför (A15478). Närmast upp mot gravfältet finns ett lager (A9251), som täcker en stenpackning/möjlig grav (A1411). I några av lagren har spridda fynd av keramik, knacksten m.m. (F2–4, F8–16, F27–29, F34–35) påträffats. Åtminstone på den nedre avsatsen verkar det finnas ett par faser i användningen. I ytans södra del finns ett komplex med tre tätt liggande härdar (A2195).

Ett par *stensamlingar* ligger upp mot större block (A4243) eller en större stensamling (A3179). En stensamling (A15362) undersöktes för att fastställa om det var en grav, men det kunde bara konstateras att den var flerskiktad och låg i ett kulturlager (A1443). I sluttnings övre del framkom ytterligare möjliga gravar: stenpackningen A1411 samt A7018. Här finns också flera härdar, varav en (A1274) omges av ett lager med skärvesten. Ett par härdar (A6969 och A15825) täcks av ett lager (A9390).

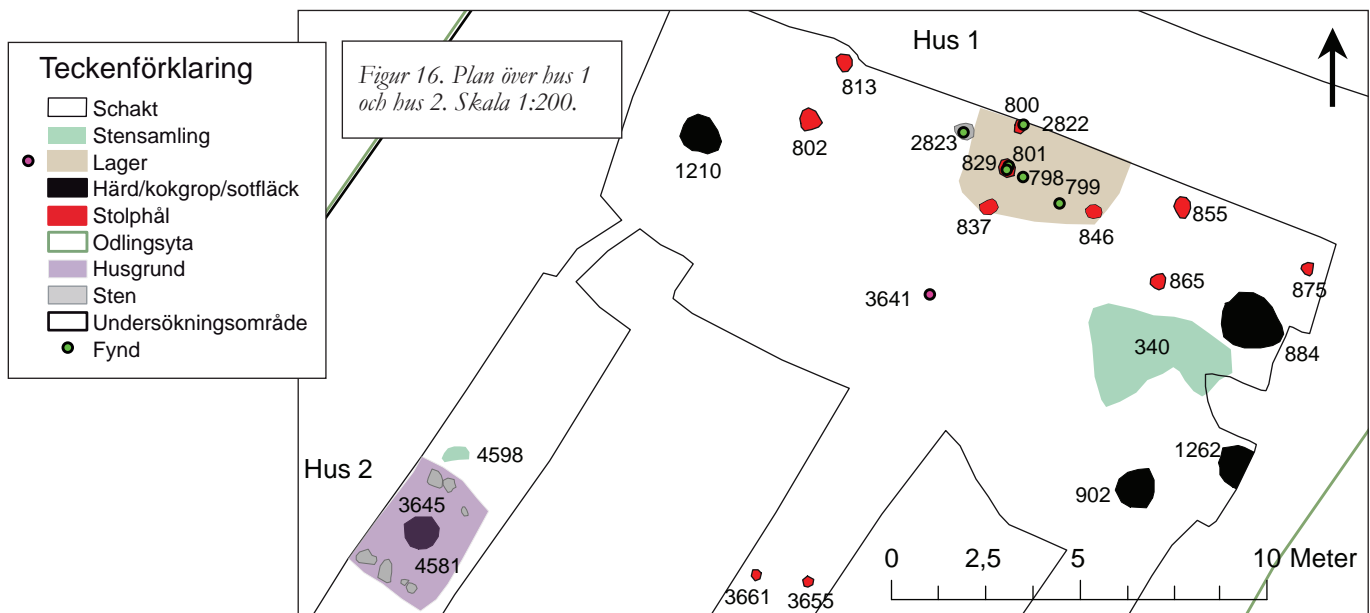
I sluttnings nedersta del, intill diket mot den i historisk tid använda åkern, finns flera *odlingsrösen/röjningsrösen* och stensamlingar med bl.a. tegel i (bl.a. A2523 och A3333), d.v.s. anläggningar från framför allt historisk tid. På två platser inom området fanns också rester av el-/telestolpar i form av stensatta gropar med trästolpen delvis kvar (A3636 och A15926).

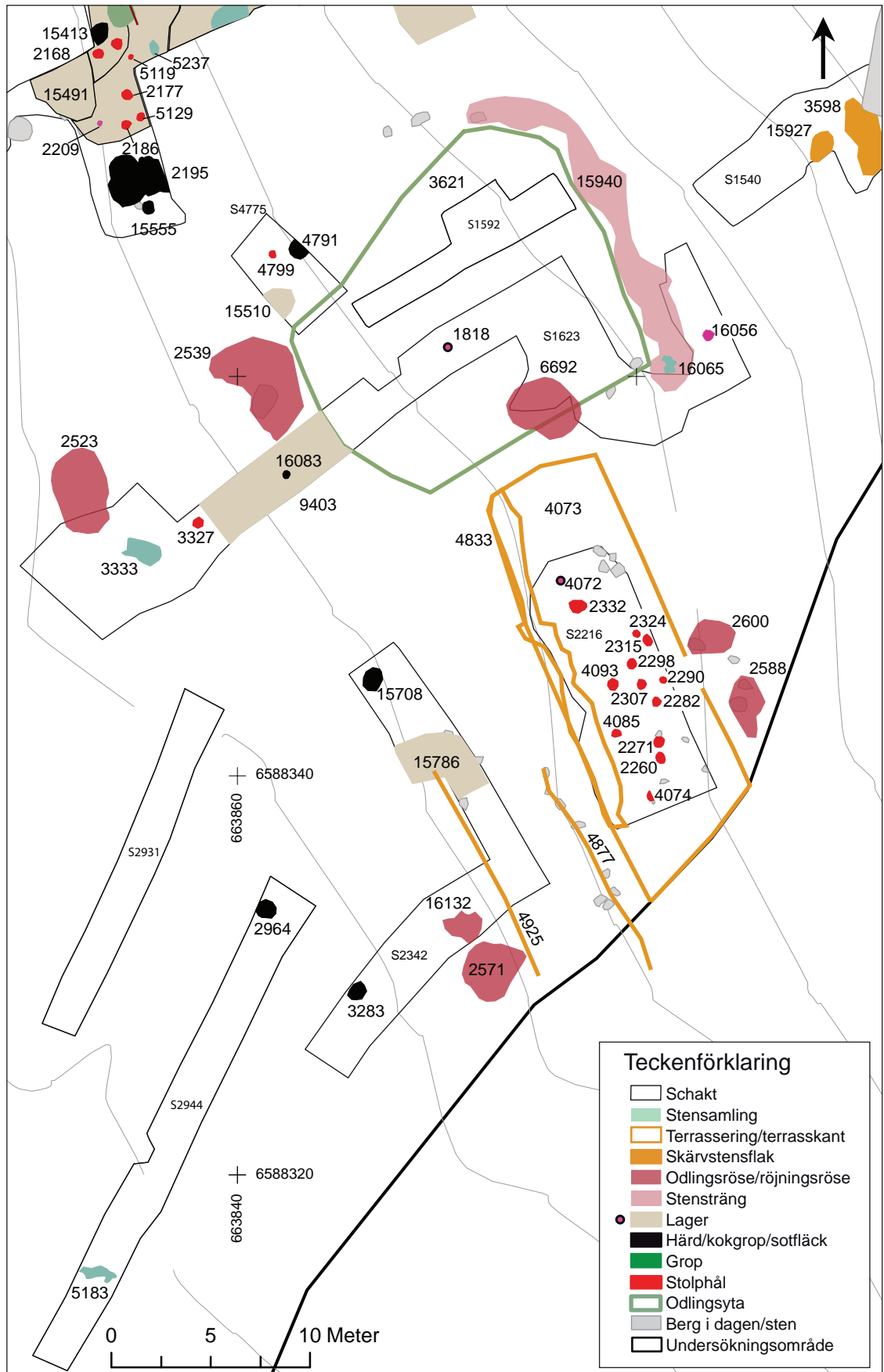
Norra området

Den flacka ytan i områdets norra del utgörs av en *äldre odlingsyta/fossil åker* (A6719) (figur 19). Ytan är cirka 42×27 meter stor inom undersökningsområdet, men dess gränser har inte helt fastställts. Den överensstämmer till stora delar med den fossila åker som tidigare karterats här (anläggning 805). Odlingsytan har identifierats utifrån topografi och lager. En stor del av denna yta har undersökts i ett sammanhängande schakt (1134). Under vegetationsskiktet finns ett lager av ljusbrun silt, som är upp till 0,15 meter tjockt, och som tolkats som ett *äldre odlingslager* (A3641). Under odlingslagret framkom minst fem spridda *härddar* (A902, A1262 m.fl.). Härddarna ligger på ett tunt *kulturlager* (A4609), som endast iaktogs fläckvis i schaktets östra delar.

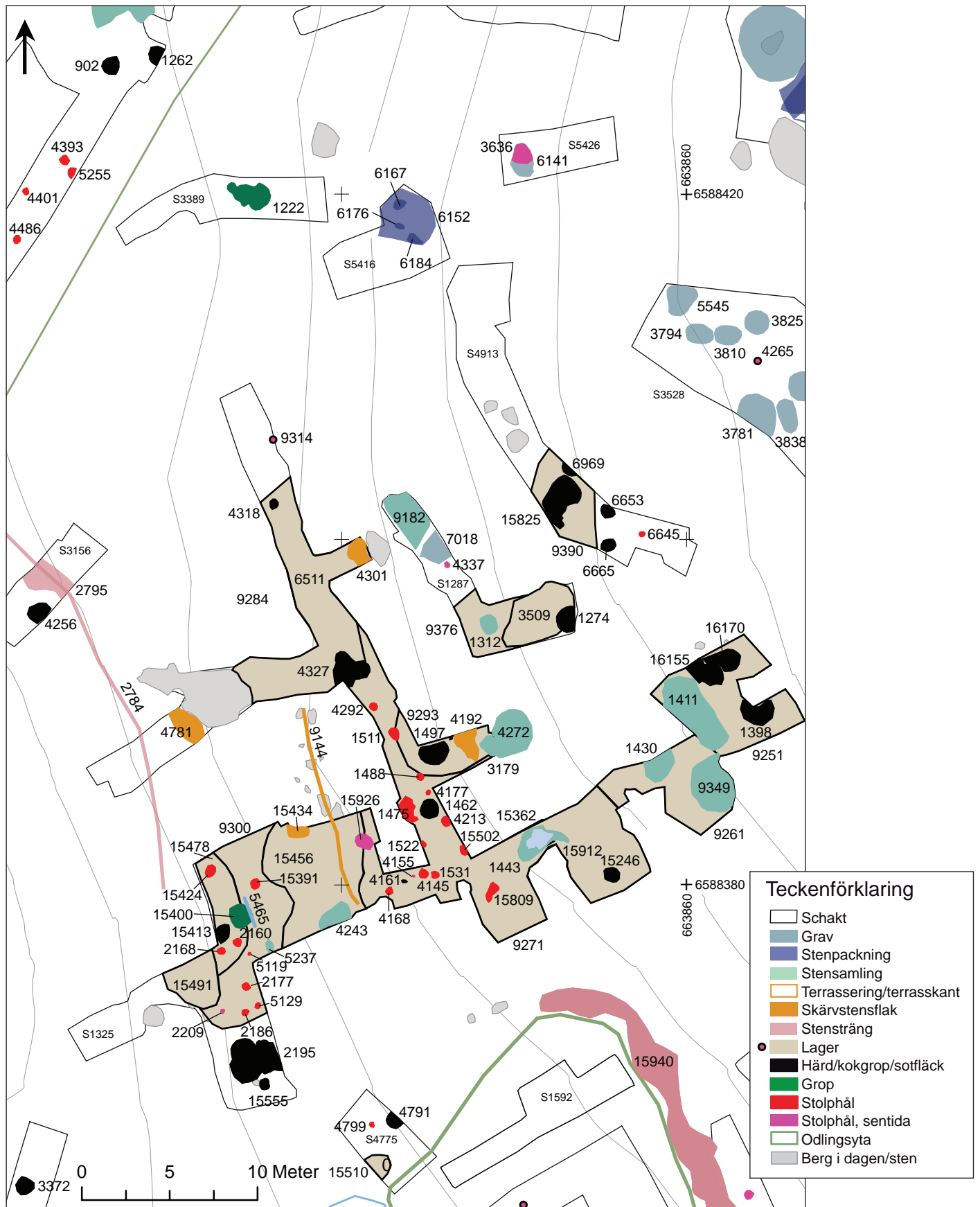
I odlingsytans norra del, under kulturlagret och under odlingslagret, där kulturlagret saknades, framkom rester av ett *treskeppigt hus* (hus 1) (figur 16). Huset har varit minst 15 meter långt, men fortsätter sannolikt utanför schaktet i öster. Det består av sju stolphål efter fyra bockpar och har en mitskeppsbredd på 1,8–2,3 meter. Centralt i huset finns ett kulturlager, sannolikt ett golvlager (A783) med fynd av knacksten och bränd lera (F31 och F24). Knackstenar finns även som skoning i ett av stolphålen (A829, F32). Cirka 12 meter sydväst om hus 1 finns resterna efter vad som kan vara ett *mindre hus*, kanske ett syllhus (hus 2). Det består av två rader med stenar, eventuellt syllstenar/väggstenar och har en härd i mitten. Denna lämning fortsätter utanför schaktet, åtminstone åt nordväst. Tio spridda stolphål finns i området söder om hus 1, i odlingsytans södra del. Odlingsytan och boplatstyten/gårdsplanen, begränsas av ett område med stora stenar och block i söder/sydväst. Längre åt söder/sydväst ligger *stensträngen* A2784. Denna är minst 50 meter lång, upp till 1,9 meter bred och består av upp till 1,05 meter stora stenar och block. Inom ett parti verkar det finnas en mindre stensträng cirka 2–3 meter sydväst om och parallellt med denna (A15000). Denna syns dock bara i två av schakten, cirka 10,5 meter lång och då som stråk av upp till 0,9 meter stora stenar och block, delvis glest liggande.

Inom delområde 2 undersöktes tre anläggningar/lämningar, som karterats som röjningsrösen, för att fastställa om de kunde vara gravar. Av dessa visade sig en vara en *naturlig förhöjning* (A2373) och en var en *stensamling* anlagd direkt på markytan (A340). Den tredje var en gravliknande *stenpackning* (A15863), cirka 3,5 meter i diameter och 0,2 meter hög. Den bestod av tre skikt stenar, vilka delvis låg i en svacka. Anläggningen låg delvis på odlingslagret, medan den centrala delen var nedgrävd genom detta. Anläggningen kunde inte undersökas i sin helhet eftersom den norra delen låg under en stor stubbe. Det kunde inte fastställas att det var fråga om en grav.

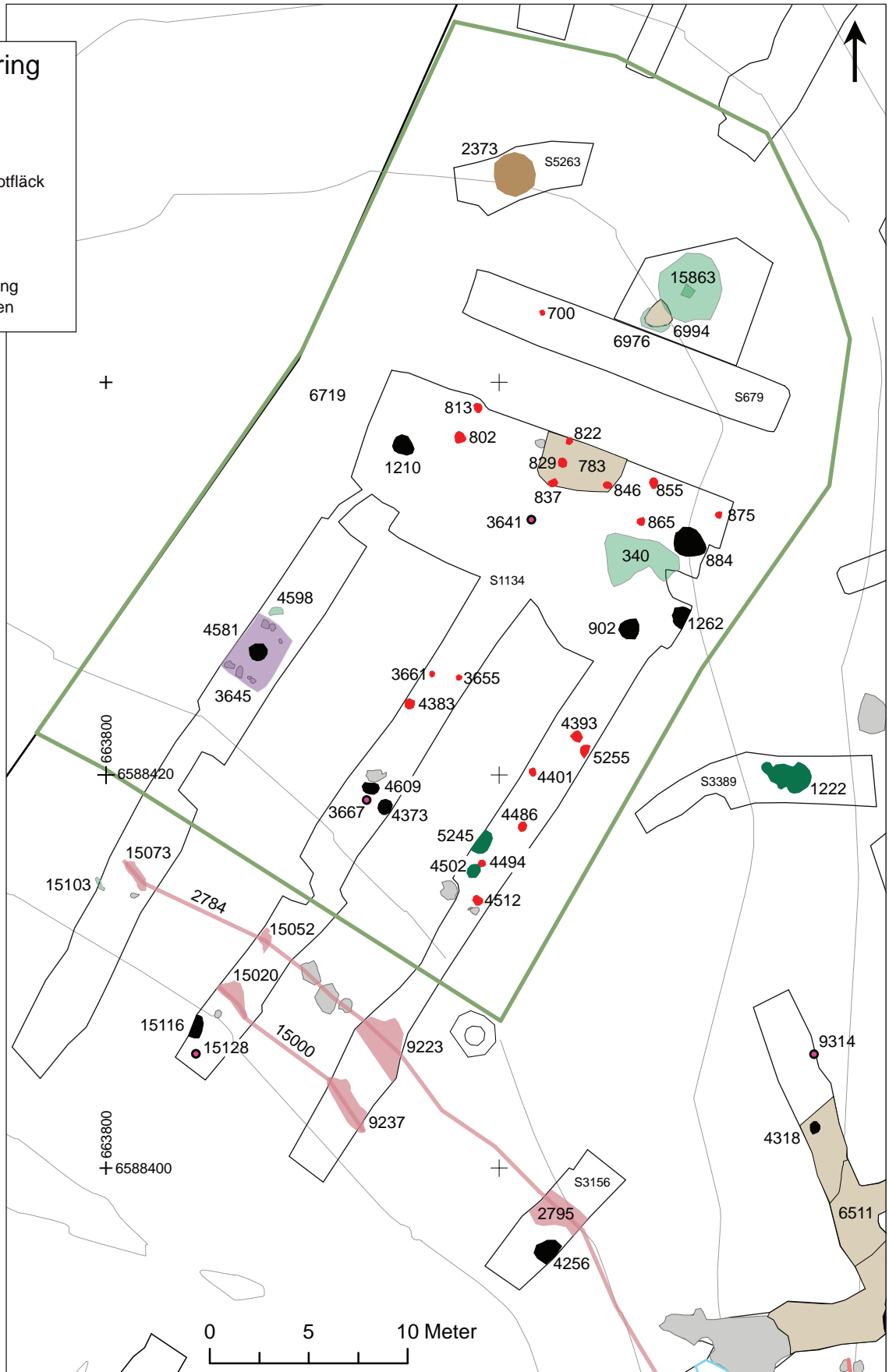

Figur 17. Anläggningsplan över boplatsens södra del. Skala 1:300.

Figur 18. Anläggningsplan över boplatsens centrala del. Skala 1:300.

Figur 19. Anläggningsplan över boplatsens norra del. Skala 1:300.

Övriga områden och lämningar

Delområde 4. Spånga 329:1 och fornlämningsområde till Spånga 96:1

Inom delområde 4, utanför gravfältet i norr, framkom endast enstaka lämningar: *bärddar* och *spridda stolphål* samt en löpare (F49, figur 20 och 21). Här finns också den sedan tidigare kända *stensträngen* (Spånga 329:1, A7085), som är 18 meter lång, i nordväst-sydostlig riktning, samt färdvägen A7049, cirka 28 meter lång och 1,5 meter bred. Vägen går i sydväst-nordostlig riktning i områdets nordöstra del. Den är en hålväg i den nordöstra delen som flackar ut och verkar försvinna in mot den röjda ytan A2712, som sannolikt är odlad i äldre tid. Vägen kunde inte följas längre västerut.

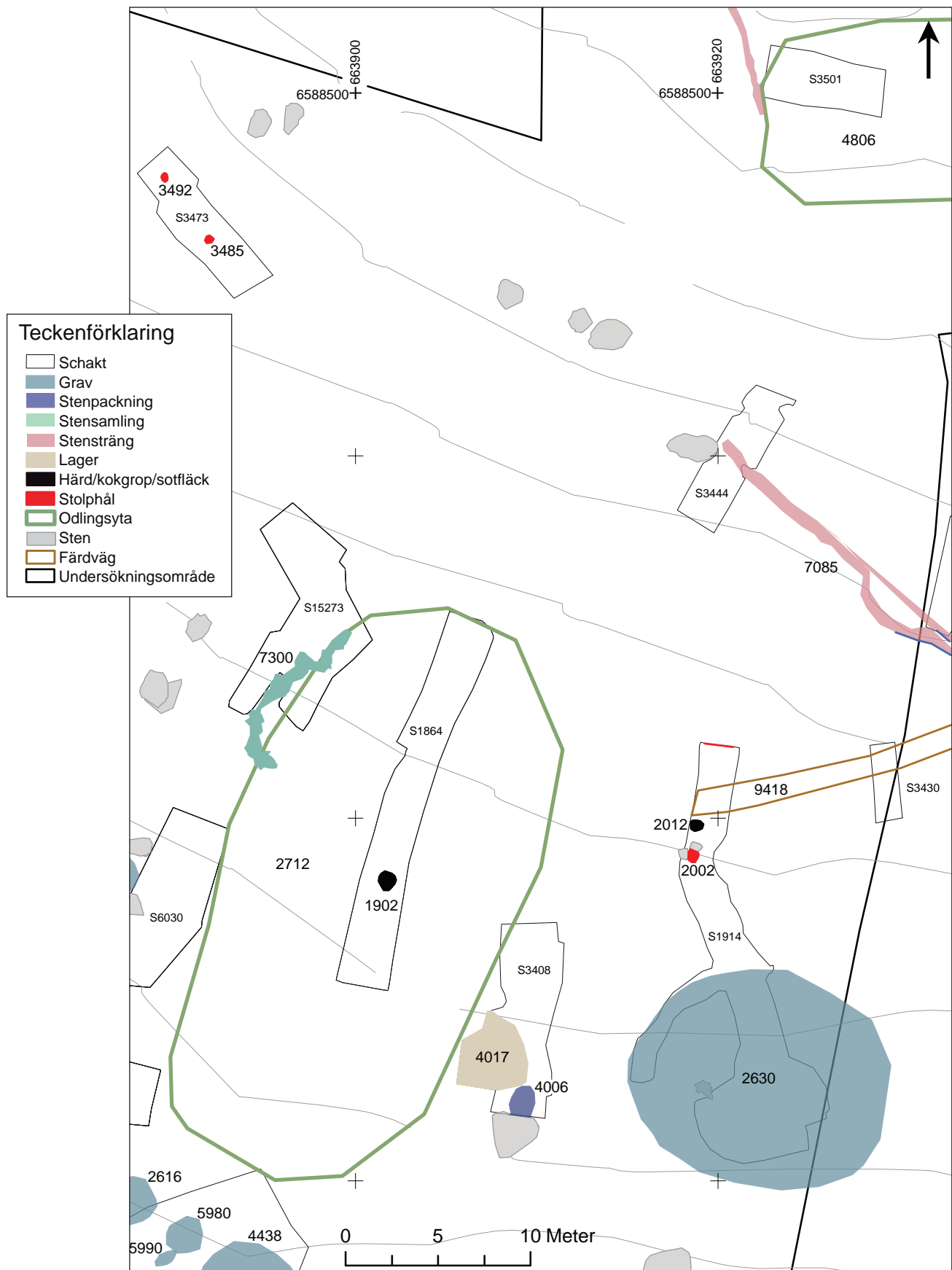
Delområde 5: Grop och röjd yta

Den förmodade källargropen, som karterats i förundersökningsområdets norra del, låg vid foten av en brant sluttning (A7117, A600 i karteringen) (figur 22). Gropen omgavs av en stenrad i vinkel (A7124). Vid undersökning av gropen framkom endast moderna fynd (1990-tal). Lämningen bedömdes därför som en *sentida störning/sopgrop* med intilliggande *stensamlingar*. Den sträng av *röjningssten* och den *stensträng*, som tidigare karterats i sluttningen strax norr om dessa lämningar, har karterats även vid förundersökningen, men har inte undersökts (A15329 och A7507).

I det schakt som grävdes i den röjda ytan (A4806) framkom inga spår efter fornlämning. Ytan kan dock ha odlats.

Figur 20. Översikt mot krönet av gravfältet med hög AG1669 till vänster i bild och hög AG1787 höger i bild, från NÖ. Foto Andreas Forsgren.

Figur 21. Anläggningsplan över delområde 4 med gravfältets nordöstra del och slutningen norr därom. Skala 1:300.

Figur 22. Anläggningsplan över delområde 5 i förundersökningens nordligaste del. Skala 1:300.

Figur 23. Teckenförklaring till figur 22 ovan.

Fynd

Metalldetekteringen

Över hela området förekom stora mängder sentida metallfynd utan större kulturhistoriskt eller antikvariskt värde, bestående främst av kapsyler, järntråd och patronhylsor. I vissa schakt framkom denna typ av fynd även ner på förhistorisk anläggningsnivå.

Totalt registrerades 44 metallfynd. Av dessa har 15 fynd tillvaratagits, 13 föremål av järn samt två av kopparlegering, övriga fynd har kasserats efter registrering. Två järnföremål har skickats till konservering. Dessa utgörs av ett bleck av järn (F52), och en böjd ten av järn (F55).

Gravfältet Spånga 96:1

Järn

En halv *hästske* av järn (F54) påträffades i vegetationsskiktet i schakt 3528. Hästskon bedömdes som sentida och kasserades. En *hästskosöm* (F53) av järn påträffades i schakt 4465. Dessutom påträffades totalt sju föremål av järn (F50–52, F55–56). Av dessa bedömdes *blecket* F50, *föremålet* F51 samt *järntråden* F56 som sentida och gallrades. I anslutning till graven A4438 påträffades ett cirka 57 mm långt och närmast rektangulärt *järnföremål* (F52). Vid detektering påträffades i lager 4265 (G5104) en krökt *järnten* (F55) med bevarade trärester.

Keramik

37 *keramikskärvor* fördelade på fem fyndposter påträffades på gravfältet (F42–46). I schakt 310 påträffades fyra skärvor varav en tydlig bottenbit (F42). Övriga skärvor av förhistorisk karaktär påträffades i anslutning till gravar. I lager A4128 återfanns 22 skärvor av en trefotsgryta från 1600–1700-talet (F43).

Bränd lera

Två fragment *hårt bränd och smält lera* (F47–48, odefinierade bitar) påträffades i schakt 3528.

Sten

I schakt 969 hittades en *löpare* (F49) med tre tydligt facetterade ytor (figur 24).

Figur 24. Facetterad löpare, F49, påträffad på gravfältet. Foto Andreas Forsgren.

Boplatsen Spånga 214:1

Kopparlegering

En *sölja* av kopparlegering hittades ytligt i vegetationsskiktet (1766) i schakt 1540 (F37). Söljan, rektangulär och cirka 45×30 mm stor, är försedd med växtornamentik. Troligen efterreformatörisk. En *knapp* av kopparlegering (F36) hittades ytligt i ett odlingslager (3641), schakt 7061. Knappen är cirka 13 mm i diameter och har fyra trådhål i mitten. Knappen bedömdes som sentida och har kasserats.

Järn

Två *hästkosömmar* av järn (F40 och F41) påträffades, varav en i odlingslager 3641, schakt 7061 och en i ploglagret, schakt 3194. Hästkosömmarna är ej tillvaratagna. Av järn påträffades också en krökt *järnten* (F38) samt en del av en *järntråd* (F39). Båda föremålen bedömdes som sentida och togs ej tillvara.

Keramik

Totalt påträffades 44 *keramikskärvor* på boplatsen, fördelat på 20 fyndposter (F1–20). Mestadels rör det sig om keramik karaktäristisk för järnåldern. Från härd A2195 tillvaratogs en 53×20 mm stor mynningsbit (F5) till ett kärl med skuldra (figur 25). I lager A783 påträffades totalt tio keramikskärvor (F1) varav en mynningsbit. I gropen A1222 påträffades åtta keramikskärvor (F18). En skärva med avstruken yta (F4) påträffades i lagret A1443. Övrig keramik påträffades i olika kontexter såsom lager, härdar, stensamlingar, skärvstenslager och gropar.

Bränd lera

Sex fynd av *bränd lera* (F21–24, odefinierade bitar) tillvaratogs från boplatsytan, fördelat på fyra fyndposter. Fragmentet från stolphålet A15809 (F21) är hårt bränt och delvis magrat. I gropen A15400 påträffades en bit hårt eldpåverkad och smält lera (F23).

Osteologiskt material

Fem mycket små fragment av *brända ben* (F25) tillvaratogs från lager A9300 i schakt 1325.

Harts

Harts påträffades i härd A1555, i lager A9271 och lager A4072 på husterrassen i söder. Totalt rör det sig om åtta bitar fördelat på fem fyndposter (F26–30). De två delarna F29 hör ihop och kan vara delar av en hartstättningsring.

Sten

Fyra *löpare* påträffades vid utgrävningen av boplatsytan. En av löparna hittades i lagret A783 i hus 1 (F31) och en i stolphålet A829 intill (F32), där ytterligare en löpare, del av stolphålets skoning, lämnades kvar. Två löpare fanns i lagret A9271 (schakt 1325, F34 och F35). I skärvstenslagret A4192 återfanns del av ett *bryne* av bergart (F33), närmast rektangulär och cirka 85×35×30 mm stor.

Figur 25. Keramikskärva med markerad skuldra, F5, påträffad i härd A2195. Foto Andreas Forsgren.

Tolkning och utvärdering

Syftet med förundersökningen var att genom sökschakt avgränsa fornlämningarna och uppskatta dess omfattning samt deras karaktär. Vidare skulle även förståelse för den horisontala och vertikala stratigrafien uppnås. Genom upptagandet av sökschakt och i viss mån större ytor har denna målsättning uppnåtts. Sammanlagt med de tidigare karterade anläggningarna och de nypåträffade består gravfältet av cirka 60 kända gravar. Även om metoden med sökschakt inte ger ett helt exakt resultat av antal anläggningar går det utifrån ytornas storlek och det nu kända antalet anläggningar att uppskatta antalet gravar till cirka 100 och boplatslämningar till cirka 700.

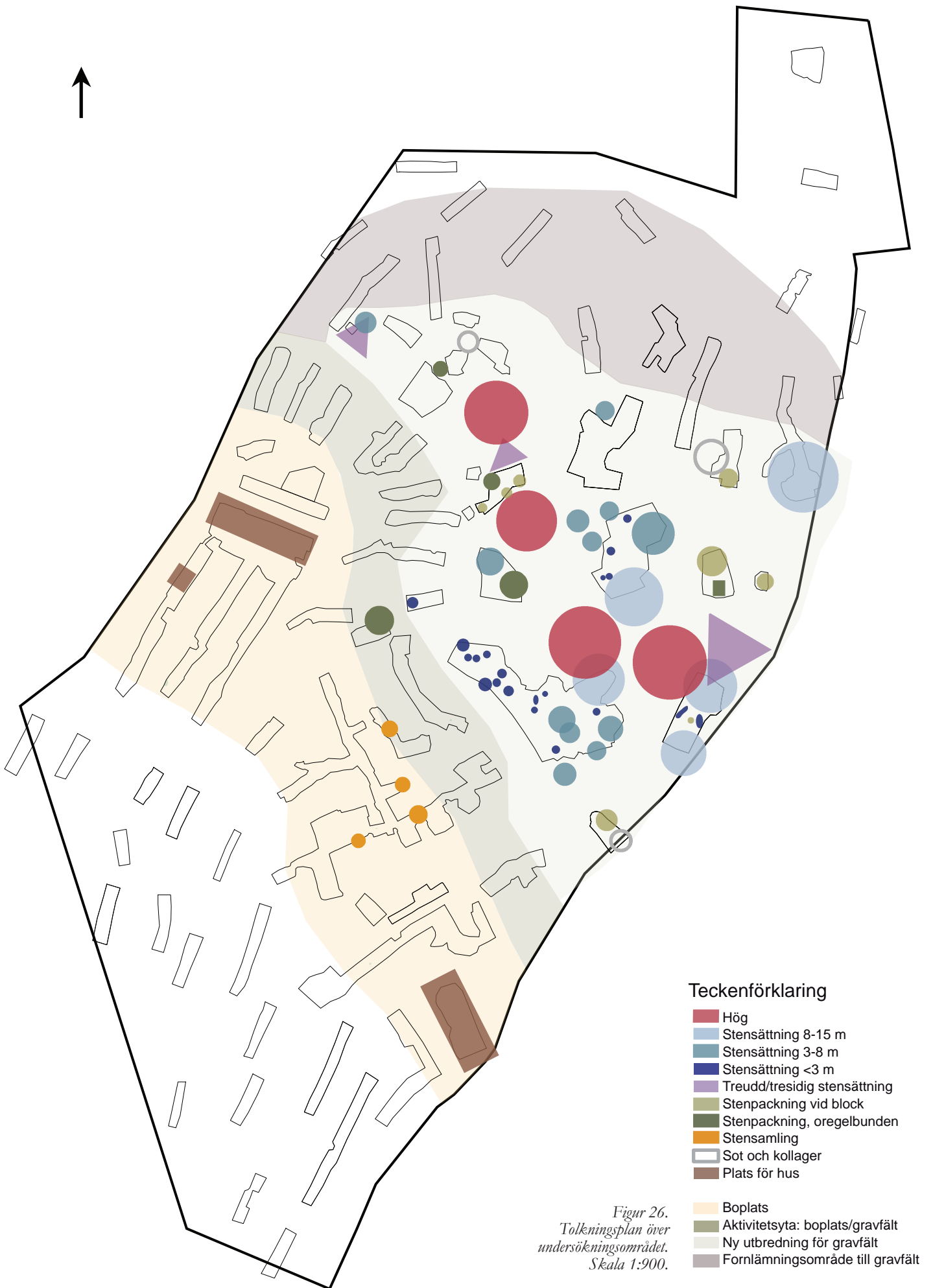
Gravfältet har en större utbredning än vad som tidigare varit känd och omfattar även delar av delområde 3 och 4 (figur 26). Gravarna är tätt placerade längs med moränryggen och dess sluttningar. Gravarnas yttre form utgörs av stora flacka stensättningar, en- till tvåskiktade stensättningar samt tydligt profilerade högar i krönläge. Högarna utgörs sannolikt av anläggningar med kärnröse och mantel. Det finns även förmodade gravar som utgörs av stenpackningar intill block samt små gravar med överbyggnad av ett mindre antal stenar. Även om inga gravar kom att undersökas vid förundersökningen går det utifrån form och uppbyggnad att avgöra ungefärlig tidsställning till romersk järnålder fram till och med vendeltid eller vikingatid. Överbyggnaderna antyder att man kan förvänta sig ett varierat inre gravskick med begravingar av varierande slag som t.ex. benlager, urnegropar och brandlager samt skelettgravar.

Överlagringarna som påträffats på gravfältet visar på olika tidsperioder av nyttjande av platsen. Här kan det i så fall handla om en etableringsfas under romersk järnålder och att man under vendeltid – vikingatid återvänder till den äldsta delen av gravfältet (jfr Hällans Stenholm 2012). Huruvida det är ett tidsglapp eller om kontinuitet finns på platsen går i dagsläget inte att svara på. De äldsta gravarna utgörs sannolikt av de flacka stensättningarna, den tresidiga graven AG6018 och eventuellt högen AG1748 som tolkas som äldre på grund av sitt läge på gravfältet. Högarna AG1669 och AG1707 samt treudden AG4047 bedöms som vendeltida eller vikingatida då de tydligt överlagrar stora flacka stenpackningar.

Hela området söder och sydväst om gravfältet bedöms vara ett sammanhängande boplats- och aktivitetsområde, cirka 4500 m² stort (Spånga 214:1). Fornlämningen ligger i sluttningen och på de flacka ytorna nedanför denna, i de delar som utgör gammal impedimentmark. Lämningarna är grupperade i två områden, ett i den södra och centrala delen och ett i den norra delen. Hus har funnits på terrassen i söder (registrerad som Spånga 214:1), sannolikt i ett par faser. Den mindre odlingsyta som ligger norr om denna kan vara samtida med bosättningen i området eftersom den saknar spår av boplatsanläggningar.

Ytterligare ett säkert husläge finns i områdets norra del, där stolphål efter ett treskeppigt hus samt ett eventuellt syllhus påträffats. Ytan har i ett senare skede odlats i likhet med husterrassen i söder. Det finns spår efter fler stolpkonstruktioner i områdets centrala del och det är troligt att hus har funnits även här. Boplats-/fornlämningsområdet begränsas åt sydväst av en minst 50 meter lång stensträng. Inga närmare daterande fynd har påträffats vid förundersökningen, men dimensionerna på hus 1, i norr, antyder en datering till mellersta järnålder, sen romersk järnålder – folkvandringstid och kanske vendeltid.

I den övre delen av sluttningen, närmast gravfältet finns en aktivitetsyta som kan vara knuten till såväl gravfältet som boplatsen. Här finns flera härdar samt ett par möjliga gravar. Denna yta är också använd i minst ett par skeden.

Samtidighet mellan boplats och gravfält har inte via absoluta dateringar kunnat fastställas men bör finnas åtminstone under delar av den mellersta och yngre järnåldern (gravfältets nyttjandeperiod). Boplatsen är i huvudsak belägen i sydslutning söder om gravfältet och på de flackare partierna som utgörs av impedimentmark, cirka 21–23 meter över havet. Nivåskillnaden mellan boplats och gravfält gör att sikten mot norr och nordöst helt skymms av moränryggen. I stället kan man endast blicka upp mot krönet. Mot söder och sydväst har man sannolikt haft visuell kontakt med gravfältet Spånga 122; avståndet dit är drygt 400 meter. Detsamma gäller även för den boplats som påträffades under Hjulsta gamla bytomt (Stockholm 615), dit avståndet är cirka 500 meter. Sannolikt har man även haft visuell kontakt med fornborgen Spånga 118:1 i sydväst.

Sammantaget bedöms fornlämningarna ha en mycket stor potential att vid en slutundersökning kunna besvara frågeställningar inom ett flertal områden. Där riktade frågor kan ställas både till de enskilda objekten och till fornlämningarna satta i ett större sammanhang såsom i relationen till övrig samtida bebyggelse och gravfält, både lokalt och i ett mer vidgat bygdeperspektiv. Även om delar av gravfältet kommer att finnas kvar ger undersökningen ändå goda möjligheter till en ökad förståelse kring gravfältets arkitektur d.v.s. hur platsen har arrangerats och i vilken ordning den har brukats och återbrukats. Trots att mängden fynd efter avslutad förundersökning är mycket anspråkslös förväntas fyndmaterialet, detta gäller även det osteologiska materialet, vid slutundersökningen kunna bidra med kunskap kring förändringar i gravritualen över tid, social status hos de gravlagda samt ökad kunskap kring kronologi när gravform, fynd och t.ex. ¹⁴C-dateringar jämförs. Boplatsen har betydelse både i relation till gravfältet och till övriga kända boplatser i området. Det gäller frågor kring boplatsens sociala och ekonomiska roll, etablering, kontinuitet, relation till gravfältets användning etc. Delar av boplatsen är inte heller skadad av senare tiders odling. Här finns också lämningar efter aktiviteter som kan vara knutna till gravfältet.

Efter önskemål från Länsstyrelsen utfördes förundersökningen med tre grävlag, istället för två, för att på så vis förkorta fälttiden på grund av den sena årstiden. Förundersökningen har för övrigt i huvudsak utförts enligt undersökningsplanen med undantaget att mindre ytor än beräknat har schaktats på gravfältsområdet. Anledningen till detta var att gravar, såväl kända som nypåträffade, var stora, d.v.s. täckte stora ytor, och då ytterligare schaktning inte bedömdes nödvändigt för att tolka området.

Figur 27. Stensättning AG3754, från SV. Foto Anna-Lena Hallgren.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Lantmäterimyndigheternas arkiv:

Hjulsta, Laga skifteskartan, 1895. Akt: 01-spå-167.

Litteratur

Andersson, K. 2015. *Förbifart Stockholm, delsträcka Hjulsta*. Arkeologisk förundersökning i form av kartering av fornlämningarna RAÄ Spånga 96:1, 214:1 och 329:1 samt RAÄ Spånga 235:1, fastigheterna Akalla 4:1 respektive Lunda 5:1, Stockholms kommun, Uppland. Arkeologistik Rapport 2015:6. Stockholm.

Biuw, A. 1992. *Norra Spånga. Bebyggelse och samhälle under järnåldern*. Stockholm.

Dardel, E., Hed Jakobsson, A., Lindblom, C., Runer, J., & Svensson, K. 2010. *Hjulsta. En gård från vikingatid och medeltid och ett gravfält från vendel-vikingatid*. RAÄ 249 och 285, Särskild undersökning, Spånga sn, Uppland. Rapporter från Arkeologikonsult 2010:2157. Upplands Väsby.

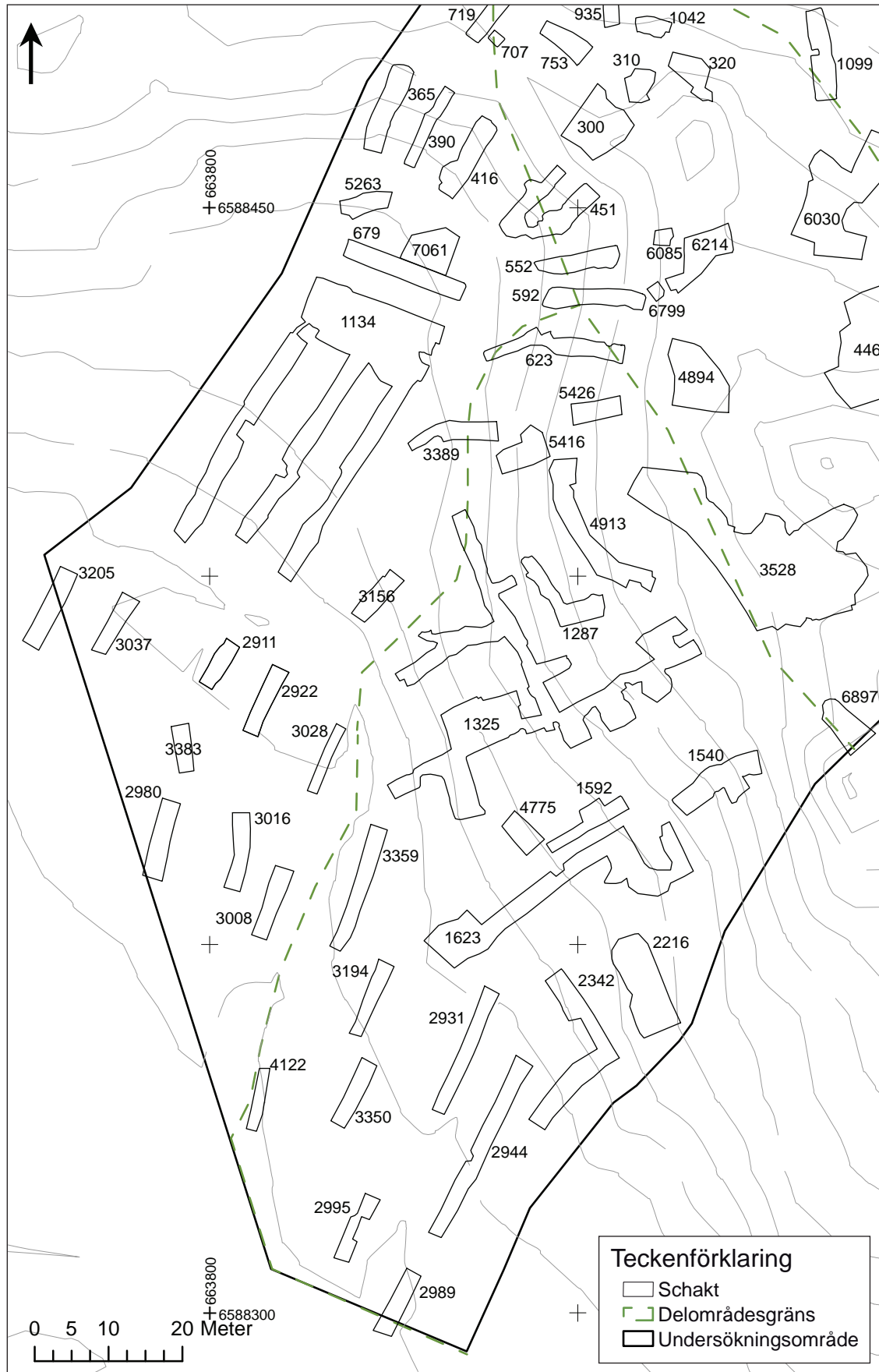
Hällans Stenholm, A-M. 2012. *Fornminnen. Det förflutnas roll i det förkristna och kristna Mälardalen*. Vägar till Midgård. Nordic Academic Press. Lund.

Thorberg, H. 1975. *Dateringsförsök av två gravfält vid Hjulsta by*. Fornvännen 1975:2.

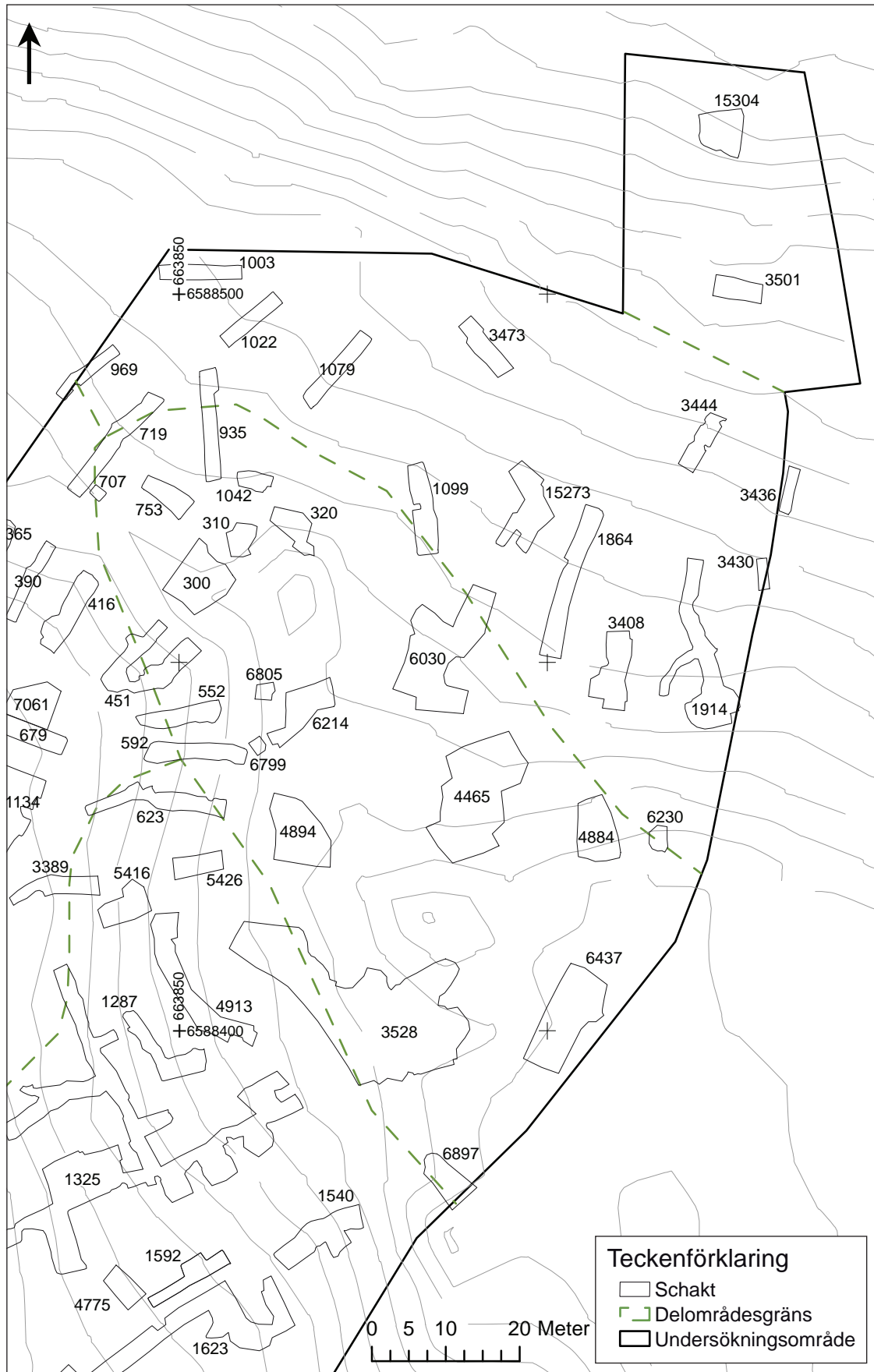
Tekniska och administrativa uppgifter

Stiftelsen Kulturmiljövård projektnr:	KM15068
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:	431-23934-2014
Uppdragsgivare:	Trafikverket
Personal:	<i>Projektledare:</i> Ann Vinberg <i>Bitr. projektledare:</i> Ingela Harrysson och Anna-Lena Hallgren <i>Arkeologer:</i> Maud Emanuelsson, Andreas Forsgren, Christian Gatti, Andrea Jäderlund, Reidar Magnusson och Elin Säll <i>Biträden:</i> Johan Andersson och Mats Fältgård
Landskap:	Uppland
Län:	Stockholm
Kommun:	Stockholm
Socken:	Spånga
Fastighet:	Akalla 4:1
Fornlämning:	Spånga 96:1, 214:1 och 329:1
Bladbeteckning fastighetskartan:	101 7d Spånga
Koordinater:	663870/6588440
Höjd över havet:	19–30
Typ av undersökning:	Arkeologisk förundersökning
Undersökningsperiod:	19 oktober – 10 november 2015
Undersökt yta:	20 130 m ²
Koordinatsystem:	Sweref99 TM
Höjdsystem:	RH2000
Inmätningmetod:	GPS, nätverks-RTK
Dokumentationshandlingar:	272 digitala foton förvaras hos ATA (KM15068_Foto_1_272 och tre sektionsritningar i A4-format)
Fynd:	Fynden F1-35, 42-49, 52-53 och 55 förvaras på KM i väntan på beslut om fyndfördelning.

Bilaga 1. Schaktplan

Schaktplan över förundersökningsområdets södra del. Skala 1:800.

Schaktplan över förundersökningsområdets norra del. Skala 1:800.

Bilaga 2. Schakttabell

Schakt nr	Storlek, djup	Beskrivning	Anläggningar	Delomr.
300	8,5×7,5 m stort 0,4–0,6 m djupt 53 m ²	Ligger i NV på plan yta. Under vegetationsskikt, 0,08–0,1 m tj, framkom mörkbrun humus, 0,2–0,3 m tj, innehållande sot och kol, och under detta mellanbrun sandig silt upp till 0,3 m tj. I botten morän (rödaktig sand). Lagren uppfattades som omgrävda då det förekom klumpar av blålera, innehöll även en del recent material bl.a. lättbetong.	A6812, stenpackning A16204, lager	1
310	4,5×4,0 m stort 0,3–0,4 m djupt 14 m ²	Ligger i NV på plan yta. Under vegetationsskikt, 0,1 m tj, framkom gråbrun sotig humus med inslag av sten, 0,25 m tj. Undergrund av morän (mellangul siltig sand).	A331, härd A16204, lager A6812, stenpackning	1
320	7,5×4,5 m stort Ca 0,8 m djupt 21 m ²	Ligger i N på plan yta. Under vegetationsskikt, 0,1 m tj, framkom ljusbrun silt, sand och morän (möjlig omrört/påfört), ställvis upp till ca 0,7 m tj. varav 0,15–0,2 m mot botten innehåller rester av bränt material. Undergrund morän. Möjlig grav (ej inmätt) bestående av 6 större stenar, ca 0,6 m stora, i oregelbunden formation. En del småsten låg ovanpå stenarna, dock ej i form av packning. Delvis störd av stubbe, rötter och en myrstack. Fyllningen består ställvis av ett ljusbrunt siltlager med spår av sot och som överlagrar ett troligt förhistoriskt tramplager och den underliggande moränen. Möjlig finns fler gravar mot bergknallen och närmare den befintliga gravhögen.	Möjlig grav, ej inmätt.	1
365	12,5×3,0 m stort 0,3–0,4 m djupt, djupast i S 35,5 m ²	Ligger i S-slänt. Under vegetationsskikt, 0,15 m tj, framkom direkt undergrund: morän, småsten i finsediment. Totalt större stenar (0,2–0,4 m stora) i norra delen. Ett block, 0,7×0,7 m stor, centralt i schaktet.		2
390	11,5×1,5 m stort 0,3–0,35 m djupt 19 m ²	Ligger i S-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1 m tj, framkom undergrund varav norra delen bestod av morän i siltig sand med enstaka större stenar 0,15–0,4 m stora. Resterande del av schaktet utgjordes av silt.		2
416	11,5×2,5–3,5 m stort 0,25–0,4 m djupt, djupast i N 34 m ²	Ligger i S-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1 m tj, framkom undergrunden, som i N bestod av siltig morän och av silt i resten av schaktet. Ställvis större stenar, 0,6–1,0 m stora.		2
451	12,0×3,5–1,5 m stort 0,25–0,35 m djupt 55,5 m ²	Ligger i SV-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1 m tj, framkom undergrunden som i N bestod av siltig morän, resterande del bestod av sandig morän. Ställvis större stenar, 1,0 m stora, och mindre stenar, 0,4–0,6 m stora.	A525, härd A537, härd	1/2
552	11,5×2,5–3,0 m stort 0,35 m djupt 25,5 m ²	Ligger i V-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1 m tj, framkom undergrunden som i N bestod av sandig morän och i S av ljus silt.	A581, grop	1/2
592	13,5×2,0–3,0 m stort 0,15–0,4 m djupt, djupast i S 31,5 m ²	Ligger i V-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,15 m tj, i NO framkom ett ganska kompakt lager med sten, 0,25–0,6 m stora, i mörkbrun brunjord. Enstaka skarpkantade stenar, 0,1–0,15 m stora, "stenmattan" fanns i övre delen av schaktet längs 5,0 m. S delen av schaktet bestod morän och glacial lera.		1/2
623	19,5×1,5–2,5 m stort 0,25–0,4 m djupt 38,5 m ²	Ligger i V-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,15 m tj, framkom direkt undergrunden samt ett flertal större stenar, upp till 0,7 m stora, och ett flertal mindre stenar, 0,15–0,3 m stora, i sandig silt. Morän i schaktets övre del. Undergrund: silt.		1/2/3
679	17,0×2,5 m stort 0,35–0,4 m djupt 44 m ²	Ligger på plan yta. Ligger plan yta. Under vegetation/mylla 0,1–0,15 m tj, framkom ljusbrun silt, odlingslager (A3541). Under detta brun–gullbeige silt, 0,05–0,15 m tj, delvis något grusigt (A4609), fläckvis över schaktet. Lagren var svåra att särskilja gentemot varandra. Under detta framkom ett stolphål.	A700, stolphål A3541, lager A4609, lager	2
707	1,8×1,4 m stort 0,4 m djupt 3 m ²	Ligger nedanför krön i NV. Övertorvat stensikt blandat med humus, 0,05–0,2 m tj. I ytterkant av schaktet framkom en kantkedja till en trekantig grav, AG3894. Fyllningen består av blandat stenmaterial, 0,05–0,2 m stora, mellanbrun och grå silt och är ca 0,3 m djup. Anläggningen rensades delvis fram.	AG3894, grav	1
719	17,5×2,5 m stort 0,4 m djupt 40 m ²	Ligger nedanför krön i NV. Under vegetationsskikt, 0,1 m tj, framkom gråaktig/mellanbrun finsilt, 0,1 m tj. Därunder gråaktig morän, ställvis rester av äldre markyta, 0,05–0,08 m tj, i schaktets N del rikligt med sten. Undergrund: morän.		1/2/4
753	7,0×2,0–3,0 m stort 0,3–0,35 m djupt 18,5 m ²	Ligger nedanför krön i NV. Under vegetationsskikt, 0,05–0,1 m tj, framkom mellanbrun sandig silt med kulturpåverkan, 0,15–0,2 m tj därunder morän.	A774, stolphål A924, stolphål	1

Schakt nr	Storlek, djup	Beskrivning	Anläggningar	Delomr.
935	15,0×2,0–2,5 m stort 0,4 m djupt 31 m ²	Ligger i N-slänt. Under vegetationsskikt, 0,1–0,15 m tj framkom mellanbrun siltig sand med mkt småsten, 0,15 m tj. Vid anläggning A959 mellanbrun och gråbrun silt med grusinslag, 0,1 m tj. Undergrund av morän, rikligt med sten. I S utgörs botten ställvis av lerig silt i övrigt morän. Någon form av ränna tvärs över schaktet i N, 0,5–0,7 m bred (tjockast mot V) med kulturpåverkan, ej inmätt.	A959, stolphål Ränna	1/4
969	10,0×1,5 m stort 0,4–0,5 m djupt 16 m ²	Ligger nedanför krön i NV. Under vegetationsskikt, 0,1–0,15 m tj, framkom mellanbrun finsilt med stenblandning, 0,5–0,10 m tj. (kulturpåverkat). Därunder morän med finsand 0,1–0,15 m tj. Rikligt med sten i olika storlek.		4
1003	11,0×2,0 m stort 0,5 m djupt 22 m ²	Ligger på plan avsats. Under vegetationsskikt, 0,1 m tj, framkom gråbrun lerig silt 0,2 m tj. Därunder, i botten, ljusbrun lerig silt. Med ett par större block, 0,8–0,6 m stora.		4
1022	9,5×2,0 m stort 0,35 m djupt 19 m ²	Ligger på NV-slänt och ned på plan avsats. Under vegetations-skikt, 0,05–0,1 m tj. framkom mellanbrun grusig silt med infiltration/kulturpåverkan? (gråaktig ton), 0,1–0,15 m tj. Därunder ljusbeige/gulaktig silt, 0,06 m tj, något lerigare i ena delen av schaktet.		4
1042	4,5×1,5–2,5 m stort 0,35 m djupt 10 m ²	Ligger strax nedanför krön i N. Under vegetationsskikt, 0,05–0,1 m tj, framkom mellanbrun sandig silt med kulturpåverkan, ca 0,1 m tj. Därunder morän. A1068 påträffades i NO delen av schaktet och fortsätter utanför schaktet.	A1068, härd	1
1079	12,0×2,0 m stort 0,3–0,4 m djupt 25,5 m ²	Ligger huvudsakligen på plan yta i N. Under vegetationsskikt, 0,15–0,2 m tj. framkom beige/brun finsilt med enstaka stenar, 0,08–0,13 m stora, med kulturpåverkan därunder undergrund av beige/brun finsilt.		4
1099	12,5×2,5–3,0 m stort 0,45 m djupt 34,5 m ²	Ligger i flack NV-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,15–0,2 m tj. framkom mellanbrun finsilt med inslag av grus och stenar i blandad storlek, 0,25 m tj. Ett 10-tal block, 0,8–0,6 m stora, därunder undergrund: morän.		4
1134	40,0 m långt 1,4–18 m brett Ca 0,4 m djupt 377 m ²	Ligger huvudsakligen på plan yta i NÖ, i svag sluttning i SV. Under vegetation/mylla 0,1–0,15 m tj, framkom ljusbrun silt, odlingslager (A3541). Under detta brun–gulbeige silt, 0,05–0,15 m tj, delvis något grusigt (A4609), fläckvis över stora delar av schaktet. Lagren var svåra att särskilja gentemot varandra. Flera av härdarna i schakten ligger på lagret A4609. Under detta framkom ytterligare anläggningar, stolphål m.m. Undergrund: sandig silt.	A783, lager A802, stolphål A813, stolphål A822, stolphål A829, stolphål A837, stolphål A846, stolphål A855, stolphål A865, stolphål A875, stolphål A884, härd A902, härd A1210, härd A1262, härd A3641, lager A3645, härd A3655, stolphål A3661, stolphål A3667, härd A4373, härd A4383, stolphål A4393, stolphål A4401, stolphål A4486, stolphål A4494, stolphål A4502, grop A4512, stolphål A4581, "husgrund" A4598, stensamling A4609, lager A5245, grop A5255, stolphål A6712, odlingsyta	2
1287	10,5 m långt NV–SÖ, 6,5 m långt NÖ–SV 1,5–3,0 m brett 0,15–0,25 m djup 33,5 m ²	Ligger i SV-sluttning. I NV planare avsats. Under vegetation/mylla, 0,1–0,15 m tj, framkom humös sand 0,1–0,15 m tj. Undergrund av sand med mycket stenar, 0,1–0,6 m stora.	A1274, härd A1312, stensamling A3509 skärvstenslager A4337, mörkfärgning A7018, grav/stenpackning A9182, stensamling	3

Bilaga 2. Schaktabell

Schakt nr	Storlek, djup	Beskrivning	Anläggningar	Delomr.
1325	46,0 m långt NÖ-SV 32,0 m långt NV-SÖ Ca 1,6–10 m brett 0,15–0,3 m djupt 341 m ²	Ligger i SV-sluttning samt på planare avsatser. Vegetation/mylla 0,1–0,15 m tj. Under detta finns inom större delen av schaktet kulturlager, framför allt avsatta lager i form av trampad markyta m.m. Detta gäller lagren A9261, A9271, A9284 och A9300. A9271 täcker ett flertal boplatzanläggningar. Tydligt påfört lager/ konstruktionslager finns i schaktets övre, NÖ, del där A9251 täcker stenpackningen/graven? A1411. På lagret ligger härdar (A16155 och A16170). På den eventuella terrasskanten A9144 ligger lagret A15456 och i SV överlagrar A15478 stolphålen A2160 och A2168. I några av lagren har spridda fynd av keramik, knacksten m.m. (F2–4, F8–16, F27–29, F34–35) påträffats. I schaktet finns bl.a. stolphål, härdar och mindre skärvstensflak/lager. Åtminstone på den nedre avsatsen verkar det finnas ett par faser i användningen. Undergrund: Ljus siltig sand/morän. Relativt mycket stenar, 0,1–0,7 m stora, över hela schaktet men mest i dess Ö del.	A1398, härd A1411, stenpackning/ grav? A1430, stensamling A1443, lager A1462, härd A1475, stolphål A1488, stolphål A1497, härd A1511, stolphål A1522, stolphål A1531, stolphål A2160, stolphål A2168, stolphål A2177, stolphål A2186, stolphål A2195, härd A2209, mörkfärgning A3179, stensamling A4145, stolphål A4155, mörkfärgning A4161, sotfläck A4168, stolphål A4177, stolphål A4185, sotfläck A4192, skärvstenslager A4213, stolphål A4243, stensamling A4292, stolphål A4301, skärvstenslager A4318, härd A4327, härd A5119, stolphål A5129, stolphål A5237, stensamling A6511, lager A9144, terrasskant A9251, lager A9261, lager A9271, lager A9284, lager A9293, lager A9300, lager A9314, lager A9349, stensamling A15246, härd A15362, stensamling A15391, stolphål A15400, grop A15413, härd A15424, stolphål A15434, skärvstenslager A15491, lager A15502, stolphål A15555, härd A15809, stolphål A15912, lager A15926, stolphål, sentida	3
1540	12,5×3,5–5,5 m stort 0,15–0,25 m djupt 46 m ²	Ligger i SV-sluttning. Berg i dagen i schaktets N del, nedanför detta under vegetationsskikt rikligt med mindre sten, 0,1 m stora som ligger i mörkbrun silt. Undergrund: mellanbrun sandig silt	A3598, skärvstenslager A15927, skärvstenslager	3
1592	12,0×1,5–3,0 m stort 0,3–0,55 m djupt 25 m ²	Plan yta som sluttar vagt i SV. Under vegetationsskikt/mylla, 0,1 m tj och brun humös silt, 0,1 m tj, framkom ljusbrun, något humös silt, odlingslager (A1818), 0,1 m tj. Undergrund: silt med relativt mycket småsten, 0,05–0,1 m stora. I NV hörnet/schaktkanten en grop/störning, ca 1,5 m diam. och 0,4 m dj.	A1818, odlingslager A3621, odlingsyta	3

Schakt nr	Storlek, djup	Beskrivning	Anläggningar	Delomr.
1623	30(-35) ×2,5-10 m stort 0,2-0,4 m djupt 149 m ²	Delvis plan yta/äldre odlingsyta (A3621) samt SV-sluttning ner till äldre åkermark. På den plana ytan framkom under vegetationsskikt/mylla (L1), 0,1 m tj brun humös silt (L2), 0,1 m tj. Under detta ljusbrun, något humös silt (L3/A1818), odlingslager, 0,1 m tj. Utanför odlingsytan, i SV, utgörs lagret under L1-2 av gråbrun silt (L4/A9403), brunare SV om sten-samling A2539. Undergrund: silt och sand med relativt mycket småsten, 0,05-0,1 m stora. Vid åkerkanten i SV ett block, ca 2,0 m stort, samt flera mindre stenar och block, 0,3-1,3 m stora, flera upplagda utmed avsatsens kant, tillsammans med småsten, A2523 och A3333. Spridda skärvstenar i schaktet samt glasflaska. I schaktets övre, Ö del, utanför odlingsytan, framkom under L1, brun humös silt samt morän. En sentida grop/störning med glasflaskor, finns S kanten av odlingsytan (A6692). Schaktet tangerar stensträngen A15940 i N samt stensamlingen A16065	A1818, odlingslager A3621, odlingsyta A3327 stolphål A3333, odlingsröse A2523, odlingsröse A6692, sentida grop A15940, stensträng A16056, mörkfärgning A16083, sotfläck	3
1864	21,0×2,5 m stort 0,3-0,4 m djupt 53 m ²	Ligger i flack N-sluttning, på röjd yta/eventuell odlingsyta. Under vegetationsskikt, 0,1-0,15 m tj framkom mellanbrun/ljusgrå lerig silt i S delen med kulturpåverkan, 0,08-0,1 m tj. Därunder mot botten beige silt (i S) och rödaktig moränsand (i N) 0,2 m tj. I schaktet finns ett 3 m brett stråk av beige silt med grusinblandning (kan möjligtvis kopplas med hålvägen?), inom stråket finns en härd, A1902.	A1902, härd	4
1914	25×2 m stort 0,3-0,4 m djupt 50 m ²	Ligger i N-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1-0,15 m tj, framkom mellanbrun silt med kulturpåverkan, (N om AG2630) 0,1 m tj. Därunder morän samt mellanbrun/ljusgrå lerig silt. S delen av schaktet domineras av grav (AG2630). Hålvägen syns som en ca 2-3 meter bred stenfri hårt packad yta.	A2002, stolphål A2012, härd AG2630, grav A9418, hålväg	4
2216	13,5×4,5-5,5 m stort 0,2-0,4 m djupt 69 m ²	Ligger på terrassering (A4073). Under vegetationsskikt, 0,15 m tj, framkom ett lager av brun-ljusbrun silt med inslag av grus, upp till ca 0,23 m tj, samt med sot, kol, enstaka skärvstenar och enstaka fynd av keramik och harts (A4072); troligen ett kulturlager som odlats. Under detta framkom anläggningar, framför allt stolphål. Undergrund: sand, silt.	A2260, stolphål A2271, stolphål A2282, stolphål A2290, stolphål A2298, stolphål A2307, stolphål A2315, stolphål A2324, stolphål A2332, mörkfärgning A4072, kulturlager/Od- lingslager A4073, terrass A4074, stolphål A4085, stolphål A4093, stolphål A4833, terrasskant	3
2342	14,5 m långt NV-SÖ, 14,5 m långt NÖ-SV, 1,5-3,0 m brett 0,3-0,4 m djupt 70 m ²	Ligger på terrassering och i SV ned på äldre åkermark. Under vegetationsskikt, 0,15 m tj, framkom ett humöst siltlager som i SV övergår i terrasseringen. Undergrund: på terrassering sand och i äldre åkermark siltig lera med ett flertal stenar och block.	A3283, härd A4925, terrasskant A15708, härd A15786, lager A16132, odlingsröse	3
2911	7,0×2,5 m stort 0,4-0,5 m djupt 16 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager som är 0,2 m tj, därunder sandig lera med inslag av grus längst i N.		2
2922	10,0×2,5 m stort 0,5-0,6 m djupt 22 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager som är 0,15 m tj. Under detta ett lager av siltig lera, 0,15 m tj, och därunder ett lager med siltig sand, 0,1 m tj. I botten lera. Enstaka mindre stenar i ploglagret.		2
2931	18,0×2,0 m stort 0,4-0,6 m djupt 35 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetationsskikt, 0,1 m tj, framkom ljust gråbrun något humös silt, ploglager, 0,35 m tj därunder ljust gråbrun silt med inslag av sot (och skörbränd sten), äldre odlingslager, 0,15 m tj. I S finns sot och lite skörbränd sten i tunt skikt. Enstaka stenar, 0,2-0,4 m stora, fler i N, 0,1 m stora. Dike i NV-SO: 0,25 m bred med stenar, 0,1-0,15 m stora.		3
2944	26,5×2,0 m stort Upp till 0,5 m djupt 57,5 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom gråbrun något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. Därunder brun lera med inslag av sot och skörbränd sten, äldre odlingslager, 0,1 m tj. I S sot och lite skörbränd sten i tunt skikt. Enstaka stenar, 0,2-0,4 m stora, fler i N, 0,1 m stora.	A2964, härd A5183, stensamling	3

Bilaga 2. Schakttabell

Schakt nr	Storlek, djup	Beskrivning	Anläggningar	Delomr.
2980	11,0×2,5 m stort 0,45 m djupt 28 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager som var 0,2 m tj och hade ett måttligt inslag av små stenar. Ploglagret innehöll även grus och lite tegelkross. Undergrund av homogen lera. I S delen av schaktet fanns sten och mindre block.		2
2989	9,5×2,5 m stort 0,4–0,65 m djupt 22,5 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla 0,1 m tj, framkom gråbrun något humös lera, ploglager, 0,25–0,3 m tj därunder brun lera med inslag av sot och bränd lera, äldre odlingslager, 0,1 m tj. I botten brun lera.		3
2995	9,5×1,0–2,0 m stort 0,45–0,8 m djupt, djupast i S 17 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla 0,1 m tj, framkom gråbrun något humös lera, ploglager, 0,25–0,3 m tj. Därunder brun lera med inslag av sot och bränd lera, äldre odlingslager, 0,1 m tj. I botten brun lera.		3
3008	10,0×2,0–2,5 m stort 0,45–0,6 m djupt 23 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager, 0,15 m tj därunder ett mörkt lager av lera på 0,15 m tj. Undergrund av storblockig morän och i N av siltig lera. Tydlig övergång mellan lagren. En recent nedgrävning noterades i leran under ploglagret i schaktets N del.		2
3016	10,5×2,5 m stort 0,55 m djupt 23,5 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager, 0,2 m tj. Undergrund: ljus lera och blockig morän.		2
3028	10,0×1,5 m stort 0,3–0,45 m djupt 13,5 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager, 0,15 m tj, under detta ett 0,1 m tj lager lera. Undergrund: ljus siltig lera. 2 m från schaktets N ände finns en koncentration av sten och block.		2
3037	8,5×2,0–2,5 m stort 0,4–0,45 m djupt 19,5 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager, 0,15 m tj. Undergrund: sandig lera med inslag av grus längst i N.		2
3156	8,0×2,5 m stort 0,1–0,25 m djupt 19 m ²	Ligger i svag SV-sluttning. Under vegetation/mylla 0,1 m tj, framkom brun humös silt, 0,1 m tj. I N här ej grävt i botten (vid stensträng). Undergrund i S: berg.	A2795, stensträng A4256, härd?	2
3194	10,5×1,5–2,0 m stort 0,25–0,5 m djupt 20 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom gråbrun något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. Undergrund av brun och ljusbrun lera. Spridda stenar och block i N, 0,2–0,9 m stora. I S tre stenar tvärs över schaktet, 0,3–0,65 m stora.		3
3205	11,5×2,5 m stort 0,4 m djupt 29,5 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager 0,15 m tj. Undergrund av siltig lera med inslag av grus och små stenar. Rikligt med små stenar i söder samt några större stenar bland dem. Längst i S två markfasta block.		2
3350	9,5×2,5 m stort 0,3–0,4 m djupt 22 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager på 0,15 m tj, med rikligt med småsten. Undergrund i NO: sandig morän, i övriga schaktet mörk homogen lera.		3
3359	17,5×2,0 m stort 0,4–0,5 m djupt 37,5 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager, 0,15 m tj. Undergrund i N delen: lera, i centrala partiet består den av sand och i S av blockig morän.	A3372, härd	3
3383	6,5×2,0 m stort 0,5–0,6 m djupt 15 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager, 0,15 m tj. Undergrund: homogen mörk lera. Ett måttligt inslag av grus i ploglagret.		2
3389	12,5×1,5–2,5 m stort 0,2 m djupt 26 m ²	Ligger i V-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,2 m tj framkom undergrund av siltig morän.	A1222, grop	2/3
3408	10,5×3,0–5,0 m stort 0,2–0,3 m djupt 40 m ²	Ligger i N-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1–0,15 m tj, framkom siltig morän.	A4006, stenpackning A4017, lager	4
3430	4,0×1,5 m stort 0,35 m djupt 6 m ²	Ligger i N på plan yta. Under vegetationsskikt, 0,1–0,15 m tj, framkom mellanbrun sandig silt. Därunder mellanbrun finsilt 0,2 m tj. Undergrund av siltig morän.	A7049, färdväg	4
3436	6,5×1,5 m stort 0,3 m djupt 9,5 m ²	Ligger N om stensträng på plan yta. Under vegetationsskikt, 0,1–0,15 m tj, framkom grå humös silt med infiltration över till nästa skikt. Därunder mellanbrun silt 0,15 m tj. Undergrund av morän, i schaktets övre del utgjordes botten av beige stenfri lerig silt.		4

Schakt nr	Storlek, djup	Beskrivning	Anläggningar	Delomr.
3444	8,5×2,5 m stort 0,3–0,4 m djupt 19,5 m ²	Ligger på plan yta i N. Under vegetationsskikt, 0,15 m tj, framkom mellanbrun silt med inslag av grus, 0,1–0,15 m tj, möjliga spår efter odling. Därunder siltig morän, 0,1 m tj. I schaktet finns fyra stenblock som ej syntes i ytan (upp till 0,8 m stora) och som anslöt till ett större stenblock.		4
3473	9,0×2,5 m stort 0,4–0,5 m djupt 22,5 m ²	Ligger på plan yta i N. Under vegetationsskikt, 0,1–0,15 m tj, framkom mellanbrun silt, 1,5–0,2 m tj. Därunder hårt packad, beige lerig silt. Sex större stenar och block, upp till 0,9 m stora.	A3485, stolphål A3492, stolphål	4?
3501	6,5×2,5–3,0 m stort 0,4–0,8 m djupt, djupast i S 18,5 m ²	Ligger öster om stensträng på plan yta. Under vegetations-skikt, 0,1 m tj, framkom humös silt 0,3 m tj. Därunder undergrund av silt och blockig morän. I SV frilades ett par block från tidigare känd stensträng.	A7507, stensträng	5
3528	26×7–17 m stort 0,3 m djupt 322 m ²	Ligger S om hög AG1707 och löper längs med högens Ö begränsning och ned ut på S flacka ytan. Under vegetations-skikt, 0,1–0,2 m tj, framkom ett grusigt sandlager som täckte samtliga anläggningar, ca 0,05–0,1 m tj. I schaktets NV kant finns ett större block, i övrigt förefaller ytan vara röjd på sten. Ingen av anläggningarna var synlig i schaktet innan avbaning.	AG3678, grav AG3690, grav AG3702, grav A3715, stolphål AG3727, grav AG3735, grav A3746, stolphål AG3754, grav AG3767, grav AG3781, grav AG3794, grav AG3810, grav AG3825, grav AG3838, grav A4128, kulturlager AG5545, grav AG5882, grav AG5897, grav AG5910, grav AG5923, grav AG5938, grav A6285, stolphål	1/3
4122	8,5×1,5 m stort 0,4 m djupt 13 m ²	Ligger i äldre åkermark. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom ett ploglager med enstaka stenar, 0,25 m tj. Undergrund: mörk lera.		3
4465	19,5×7,0–11,0 m stort 0,3 m djupt 141 m ²	Ligger i NV-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1–0,2 m tj framkom sandmantel till AG4100 och ställvis rester av äldre markyta. Undergrund av morän. Ingen av anläggningarna var synlig i schaktet innan avbaning.	AG2616, grav AG4100, grav AG4419, grav AG4430, grav AG4438, grav AG4453, grav AG5965, grav AG5980, grav AG5990, grav	1
4775	5,5×3,0 m stort 0,25–0,4 m djupt 16,5 m ²	Ligger på flack yta i kanten av röjd yta/odlingsyta. Under vegetation/mylla, 0,1 m tj, framkom brun något humös silt, upp till 0,1 m tj. Därunder ljus gråbrun silt, 0,1 m tj. Undergrund av grå silt med spridda stenar, 0,05–0,08 m stora.	A4791, härd A4799, stolphål A4806, stolphål A15510, lager	3
4884	8,0×3,5–5,5 m stort 0,15–0,25 m djupt 36,5 m ²	Ligger i N-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1–0,2 m tj, framkom stenig nivå över hela ytan, ställvis tätare. Stenar, 0,15–0,6 m stora. Ett markfast block med sten runtomkring. Undergrund av silt.	AG5840, grav AG5870, grav AG6888, grav?	1
4894	8,5×6,0–7,5 m stort 0,15 m djupt 59 m ²	Ligger på plan yta. Under vegetationsskikt, 0,1–0,15 m tj framkom anläggningsnivå och berg i dagen. Undergrund: siltig morän.	AG5458, grav A5480, stenpackning A5521, stenpackning A5536, stenpackning A5582, stenpackning A5594, stenpackning	1
4913	22,5×2,0–3,5 m stort 0,2–0,3 m djupt 62,5 m ²	Ligger på avsats i V-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1–0,2 m tj framkom anläggningsnivå. I centrum av schaktet ett lager av gråbrun sandig silt, ca 0,15 m tj, som täckte härdar. Ytterligare två härdar och en sotfläck framkom i SO. Centralt i schaktet påträffades flera markfasta block. Undergrund: sandig morän.	A6645, sotfläck A6653, härd A6665, härd A6969, härd A9390, lager A15825, härd	3
5263	7,0×2,5 m stort 0,2–0,3 m djupt 16,5 m ²	Ligger på plan yta. Under vegetationsskikt, 0,1–0,2 m tj, framkom ljus gråbrun silt med inslag av småsten och grus, upp till 0,15 m tj, odlingslager?, därunder ljus gulgrå lera.	A2373, naturlig förhöjning	2

Bilaga 2. Schakttabell

Schakt nr	Storlek, djup	Beskrivning	Anläggningar	Delomr.
5416	7,0×3,0–5,0 m stort 0,15–0,25 m djupt 26 m ²	Ligger i S-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,2 m tj framkom undergrund av siltig morän. I SV, V och Ö finns stora markfasta block, två av dem har en jämn slät sida vänd uppåt och påträffades direkt under torven. Moränen är rik på sten och mindre block.	A6152, stenpackning A6167, grav? A6176, grav? A6184, grav?	3
5426	6,5×2,5–3,0 m stort 0,15–0,3 m djupt 16,5 m ²	Ligger i S-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,2 m tj, framkom direkt undergrund av siltig morän. Enbart grävt i botten i NO.	A6141, grav? A3636, sentida stolphål/ el-/telestolpe	3
6030	18,5×5,5–9,0 m stort 0,2–0,3 m djupt 118 m ²	Ligger i svag N-sluttning, blockigt område. Under vegetations-skikt/mylla, 0,2 m tj, framkom undergrund av morängrus och enstaka större stenar.	A6057, härd	1
6214	10,5×2,0–5,0 m stort 0,2 m djupt 36 m ²	Ligger på krönet mellan AG1748 och tresidig grav AG6018. Innan avbaning var endast större block synliga. Under vegetationslager, ca 0,2 m tj, framkom en stenig yta ställvis förtätningar med sten som förmodas bestå av flera mindre stenpackningar. Undergrund av morän.	A7019, stenpackning A7035, stenpackning A7580, stenpackning A7594, stenpackning	1
6230	3,5×2,5 m stort 0,2 m djupt 7 m ²	Ligger i N-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1–0,15 m tj, framkom stenpackning i hela schaktet ställvis tätt samt två markfasta block. Stenar, 0,1–0,5 m stora. Därunder undergrund av ljusbrun silt.	AG6958, grav	1
6437	14,5×5,5–7,7 m stort 0,1–0,2 m djupt 81 m ²	Ligger på krönet längst i Ö mot UO:s gräns. Under vegetationsskikt, 0,05–0,15 m tj, framkom ett grusigt sandlager, 0,1–0,15 m tj, som täckte anläggningar. Därunder grusig sand, undergrund av morän.	AG4047, grav AG6447, grav AG6477, grav AG6735, grav AG6775, grav AG6788, grav	1
6799	2,0×1,5 m stort 0,2–0,4 m djup 3,5 m ²	Under vegetationsskikt, ca 0,1–0,2 m tj, framkom stenig nivå, sannolikt del av undergrund, morän. Blockig och stenig nivå som ingår i stråk längs med gravfältets S-sluttning och V om hög AG1748.		1
6805	2,5×2,0 m stort 0,2–0,3 m djup 5 m ²	Ligger på plattå i söder till terrassering av AG6018. Under vegetationsskikt, 0,1–0,2 m tj, framkom stenar 0,1–0,3 m stora, samt block. Därunder undergrund morän.	A6852, terrassering	1
6897	7,5×2,5–4,5 m stort 0,2 m djupt 26,5 m ²	Ligger i Ö-V riktning mellan berg i dagen, strax Ö om större block. Under vegetationsskikt, 0,2 m tj, framkom anläggnings-nivå och del av kulturlager. Därunder morän.	A6906, kulturlager A6915, stenpackning A6942, kulturlager	1
7061	6,5×6,0 m stort 0,35 m djupt 32 m ²	Ligger på plan yta. Under vegetationsskikt, 0,1–0,2 m tj framkom ljust gråbrun silt med inslag av småsten och grus, upp till 0,15 m tj. Undergrund: ljust gulgrå lera.	A15863, stenpackning	2
15273	10,5×4–8,5 m stort 0,2 m djupt 44,5 m ²	Ligger i svag N-sluttning. Under vegetationsskikt, 0,1–0,2 m tj, framkom morän. Stenrad, eventuell röjningssten (A7300) i schaktets S del.	A7300, stenrad/röjnings- sten?	4
15304	6,5×6,0 m stort 0,2 m djupt 31,5 m ²	Ligger i N-sluttning. Grävt i och runt grop/svacka samt stenrad. Vegetationsskikt/mylla, 0,1–0,2 m tj. Undergrund: morän.	A7117, grop/svacka A7124, stenrad	5

Bilaga 3. Anläggningstabell

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
331	Stensamling	0,45×0,4 m, rundad	Stenar 0,1–0,2 m stora, delvis skärvsten. Fyllning av mellangrå siltig morän.	310	1
340	Röjningsröse	4,0×3,0 m oregelbunden 0,4 m hög	Stenar och block i storleken 0,2–0,7 m, vissa tydligt sprängda. Stenar uppslängda på vegetationsskikt. Undersökt 100 %. (Anl.nr 220 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	1134	2
525	Härd	1,1×0,9 m, rundad	Skärvstenar, ca 0,1 m stora. Fyllning av mörkbrun silt, inslag av sot.	451	1
537	Härd	1,4×1,1 m, oval	Enstaka skärvstenar, 0,05–0,1 m stora. En större sten, 0,18 m stor, i anläggningens S kant. Fyllning av mörkt brungrå silt med inslag av sand, rikligt med sot.	451	1
581	Grop?	1,25×1,0, oval	Fyllning av mörkbrun silt med inslag av grus och sand.	552	1
700	Stolphål	0,2 m diam., rund	Småsten, 0,03–0,07 m stora. I anläggningens S del två stenar, ca 0,1 m stora. Fyllning av mörkbrun siltig lera.	679	2
774	Härd	0,65 m i diam., rund	Fyllning av mörkgrå–svart humös siltig morän, inslag av sot. Stenar, delvis skärvsten, framförallt i kanten av anläggningen, 0,04–0,15 m stora.	753	1
783	Lager	6,0×3,0 m, oregelb. rektangulär minst 0,1 m tj	Brun–gråbrun lerblandad silt med relativt mycket småsten och inslag av skärvsten, 0,01–0,1 m stora. Inslag av kolfragment. Vid rensning framträdde stolphålen A822, A829 och A837. Lagret förefaller överlagra stolphålen men de kan även vara nedgrävda genom lagret. Lagret tunnare och diffusare vid A802. Fynd: knacksten (F31) och bränd lera (F24) inom den centrala delen av lagret. Ligger i den centrala delen av hus 1.	1134	2
802	Stolphål	0,56×0,52 m oregelb. rund	Skoning av 0,05–0,17 m stora stenar. Fyllning av brungrå lerblandad silt, inslag av kolfragment samt enstaka skärvsten. Vid rensning förekom A783 över och runt anläggningen. Takbärande, bockpar tillsammans med A813. Del av hus 1.	1134	2
813	Stolphål	0,4×0,35 m, rund	Skoning av 0,05–0,15 m stora stenar. Fyllning av brun–gråbrun lerblandad silt. Vid rensning avvek fyllningen endast marginellt från omgivande lager A783. Takbärande, bockpar tillsammans med A802. Del av hus 1.	1134	2
822	Stolphål	0,46×0,44 m oregelb. rund	Skoning av 0,04–0,12 m stora stenar. Fyllning av brun–brungrå lerblandad silt, enstaka skärvsten. Diffus avgränsning mot S och SV, vag skillnad gentemot omgivande lager. Vid rensning förekom A783 över och runt anläggningen. Takbärande, bockpar tillsammans med A837. Del av hus 1.	1134	2
829	Stolphål	0,5×0,46 m oregelb. rund	Rikligt med stenar i skoning av 0,05–0,12 m stora stenar, två av stenarna utgörs av knackstenar. Fyllning av brun–brungrå lerblandad silt, inslag av skärvsten. Vid rensning var det osäkert om A783 överlagrade anläggningen. Takbärande, ligger i husets mittlinje, mitt emellan A837 och A822. Fynd: en knacksten (F32) är tillvaratagen, den andra ligger kvar, keramik (F1). Del av hus 1.	1134	2
837	Stolphål	0,53×0,44 m oregelb. rund	Skoning av 0,05–0,17 m stora stenar. Relativt välavgränsad färgning av gråbrun lerblandad silt, inslag av skärvsten. Vid rensning förekom A783 över och runt anläggningen. Gick inte att avgöra om det var nedgrävt i nedre delen av lagret eller om nedgrävningen var helt gjord i steril undergrund. Takbärande, bockpar med A822. Del av hus 1.	1134	2
846	Stolphål	0,4×0,36 m oregelb. rund	Rikligt med stenar, 0,05–0,1 m stora, skoning. Fyllning av brun–brungrå lerblandad silt, inslag av skärvsten. Vid rensning var det osäkert om A783 överlagrade anläggningen. Takbärande, ligger i husets mittlinje. Del av hus 1.	1134	2
855	Stolphål	0,46×0,4 m oregelb. rund	Tät och välldagd skoning av 0,03–0,17 m stora stenar. Fyllning av brun–gråbrun lerblandad silt, inslag av skärvsten. Vid rensning föreföll fyllningen inte avvika från A783. Takbärande, bockpar med A865. Del av hus 1.	1134	2
865	Stolphål	0,44×0,32 m oregelb. rund	Tät och välldagd skoning av 0,02–0,1 m stora stenar. Fyllning av brun–brungrå silt, enstaka skärvsten. Vid rensning förekom lagret A783 över och runt anläggningen. Avgränsningen gentemot detta lager var diffus. Takbärande, bockpar med A858. Del av hus 1.	1134	2
875	Stolphål	0,4×0,34 m oregelb. rund	Skoning av 0,05–0,13 m stora stenar. Fyllning av brun–brungrå siltblandad lera. Relativt djupt schaktat, tydligt nere i vitgul siltig lera. Inget lager syntes vid schaktning. Takbärande, bockparstolpen ligger troligen under härd A884. Del av hus 1.	1134	2

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
884	Härd	1,45×1,4 m, rundad	Svart–gråbrun silt, med kol och sot, välvgränsad. Blandat stenmaterial, både skärviga och rundade stenar, 0,02–0,28 m stora. Den N delen av anläggningen grävdes delvis bort vid schaktning innan härden upptäcktes.	1134	2
902	Härd	1,15×1,1 m oregelb. rund	Gråsvart–gråbrun lerblandad silt. Rikligt med kol, sot samt skärviga och skörbrända stenar, 0,02–0,15 m stora. Sten framför allt i SÖ delen. Välvgränsad.	1134	2
924	Stolphål?	0,6 m i diam., rund	Möjlig skoning av 0,03–0,15 m stora stenar. Fyllning av mellanbrun siltig morän. Möjligt stolphål.	753	1
959	Stolphål?	0,65×0,6 m, rund	Möjlig skoning av 0,04–0,16 m stora stenar. Fyllning av mellangrå siltig morän. Möjligt stolphål.	935	1
1068	Härd	0,8×0,3 m, rund	Fyllning av svart siltig morän, sot och skärvig sten. Välvgränsad. Anläggningen fortsätter utanför schaktet i N.	1042	1
1210	Härd	1,2×1,1 m oregelb. rund	Gråsvart–gråbrun lerblandad silt, kol samt sot. Ställvis rikligt med stenar, både skärviga och rundade. Svårvgränsad mot S, annars relativt välvgränsad.	1134	2
1222	Grop	2,0×1,0 m oregelbunden	Fyllning av grovsand med inslag av grus, enstaka stenar. Något inslag av sot och kol. Fynd: keramik (F18).	3389	2/3
1262	Härd	1,1×0,74 m oregelb. oval	Svart–gråsvart lerblandad silt med grus och småsten. Blandat stenmaterial: skörbrända, skärviga och rundade, 0,12–0,2 m stora. Välvgränsad i SV, i övrigt något mer diffus. Ö delen av härden utanför schaktet.	1134	2
1274	Härd	1,2×1,1 m, rundad	Svart–gråbrun sandig morän, sotig. Skärvstenar, 0,1–0,2 m stora. Anläggningens SÖ del utanför schaktet.	1287	3
1312	Stensamling	0,9 m diam. oregelbunden 0,1 m hög	Skärviga och skörbrända stenar, 0,1–0,2 m stora. Fyllning av gråbrun, något sotig, morän. En större sten i S kanten, 0,4 m stor.	1287	3
1398	Härd	2,0 m diam., rund	Svart sandig morän med kol och sot. Skärvstenar, 0,1–0,25 m stora, större skärviga stenar lagda i packning. Anläggningens N del ligger under stubbe.	1325	3
1411	Stenpackning	5,2×2,4 m oregelbunden	Oregelbunden packning av upp till 0,6 m stora stenar. Ett större block i NV, 1,5 m stort. Över anläggningen fanns lager A9251.	1325	3
1430	Stensamling	2,0×1,35 m, rundad	Relativt löst liggande stenar och block, 0,15–0,9 m stora, med luft emellan, ligger troligen i grop. Anläggningen N del ligger utanför schaktet.	1325	3
1443	Lager	5,5×2,0 m 0,04–0,2 m tj oregelbunden	Mörkt brungrå humös sandig morän, inslag av ljusbrun sand från morän, omrört. Några vaga sotfläckar. Bränd lera förekommer i slänten i SV där lagret avtar. Förekomst av skärvstenar samt moränsten. Lagret var som tjockast i centrum av den undersökta delen av lagret, ca 0,2 m. Under lagret finns ljusbrun–gulbrun morän. Lagret fortsätter utanför schaktet i N och S. Undersökt genom två provrutor G15922 samt G15242. Fynd: keramik (F3, F4, F16).	1325	3
1462	Härd	1,2×1,0 m, rund	Mörkt gråbrun–svart sandig morän. Sot, skärviga och skörbrända stenar, omkring 0,1 m stora.	1325	3
1475	Stolphål	1,5×0,9 m oregelb. oval	Möjlig skoning av 0,05–0,3 m stora stenar. Fyllning av mörkt brungrå sandig morän, inslag av skärvsten. Möjlig omstolpning. Anläggningens V del utanför schaktet.	1325	3
1488	Stolphål	0,35×0,3 m, rundad	Mörkt gråbrun sandig morän, något sotig. Stenar, 0,1–0,3 m stora, enstaka skärvstenar. Stenskoning?	1325	3
1497	Härd	1,8×1,2 m, rund	Mörkt gråbrun–svart sandig morän, sot och kol. Enstaka skärviga och skörbrända stenar, 0,3–0,2 m stora. Anläggningens NV del ligger utanför schaktet.	1325	3
1511	Stolphål	0,65×0,45 m oregelb. rund 0,15 m djup rundad med plan botten	Stensamling 0,07–0,1 m stora, delvis skärviga och skörbrända. En större sten i SÖ delen, 0,2 m stor, till synes rundad, stenskoning? I mitten fyllning av mörkt brungrå sandig morän. I sidorna fyllning av ljust brungrå sandig morän, inslag av ljusgul morän. Ligger i ljusgul sandig morän. Undersökt 50 %.	1325	3
1522	Stolphål	0,45×0,25 m, rund	Mörkt gråbrun sandig morän, inslag av sot. Ligger invid två stenar, 0,15–0,25 m stora, stenskoning? Anläggningens V del utanför schaktet.	1325	3
1531	Stolphål	0,45×0,4 m, rund	Brungrå sandig morän. Två stenar, 0,15–0,2 m stora, i kanten samt i anläggningen. Stenskoning?	1325	3

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
1669	Grav	13,8×10,8 m, rund 2,0–2,5 m hög, välvd	Hög med fyllning av jord och sten. Skyttevärn centralt placerat, 3,5 m i diam. och 1,5 m djupt, A1692. Relativt branta sidor, massor från värnet kan ligga runt gropen. 5 stubbar växer utmed högens sidor. Har troligtvis bräm runtomkring sig. (Anl.nr 108 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	1
1692	Störning		För beskrivning se AG1669.	–	1
1707	Grav	12,8×12,5 m, rund, ca 2,0 m hög, välvd	Hög, något mer sluttande sidor än AG1669. Grund grop, 4,5×2,0 m, stor centralt placerad i högen, dumpmassor förefaller vara upplagda mot N. Högen har ett bräm, A3702. 6 stubbar utmed sidorna. (Anl.nr 107 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	1
1728	Störning		För beskrivning se AG1707.	–	1
1748	Grav	11,5×10,0 m, rund 1,5 m hög, välvd	Hög, områdets minsta, fyllning av jord och sten. Sluttande sidor och plan överyta, en större sten löst på krönet. Sannolikt bräm runtomkring, del av kantkedja synlig i V. Skada vid N kanten, sluttning. Flera stubbar utmed sidorna. (Anl.nr 103 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	1
1766	Lager		Vegetationslager/mylla, över hela FU-området.	–	–
1787	Grav	8–10 m diam., rund 1,5 m hög, kraftigt välvd med plan överyta	Hög, belägen på tunga av berg i dagen. N delen utgörs främst av berg medan den S sidan vilar mot terrassering. Centralt i högen grävd grop, 2,5 m i diam., med massor uppkastade mot N, A1805. Beväxt med flera träd (stubbar), i V sluttningen ett djurbo. (Anl.nr 101 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	1
1805	Störning		För beskrivning se AG1787.	–	1
1818	Lager	Ca 0,1–0,15 m tj	Brun-brungrå humös silt. Enstaka småsten, i övrigt stenfritt. Odlingslager.	1623	3
1832	Störning		För beskrivning se AG6018.	–	1
1840	Grav	4,0 m diam., rund, 0,3 m hög, välvd	Stensättning, övertorvad med flertalet stenar, 0,2–0,4 m stora, synliga i ytan. (Anl.nr 104 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	1
1853	Grav	3,5 m diam., rund, 0,3 m hög, flack	Stensättning, övertorvad med flera stenar synliga i ytan. (Anl.nr 106 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	1
1902	Härd	1,0×0,8 m, rundad	Fyllning av grå grusig silt, sotfläckar och skärvig sten. Välvgränsad.	1864	4
2002	Stolphål	0,8×0,55 m, oval	Ligger mellan två stenar, ca 0,5 m stora, möjlig skoning? Fyllning av mellanbrun siltig morän, inslag av sot. Stenstorlek 0,03–0,1 m.	1914	4
2012	Härd	0,6 m i diam., rund	Fyllning av brun-grå siltig morän. Inslag av kol, sot. Skärvig sten. Anläggningens V del ligger utanför schaktet.	1914	4
2160	Stolphål?	0,45×0,4 m oregelbunden	Mörkt brungrå morän invid 0,1–0,2 m stora stenar, en större sten kantställd. Stenskonig?	1325	3
2168	Stolphål?	0,45×0,23 m, rundad	Mörkt brungrå morän invid 0,35 m stor sten, färgning fortsätter under sten. Stenstorlek 0,03–0,35. Stenskonig?	1325	3
2177	Stolphål	0,4×0,35 m, rundad	Brungrå sandig morän. Färgning mellan större stenar, 0,2–0,45 m stora. Kan utgöra stenskonig men kan även vara markfasta/naturliga.	1325	3
2186	Stolphål?	0,3×0,25 m oregelbunden	Brungrå sandig morän, inslag av kol och skärvsten. Enstaka stenar, omkring 0,1 m stora.	1325	3
2195	Härd/härdar	2,8×2,3 m oregelbunden	Svart-mörkt gråbrun sandig morän, kol och sot. Skärviga och skörbrända stenar, 0,1–0,2 m stora. Större sten, 0,5 m stor, i SV delen. Består till synes av flera (tre?) härdar. Anläggningens Ö del utanför schaktet. Fynd: Keramik (F5) i anslutning till anläggningen, enstaka fragment av bränd lera.	1325	3
2209	Mörkfärgning	0,3×0,2 m, oval	Brungrå sandig morän.	1325	3
2260	Stolphål	0,5 m i diam., rund	Fyllning av mörkbrun silt med inslag av sot. Möjlig skoning av 0,08–0,15 m stora stenar, enstaka skärvstenar samt två rundade stenar. Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3
2271	Stolphål	0,55×0,5 m, rund	Fyllning av mörkbrun silt med inslag av sot. Möjlig skoning av 0,08–0,3 m stora stenar, både rundade och en skärviga. Låg mot större sten i N, 0,38 m stor. Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3
2282	Stolphål	0,4 m i diam., rund	Fyllning av mörkbrun silt med inslag av sot och kol. Enstaka stenar, någon skärvig, ca 0,09 m stora, skoning? Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3
2290	Stolphål	0,3 m i diam., rund	Fyllning av mörkbrun silt med inslag av sot och kol. Ett par stenar, någon skärvig, ca 0,05 m stora. Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3

Bilaga 3. Anläggningstabell

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
2298	Stolphål	0,5 m i diam., rund	Fyllning av mörkbrun silt. Skoning av cirka fem stenar ca 0,1–0,2 m stora, någon skärvig. Ej helt framrensad, därför diffus avgränsning. Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3
2307	Stolphål	0,5×0,45 m, oval	Fyllning av mörkbrun silt med inslag av sot. Skoning av fyra stenar, 0,1–0,35 m stora. Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3
2315	Stolphål	0,5×0,4 m, oval	Fyllning av brun silt. Rikligt med mindre stenar, ca 0,08 m stora, både skärviga och rundade. Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3
2324	Stolphål	0,3 m i diam., rund	Fyllning av brunsvart silt. Låg intill en mindre sten i SV. Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3
2332	Mörkfärgning	0,8×0,6 m oregelb. oval	Fyllning av brunsvart silt. Diffusa gränser. Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3
2356	Odlingsröse	4,0×3,5 m, rundad	Uppbyggt mot markfast block i S, 1,2 m stort. Stenar upp till 0,45 m stora, ett drygt tiotal synliga stenar i ytan. Röset övertäckt med ris. (Anl.nr 223 vid kartering av Arkeologistik 2015).	–	3
2373	Naturlig förhöjning	Ca 2 m i diam., 0,1 m hög	Bestod av huvudsakligen humus.	5263	2
2449	Odlingsröse	7,1×2,2 m, avlång	En sträng av röjningssten i kanten av åkerterrass. Ca 15 stenar och block, upp till 1,1 m stora, varav åtminstone ett par av blocken är markfasta. (Anl.nr 222 vid kartering av Arkeologistik 2015).	–	3
2478	Odlingsröse	11,4×3,3 meter, avlång	En sträng av röjningssten i kanten av åkerterrass. Drygt 20 synliga stenar och block upplagda mot markfasta block, upp till 2,2 m stora. (Anl.nr 222 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	3
2523	Odlingsröse	4,3×2,7 m, oval, 1,0 m hög	Består av 0,3–0,5 m stora stenar, vid avtörning framkom mindre sten, 0,1–0,15 m stora, enstaka skärvsten. Flerskiktad och övertorvad. Enstaka bitar av tegel. Ligger vid tidigare åkerkant. (Anl.nr 224 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	1623	3
2539	Röjningsröse	5,9×5,3 m, oregelbunden, 0,3–0,9 m hög	Består av 0,3–0,7 m stora stenar och ett möjligt markfast block i S änden, 1,5 m stort. Flerskiktad. Delvis övertorvad, övermossad. Ligger något Ö om tidigare åker. (Anl.nr 211 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	3
2571	Odlingsröse	3,2×2,9 m, rund, 0,3–0,6 m hög	Består av 0,4–0,8 m stora stenar. Flerskiktad och övertorvad. Ligger på terrassering mot åker. (Anl.nr 225 vid kartering av Arkeologistik 2015).	–	3
2588	Odlingsröse	3,0×1,5 m, oregelbunden, 0,4 m hög	Består av två större block/stenar, 1,0 m stora, ligger intill terrasseringsring A4073. Övermossad.	–	3
2600	Röjningsröse	2,4×1,9 m, oregelb. rund, 0,2–0,4 m hög	Består av 0,5–0,7 m stora stenar. Enskiktad. Övertorvad och övermossad. (Anl.nr 226 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	3
2616	Grav	4,0×3,0 m, rundad	Stensättning, övertorvad med enstaka stenar synliga i ytan. Ligger i schaktkant. (Anl.nr 105 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	4465	1
2630	Grav	14,0×12,5 m, rund, 0,3 m hög, flack	Stensättning, övertorvad. Kantkedja, 0,35–0,4 m stora stenar. En 4,5–5,2 m bred stenpackning, stenar upp till 0,35 m stora, tar vid innanför kantkedjan. Därefter en central, oval mittpackning med stenstorlek upp till 0,5 m. Graven ej synlig innan schaktning. Ödelen ej framschaktad, går delvis utanför undersökningsområdet.	1914	4
2712	Röjd yta	Ca 30×15 m, oval	Stenröjd yta i flack N-sluttning, eventuellt äldre odlingsyta.	1864	4
2784	Stensträng	Ca 50 m lång och upp till ca 2 m bred	Stensträngen är svagt böjd och ligger i NV–SÖ riktning, i den nedre delen av SV-sluttningen, på närmast flack mark. Den är delvis oregelbunden och består av sten och block, 0,5–1,1 m stora, samt på vissa ställen med mindre stenar intill, 0,12–0,22 m stora. Den syns delvis i markytan och schaktades fram i fem schakt (S1134: A9223, A15052 och A15073; S3156: A2795 och S1325).	1134, 3156, 1325	2–3
2795	Stensträng	2,4×1,9 m	Består av 0,3–1,05 m stora stenar och block samt enstaka stenar, 0,15–0,25 m stora. Tre stenar i bredd i V halvan. Del av stensträngen A2784.	3156	2
2964	Härd	1,0×0,9 m, rund	Sotig silt och ett 10–tal stenar i S, flertalet skärviga, 0,05–0,14 m stora. Anläggningens NV del ligger utanför schaktet.	2944	3
3179	Stensamling	1,4×1,3 m, oregelb. triangulär, 0,2 m hög	Består av 0,1–0,3 m stora stenar, delvis skärvsten. Fyllning av brun-grå humös sandig morän. Invid och mellan två block.	1325	3
3283	Härd	0,6 m i diam., rundad	Sot med skörbränt grus. Enstaka stenar, 0,1–0,3 m stora.	2342	3

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
3327	Stolphål	0,5 m i diam., rund	Brungrå sandig morän med flertalet stenar, 0,1–0,15 m stora, delvis skärviga.	1623	3
3333	Odlingsröse	1,9×1,1 m, oregelbunden	Består av 0,1–0,2 m stora stenar. Ligger mellan block, varav tre till synes markfasta. Vid tidigare åkerkant.	1623	3
3372	Härd	1,1 m i diam., rund	Skärvsten och sot. Stenstorlek upp till 0,2 m.	3359	3
3485	Stolphål	0,46×0,4 m, rund	Möjlig skoning av 0,1–0,32 m stora stenar. Fyllning av mellanbrun lerig silt, inslag av kol oh bränd lera.	3473	4
3492	Stolphål	0,45×0,4 m, rundad	Ligger invid större block, 0,8 m stort. Möjlig skoning av 0,02–0,27 m stora stenar. Fyllning av mellangrå silt, inslag av skärvig sten.	3473	4
3509	Skärvstenslager	4,6×3,0 m, oregelbunden	Skärviga, skörbrända och rundade stenar, 0,05–0,5 m stora, övervägande delen omkring 0,1 m stora. Fyllning av brungrå sandig morän. Ej avgränsad mot N, Ö och S.	1287	3
3598	Skärvstenslager	4,0×1,7 m, oregelbunden	Koncentration av skärvstenar, 0,2–0,5 m stora. Ej helt nedrensad. Ligger delvis mitt under stubbe, anläggning ej helt avgränsad i S. Ligger nedanför och i direkt anslutning till berghäll.	1540	3
3621	Odlingsyta	17,0×14,5 m, oregelbunden	Röjd yta med odlingslager, begränsad av stensträng (A15940) i NV.	1593, 1623	3
3636	Stolphål sentida	0,85×0,75 m i diam., rundad	Skoningen består av mindre block, upp till 0,65 m stora. Delvis bevarad trästolpe om 0,25 m i diam. Fyllning av lucker silt. El-/telestolpe.	5426	1
3641	Lager	0,15 m tjockt	Ljusbrun silt. Odlingslager inom odlingsytan A6719. Ligger på lager A4609.	1134	2
3645	Härd	0,8 m i diam., rund	Fyllning av grå–gråsvart sand med inslag av silt, kol och sot samt skärvsten. Stenstorlek 0,02–0,16 m. Centralt belägen mellan stenraderna i A4581. Del av hus 2/A4581.	1134	2
3655	Stolphål?	0,34×0,3 m, rundad	Gråbrun siltblandad sand kring en sten, 0,16 m stor. Relativt välvgränsad. Osäker anläggning.	1134	2
3661	Mörkfärgning	0,3×0,28 m, rundad	Brun, något humös, siltblandad sand. Välvgränsad.	1134	2
3667	Härd	0,7×0,6 m, rundad	Gråsvart siltblandad sand, sot och kol samt rikligt med skärvstenar. Stenstorlek 0,02–0,1 m. Ligger S om block, 1,0 m stort.	1134	2
3678	Grav	4,5×3,9 m, oregelb. rund	<i>Stensättning.</i> Täcktes av mantel av humös sand, mantel ej inmätt. Tät och vällagd stenpackning med blandat stenmaterial av 0,02–0,45 m stora stenar. I V kanten mindre stenar, 0,1–0,2 meter stora, centralt större sten. Stenmaterialet är både rundat och kantigt men de runda dominerar. Endast grovt framtagen i plan inför beskrivning, tydlig avgränsning. (Anl.nr 111 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	3528	1
3690	Grav	1,4×1,0 m, rundat rektangulär, 0,2 m hög	<i>Stensättning.</i> Stenstorlek 0,01–0,34 m, både kantigt och rundat. Fyllning av gråbrun–brun humös silt. Endast grovt framtagen i plan, stenpackningen förmodligen tätare. Relativt välvgränsad.	3528	1
3702	Grav	7,5×5,7 m, rundad	Stenpackning, ställvis tät, ställvis relativt gles. Stenar i varierande men framförallt mindre storlek, 0,02–0,58 m. Fyllning av sand, något humös. Ställvis välvgränsad, ligger i NV utanför schaktet. Möjligt brätte till högen AG1707 eller en större flack stensättning som överlagras av högen.	3528	1
3715	Stolphål?	0,5×0,46 m, rund	Fyllning av gråsvart humös silt. Enstaka stenar 0,1–0,2 m stora, skoning? Rikligt med vita klumpar av vad som liknar kalkbruk. Möjlig störning.	3528	1
3727	Grav	1,4×0,6 m, rundat rektangulär, 0,2 m hög	<i>Stensättning.</i> Täcktes av mantel av humös sand, mantel ej inmätt. Tät lagd av större stenar, 0,2–0,5 m stora. Fyllning av brun humös silt. Stört av djurbo.	3528	1
3735	Grav	0,97×0,95 m, oregelb. rund, 0,15 m hög	<i>Stensättning</i> eller tillsammans med AG5882 del av en större, skadad stensättning. Tät packning av 0,16–0,28 m jämnstora stenar. Fyllning av gråsvart humös sand.	3528	1
3746	Stolphål?	0,3 m i diam., rund	I mitten kompakt fyllning av gul–gulbeige siltblandad sand. Runt denna kol och sot. Tolkas som möjligen recent p.g.a. fyllningens avvikande karaktär.	3528	3
3754	Grav	1,7×1,6 m, rund, 0,35 m hög	<i>Stensättning.</i> Täcktes av mantel av humös sand, mantel ej inmätt. Klar begränsning med stenar i kanten som några förefaller vara lutade in mot anläggningens centrala del. Materialet både rundat och kantigt, stenstorlek 0,04–0,5 m. Fyllning av gråbrun–gråsvart humös sandblandad silt.	3528	3

Bilaga 3. Anläggningstabell

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
3767	Grav	1,5 m i diam., rundad, 0,2 m hög	<i>Stensättning.</i> Packning av större sten, 0,25–0,5 m stora. Mellan flera av stenarna relativt stora luckor, stenarna förefaller rubbade ur läge. Fyllningen av ljus gulgrå–gulbeige grusig sand avviker helt från fyllningen i de andra, närliggande gravarna, och ger närmast ett recent intryck. Välvgränsad, framförallt genom den ljusare fyllningen som avtecknar sig tydligt mot omgivande lager.	3528	3
3781	Grav	3,2×2,2 m, rundat oval	<i>Brandlager, omarkerat.</i> Fyllning av gråsvart siltblandad humös sand med enstaka skärvsten, sot och kol. Spridd förekomst av brända ben vid rensning. I S ligger lagret delvis ovanpå möjlig stenpackning. Huruvida denna tillhör brandlagret eller utgör en egen anläggning är ej klarlagt. Stenpackningen ej avgränsad mot S, ligger utanför schaktet. Fynd: brända ben, ligger kvar.	3528	3
3794	Grav	1,3×1,0 m, rundat rektangulär	<i>Stensättning.</i> Kan tillsammans med AG3810 utgöra en rektangulär skelettgrav. Mantel av humös sand, mantel ej inmätt. Under en tät packning med sten i varierande storlek, både runda och kantiga. Till viss del större stenar i kanterna och rundade innanför. Anläggningen ej synlig ovan mark före avbaning. Oklar avgränsning.	3528	3
3810	Grav	1,3×1,1 m, rundat oval, 0,2 m hög	<i>Stensättning.</i> Täcktes av mantel av humös sand, mantel ej inmätt. Större sten i kanterna, speciellt i Ö delen, mindre sten i V och i centrala delen, 0,02–0,46 m stora. Nästintill stenfritt i mitten. Stenmaterialet varierar, både till storlek och form, rundat och skarpkantat. Flera av stenarna röda. Välvgränsad.	3528	3
3825	Grav	1,25 m i diam., rund, 0,2 m hög	<i>Stensättning.</i> Relativt mycket matjord kvar på och runt anläggningen gör det svårt att avgöra hur tät packningen är och huruvida anläggningens avgränsning är klar. Två större stenar i N är betydligt högre än övriga i packningen, ca 0,2 m över. Större stenar, 0,1–0,4 m stora, i kanten och mindre stenar, 0,02–0,1 m stora, centralt. Stenmaterialet varierat, både i storlek och form, rundat och kantigt. Ej synlig ovan mark före avbaning.	3528	3
3838	Grav	1,8–2,0×0,85 m, rektangulär, 0,15 m hög	<i>Stensättning,</i> möjlig skelettgrav. Täcktes av mantel av humös sand, mantel ej inmätt. I N välvgränsad och tydlig stenpackning av 0,3–0,5 m stora stenar, i NV kantställd "häll". Packningen relativt gles, dock ej helt rensad. Stenmaterialet varierar både till form, storlek och färg (några röda). Ingen eventuell nedgrävningskant syns. Fynd: Recent metallfragment påträffades vid schaktning, keramik (F44).	3528	3
3894	Grav	7,0×6,5 m, tresidig, 0,3 m hög	<i>Treudd</i> med insvängda långsidor. Delvis övertorvad. Större stenar i ytterkanten, ca 0,2–0,3 m stora. Innanför dessa ett mindre material, 0,05–0,1 m stora. Skadad vid schaktning.	–	1/2
4006	Stenpackning	1,5 m i diam., rundad	<i>Stenpackning invid block.</i> 0,1–0,2 m stora stenar lagda i relativt tät packning N om block.	3408	4
4017	Lager	Ca 3,7×3,6 m, 0,2 m djupt (sond)	Sotigt svart lager med inslag av små kolbitar och enstaka eldpåverkade stenar. Fortsätter utanför schaktet i V.	3408	4
4047	Grav	12,0×11,0 m, tresidig, 0,4 m hög, välvd	<i>Treudd,</i> övertorvad, med insvängda sidor. Fyllning av jord och sten, 0,3–0,6 m stora. S och Ö spetsarna förefaller utgöras av mindre stenar, ca 0,3 m stora. SV sidan mot hög AG1669 ger ett något skadat/urgrävt intryck. V spetsen otydligast. (Anl.nr 109 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	1
4072	Kulturlager/ odlingslager	Ca 0,08–0,23 m tj	Består av brun–ljusbrun silt med inslag av grus samt sot, kol och enstaka skärvstenar, 0,02–0,1 m stora. Enstaka fynd av keramik och harts. Undersöktes i grävenheten/provrutan G4068 där det under lagret framkom ett stolphål, A4074. Troligen ett kulturlager som odlats. Framkom under grästorv och mylla på terrassen A4073.	2216	3
4073	Terrass (Spånga 214:1)	Ca 21,5/27×7 m	Ligger i NNV–SSO riktning, sträcker sig ett stycke utanför förundersökningsområdet SO. Begränsas åt SV av en terrasskant/stenrad (A4833). På terrassen framkom stolphål från minst ett, sannolikt två eller fler, hus. Över anläggningarna finns ett lager (A4072).	2216	3
4074	Stolphål	0,7 m i diam., rundad, 0,4 m djup, U-formad	Anläggningen fortsätter utanför provrutan i NO. Fyllning av mörkbrun silt med inslag av sot och kol, mörkare i ett ca 0,1 m tjockt skikt mot botten. Skoning av 0,1–0,2 m stora stenar, några skörbrända, lagda i en krets längs nedgrävningens kanter. Nedgrävd i ljusgul sandig morän. En nedgrävning med en sten, i anläggningens SÖ kant, kan vara ytterligare ett stolphål som fortsätter utanför provrutan åt detta håll. Framkom under lagret A4072 i den NÖ delen av provrutan G4068. Undersökt 50 %.	2216	3
4085	Stolphål	0,4 m i diam., rund	Fyllning av mörkbrun silt. Tre skärvstenar mitt i anläggningen, 0,1 m stora. Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
4093	Stolphål	0,55×0,5 m, rund	Fyllning av mörkbrun silt. Fem stenar, någon skärvig, mitt i anläggningen, 0,15 m stora. Framkom under lagret A4072 på terrassen A4073.	2216	3
4100	Grav	12,0 m i diam., rund/ oktagon, 0,5 m hög, välvd	<i>Stensättning</i> . Sandmantel täcker stenpackning. Manteln utgörs av olika typer av massor; ljusgul steril sand och morängrus. Manteln 0,1–0,3 m tjock, eventuellt tjockare högre upp åt Ö. Friliggande kantkedja, ej synlig före avbaning. Stenstorlek 0,2–0,4 m. Anläggningens NV del framtagen. 2–4 stubbar i den Ö delen.	4465	1
4128	Lager	4,6×2,6 m, oregelbunden	Gråsvart–gråbrun humös siltblandad sand. Lagret ligger direkt under vegetationskiktet 0,02–0,1 m. Ställvis rikligt med kol och sot. Enstaka stenar, 0,02–0,1 m stora. Lagret fortsätter utanför schaktet i V, osäker avgränsning. Kan eventuellt förekomma ställvis ut till schaktet i S. Fynd: trefotsgryta (F43) hittad vid schaktning/rensning, keramik (F45).	3528	1
4145	Stolphål	0,6×0,55 m, rund	Brungrå sandig morän med möjlig skoning av 0,05–0,1 m stora stenar, varav en 0,15 m stor. Inslag av skärvsten.	1325	3
4155	Mörkfärgning	0,15 m i diam., rund	Brungrå sandig morän.	1325	3
4161	Sotfläck	0,15×0,25 m, oregelbunden	Gråbrun–svart sandig morän, inslag av sot.	1325	3
4168	Stolphål	0,45×0,4 m, rund, skålformad, 0,13 m djup	En sten, 0,15 m stor, i N kanten. Brungrå sandig morän, inslag av kol. I sidorna brungrå sandig morän, tolkas som lagerrest. Ligger i brungul sandig morän. Undersökt 50 %.	1325	3
4177	Stolphål	0,3 m i diam., rund	Gråbrun sandig morän.	1325	3
4185	Sotfläck	0,2×0,15 m, rundad	Svart sandig morän, sotig. Ligger NÖ om härd A1497 och V om A4192. Anläggningens N del ligger utanför schaktet.	1325	3
4192	Skärvstenslager	1,8×1,5 m, oregelbunden	Gråbrun sandig morän, rikligt med skärvsten, 0,05–0,1 m stora. Ej avgränsad i N. Fynd: slipsten (F33).	1325	3
4213	Stolphål	0,7×0,6 m, rundad	Gråbrun sandig morän invid stenar, 0,05–0,3 m stora, inslag av skärvsten. Stenskonig? Anläggningens Ö del utanför schaktet, en sten i schaktväggen. Något skadad vid schaktning.	1325	3
4243	Stensamling	2,0×0,9 m, rektangulär, 0,3–0,1 m hög	<i>Stensamling invid block</i> . 0,15–0,4 m stora stenar. Fyllning av brungrå sandig morän. Anläggningens S del utanför schaktet. Fynd: keramik (F6 och F7).	1325	3
4256	Sotfläck/ härd?	1,2×1,1 m, rund	Består av sotig något humös silt. Ca 10 stenar, upp till 0,15 m stora, glest liggande i NO, flera skärviga.	3156	2
4265	Lager	–	Består av silt och grusig silt, gråbeige 0,2–0,4 m tj. IV delen påträffades, i anslutning till AG5545 och AG3825, keramik ytligt. Ställvis förekomst av kol. Undersöktes i grävenhet G5574 och G5104. Lagret tolkas som ett konstruktionslager för att skapa en plan yta att anlägga gravar på. Överlagras i söder av lagret A4128.	3528	1
4272	Stensamling	2,5×2,3 m, rundad	<i>Stensamling invid block</i> . Ligger invid och NO om två block, 1,2 och 1,0 m stora, på planare avsats. Övertorvad.	–	3
4292	Stolphål	0,5×0,4 m, oval	Mörkt brungrå–svart sandig morän. Enstaka stenar, 0,05–0,1 m stora, inslag av skärvsten. Stenskonig? Sotfläckar och vagt rödbruna områden.	1325	3
4301	Skärvstenslager	1,6×1,4 m, avlång, 0,1 m hög	Packning av skärvsten, 0,1–0,15 m stora, med enstaka naturliga markfasta stenar, 0,3 m stora, 1–2 skiktad. Enstaka kolfragment förekommer. Ligger SV om markfast stenblock. Sannolikt fortsätter stenpackningen utanför schaktets begränsning både åt N och åt S. V om anläggningen ligger lager A6511 och anläggningen kan överlagras detta lager.	1325	3
4318	Härd	0,75×0,7 m, rund	Ljusgrå, sotig silt. Vag färgning, sannolikt kraftigt urlakad. Vålavgränsad.	1325	3
4327	Härd/härdar	2,0×1,8 m, oregelb. rundad	Mörkbrun silt med två, möjligen tre, mörkgrå partier varav det NÖ är tydligast, sot och inslag av kol. Stenstorlek 0,1–0,15 m, en större sten i NV delen, 0,3 m stor. Sannolikt finns här två eller tre härdar i ett uttrampat fyllnadsmaterial.	1325	3
4337	Mörkfärgning	0,4×0,4 m, rund	Brungrå morän.	1287	3
4373	Härd	0,74×0,68 m, rund	Fyllning av gråsvart sandblandad silt, rikligt med skärvsten, mycket småsten och grus. Stenstorlek 0,01–0,18 m. Ej avgränsad i Ö, utanför schaktet, annars vålavgränsad.	1134	2
4383	Stolphål?	0,54×0,5 m, rundad	Grå–brungrå siltblandad sand, inslag av sot. Enstaka stenar i kanten, 0,04–0,08 m stora. Vålavgränsad och tydlig i plan.	1134	2

Bilaga 3. Anläggningstabell

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
4393	Stolphål	0,7×0,48 m, oval	Möjlig skoning av 0,1–0,22 m stora stenar. Fyllning av gråbrun siltblandad sand, diffus färgning.	1134	2
4401	Stolphål?	0,52×0,42 m, oregelb. oval	Ligger direkt V om större sten, 0,35 m stor, stenskonig? Fyllning av gråbrun sand med humöst inslag. Något diffus avgränsning mot S.	1134	2
4409	Lager	–	Består av grå till gråbrun silt och grus. 0,02–0,04 m tj. Tolkas som delar av äldre markyta. Lagret ligger direkt under vegetationsskiktet och finns sannolikt under anläggningarna i schaktet. Därunder morän. Ej avgränsat.	4465	1
4419	Grav	1,1×1,0 m, oregelbunden, 0,1 m hög	Eventuellt <i>locksten</i> med småstenpackning (AG4430) i Ö. Fyllning av brun humös sand, avviker inte från det omkringliggande lagret. V om kantkedjan till AG4100. Tolkas utifrån sitt läge som anläggning.	4465	1
4430	Grav	0,5×0,6 m, oregelb. rund	<i>Småstenspackning</i> S om förmodad locksten AG4019. Stenar, 0,05–0,1 m stora, tätt lagda. Fyllningen mellan stenarna avviker ej från omkringliggande material.	4465	1
4438	Grav	7,0×7,0 m, rund/oktagon?, 0,3–0,4 m hög, flack,	<i>Stensättning</i> . Brun grusmantel som täcker stenpackning och yttre begränsning, 0,1–0,4 m stora stenar. Flack, större markfast sten vid V kanten. Stenpackning hela vägen ut till kantkedjan. Anläggningens N–V del framtagen. 2 stubbar i anläggningen. Ej synlig innan avbaning. Fynd: järn (F52).	4465	1
4453	Grav	1,5×1,0 m, avlång, 0,2 m hög, flack	<i>Stensättning</i> . Ligger mellan AG4100 och AG4438. Möjlig del till AG4100. Fortsätter utanför schaktet i Ö och ansluter eventuellt till block där. Ej synlig innan avbaning	4465	1
4486	Stolphål?	0,45×0,45 m, rund	Gråbrun sand avtecknar sig tydligt mot gulare sandblandad silt. Enstaka småsten, närmast grus, 0,01–0,03 m stora. Välvgränsad.	1134	2
4494	Stolphål	0,38×0,3 m, rundat oval	Tät skoning av 0,03–0,15 m stora stenar. Ingen färgning urskilningsbar.	1134	2
4502	Grop?	0,75×0,6 m, oval	Fyllning av gråbrun sandig silt.	1134	2
4512	Stolphål?	0,48 m i diam., rund	Gråsvart–brungrå sand. Nedgrävd i gul sand bredvid sten. Relativt välvgränsad.	1134	2
4581	Husgrund/ hus 2	Ca 3,5×2,5 m	Två parallella stenrader i NV–SÖ riktning, 1,5–1,8 m långa, av tre respektive fyra stenar, 0,25–0,6 m stora stenar. Möjliga syllstensrader. Mellan raderna återfinns härden A3645.	1134	2
4598	Stensamling	0,72×0,4 m, oregelb. oval	Gles packning av mindre stenar runt två större stenar, stenstorlek 0,02–0,34 m. Fyllning av grå sandig silt.	1134	2
4609	Lager	0,15–0,05 m tjockt	Lagret består av brun–gulbeige silt, ställvis något grusigt. lakttagits ställvis över stora delar av schaktet. Framkom under A3641, svåra att särskilja gentemot varandra. Flera av härdarna i schakten ligger på lagret.	1134	2
4781	Skärvestens- lager	2,2×1,3 m; avlångt	Låg mot berg i NO. Stenar, upp till 0,18 m stora, flertalet skärviga, fortsätter utanför schaktet i S och N.	1325	3
4791	Härd	0,95×0,6 m, rundad	Svart–grå sandig morän, sot och kol samt skärvesten. Anläggningens NÖ del utanför schaktet.	4775	3
4799	Stolphål?	0,35×0,25 m, oval	Stenar, 0,05–0,1 m stora, inslag av skärvesten. Fyllning brungrå sandig morän. Diffus avgränsning.	4775	3
4833	Terrasskant	Minst 18,0×0,6–1,4 m, rak	Ligger i SV kanten av terrassen A4073, fortsätter sannolikt längre åt SO. Stenarna ligger i ett skikt och minst ett par stenar i bredd (0,4–0,7 m) med mindre stenar emellan (0,1–0,2 m).	2216	3
4877	Terrasskant	Ca 11,5 m, rak	Åtta stenar synliga i markytan, 0,35–0,65 m stora, sannolikt fler under grästorven. Hör troligen ihop med terrasseringen A4073.	–	3
4925	Terrasskant	Ca 11,5 m, rak	Vag terrassering av naturlig avsats. Består av delvis påförd jord. (Anl.nr 401 vid kartering av Arkeologisk 2015.)	2342	3
5119	Stolphål	0,18 m i diam., rund	Brungrå sandig morän, något diffus. Ligger invid sten, 0,2 m stor, stenskonig?	1325	3
5129	Stolphål?	0,4 m i diam., rund	Brungrå sandig morän.	1325	3
5183	Stensamling	1,9×0,5 m, avlång	Stråk av stenar, 0,1–0,15 m stora, eventuellt nedgrävda och eventuellt längs hela schaktbredden. Delvis kross från en sten, som låg under två större stenar, 0,65 och 0,75 m stora.	2944	3
5237	Stensamling	0,8×0,5 m, oregelbunden, 0,1 m hög	Mindre samling av 0,15–0,25 m stora stenar. Fyllning av brungrå sandig morän. Oklar begränsning i S.	1325	3
5245	Grop	1,1×0,6 m, rund	Gråsvart–gråbrun siltblandad sand. Vid schaktning framkom glas-skärvor och glasflaska. Syntes tidigt vid schaktning. Anläggningen välvgränsad.	1134	2

Anl.nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
5255	Stolphål?	0,68×0,44 m, rund	Fyllning av gråbrun sand med litet inslag av silt. Distinkt och relativt välvgränsad.	1134	2
5458	Grav	3,9×2,9 m, rundad	<i>Stensättning.</i> Gles packning av 0,25–0,7 m stora stenar. Fyllning av mörkbrun silt. Välvgränsad i Ö men oklar begränsning i V. Centralt i graven finns en 1,7×0,8×0,4 m stor grop/skada. I V–NV finns en avlång, 2,3 m lång och 0,3 m bred, böjd ränna med ljusgul sand, möjlig skada? Belägen på krön i svag S-sluttning. Överlagras möjligen av A5480, svårt att avgöra begränsning för stenpackningen. Fynd: i den centrala delen bränt ben och keramik, ej tillvarataget.	4894	1
5465	Stenrad	Ca 1,7 m lång, 0,1 m bred, rak	Stenrad av ca 0,1–0,15 m stora stenar.	1325	3
5480	Stenpackning	5,7×5,0 m, oregelbunden	<i>Stenpackning oregelbunden.</i> Består av 0,1–0,7 m stora stenar. I packningens N del finns flera större stenar jämfört med i dess S del, 0,5–0,7 m stora. Fyllning av mörkbrun silt. Centralt i packningen och i Ö är fyllningen något fetare och mörkare brun än i övriga delar. Belägen på krönet i allra översta delen av S sluttning. Avgränsas i V av A5458, alternativt fortsätter över A5458. Det kan inte uteslutas att A5480 är del av en större grav, inkluderande A5458. Stenpackningen ej avgränsad i N och Ö. I övrigt svårt att avgöra begränsning för stenpackningen. Fynd: keramik (oxiderad och spjälkad, 0,02 m stor), ej tillvaratagen. Det finns ytterligare flera möjliga inre strukturer varav en beskrivits ovan: se A5521, A5536, A5582, A5594	4894	1
5521	Stenpackning		<i>Stenpackning.</i> Utgör en tresidig stenpackning med mindre stenmaterial och mörkare brun fyllning. Del inom AG5480.	4894	1
5536	Stenpackning	0,4×0,5 m, rundad	15 stycken 0,1–0,15 m stora stenar. Eventuellt stenskott stolphål. Del av AG5480	4894	1
5545	Grav	1,4×1,35 m, oregelb. oval, 0,2 m hög	<i>Stensättning.</i> Täcks av mantel av humös sand, mantel ej inmätt. Tämligen tät stenpackningen av 0,02–0,28 m blandade men mest mindre stenar. Materialet till största delen kantig, några mer rundade. Välvgränsad. Stenpackningen ligger intill tre–fyra större möjliga markfasta stenar i V och SV. Anläggningens N del utanför schaktet.	3528	3
5582	Stenpackning	1,3×2,0 m, ca 0,3 m hög, rundad.	<i>Stensättning</i> av 0,15–0,6 m stora stenar i mörkbrun silt. Placerad i schaktets NÖ del. Del av AG5480.	4894	1
5594	Stenpackning	1,0×1,9 m, rundad, ca 0,25 m hög	<i>Stenpackning,</i> av 0,15–0,6 m stora stenar i mörkbrun silt, gles och enskiktad. Del av 5480.	4894	1
5628	Grav	4,0–3,5 m, rundad, 0,1–0,2 m hög	<i>Stensättning,</i> övertorvad. (Anl.nr 112 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	1
5840	Stenpackning	2,6×2,3 m, rund	<i>Stenpackning invid block.</i> Antydning till stencirkel kring markfast stenblock. I N är stenarna tydligare, d.v.s. tätare lagda, glesare i SV. Mellan block och stenar i yttre stenkretsen finns en stenpackning med mindre skarpkantade stenar, 0,15–0,2 m stora. Möjligen är enbart detta graven. Svåravgränsad då det förekommer ganska rikligt med sten i samma stenstorlek, 0,2–0,4 m, även utanför stencirkeln, främst i dess N del.	4884	1
5870	Stenpackning	1,2×1,1 m, rundad – oregelbunden, 0,1 m hög	<i>Stenpackning oregelbunden.</i> Består av 0,15–0,4 m stora stenar. Lager av mörkbrun silt. Osäker anläggning, ej avgränsad i N–NV. Stenarna är något mer tät lagda än övriga stenar i schaktet. Några stenar skarpkantade.	4884	1
5882	Grav	1,8×0,9 m, oregelbunden	<i>Stensättning</i> av 0,05–0,25 m stora stenar. Sannolikt utgör packningen en del av en större stensättning tillsammans med A3735. Ej avgränsad.	3528	1
5897	Grav?	0,9×0,75 m, rund	<i>Stensättning?.</i> Gråsvart–brun humös sand med kol och sot, rikligt med stenar både skärviga och rundade, 0,02–0,1 m stora. Endast grovt framrensad varför avgränsningen ställvis är diffus. Delvis störd av rötter. Osäker stensättning.	3528	1
5910	Grav	5,0×1,8 m, rundad, 0,4 m hög	<i>Stensättning.</i> Täcktes av mantel av humös sand, mantel ej inmätt. Stenpackning av 0,1–0,2 m stora, rundade stenar, något gles. Fyllning av gråsvart–gulbeige morän. Placerad i V-sluttning. I N kanten stubbe. Anläggningens S del ligger utanför schaktet.	3528	1
5923	Grav	3,8×2,5 m, rund?	<i>Stensättning.</i> Fyllning av gråbrun sand. Möjligen skadad. Högst osäker.	3528	1
5938	Grav?	3,7×3,3 m, rundat oval, 0,5 m hög	<i>Stensättning.</i> Gles och diffus packning med oklar begränsning. Förhöjning anas i den centrala delen. I SO större stenblock, 0,8×1,8 m stort. Omkring 0,5 m V om blocket en stubbe som täcker ca 1,0 m i diam. Anläggningen har fortsatt utbredning mot Ö. Ligger i V-sluttning.	3528	1

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
5965	Grav	2,0 m i diam., rundad, 0,3 m hög, flack	<i>Stensättning</i> . I ytterkanten större stenar, 0,4 m stora; innanför packning av 0,1–0,2 m stora stenar. Fyllning av svart grus. Med på äldre kartering, nu ej synlig innan avbaning. (Anl.nr 113 vid kartering av Arkeologistik 2015).	4465	1
5980	Grav	2,0 m i diam., rundad, 0,2 m hög, flack	<i>Stensättning</i> av ca 0,2 m stora stenar, till synes rundade. Stenpackningen täcks av ett lager svart moränggrus med kol.	4465	1
5990	Grav	0,8×0,4 m, avlång, 0,15 m hög, flack	<i>Stensamling</i> . Består av fyra stenar, 0,3 m stora, fyllning av brunsvart grus. Tolkas som anläggning utifrån sitt läge, d.v.s. i förhållande till övriga anläggningar. Ej synlig innan avbaning.	4465	1
6018	Grav	6,5×5,0 m, tresidig, 0,3–0,5 m hög	<i>Tresidig stensättning</i> , övertorvad. Större stenar synliga längs med sidorna. Anläggningen förefaller delvis överlagra terrassering och går delvis in under AG1787. Sentida(militär?) skada längs med NÖ sidan, A1832. (Anl.nr 102 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	1
6057	Härd	2×1,3 m, oregelbunden	Härd intill block. Svart sotig fyllning med viss förekomst av skärvsten.	6030	1
6086	Grav	3,0 m i diameter, rundad, 0,3–0,4 m hög	<i>Stensättning</i> , övertorvad. Tolkas utifrån sitt läge som grav, kan ytligt bestå av röjningssten. (Anl.nr 206 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	1
6141	Grav?	2,0×1,3 m, oval	<i>Stensättning</i> av upp till 0,3 m stora stenar, en- till tvåskiktad. Den N hälften av anläggningen är störd av sentida stolphål, A3636. Störningen gjorde det omöjligt att bedöma anläggningens ursprungliga form. Anläggningens S del utanför schaktet. Fynd: keramik (F46).	5426	3
6152	Stenpackning	3,5×2,5 m, rundad – oregelbunden.	<i>Stenpackning oregelbunden</i> . Består av block på upp till 0,8 m. Vid tre av dessa block påträffades packningar av sten: A6167 – 0,75×0,5 m, rundad. V om block, 0,55×0,6 m stort. Stenpackningen består i huvudsak av mindre skärvsten upp till 0,1 m i storlek. A6176 – 0,6×0,3 m, oval. V om block, 0,4×0,5 m stort. Stenpackning av upp till 0,2 m stora stenar. Avgränsas även i N, NV och V av block. A6184 – 0,9 m i diam., oregelbunden. V om block, 0,6×0,8 m stort. Stenpackning av upp till 0,25m stora stenar. Otydlig avgränsning.	5416	3
6167	Stenpackning		För beskrivning se A6152	5416	3
6176	Stenpackning		För beskrivning se A6152	5416	3
6184	Stenpackning		För beskrivning se A6152	5416	3
6285	Stolphål?	0,40×0,36 m, rund	Brun–gulbeige närmast grusig silt.	3528	1
6447	Grav	10,0 m i diam., rund, 0,2–0,3 m hög, flack	<i>Stensättning</i> , tät packning av relativt kantiga stenar, 0,1–0,4 m stora. Överlagrad av AG4047 och AG1669, anläggningen sluttar något mot V och bedöms därför ligga under A1669. Yttre begränsning utgörs av jämna stora stenar och tillsynes "tandad" form. En mindre stubbe i S delen. Anläggningens SV del framtagen; måtten är endast uppskattade. Belägen utmed Ö kanten av UO. Alternativ tolkning är att det är minst två gravar som är placerade omlott. Ej synlig innan avbaning	6437	1
6477	Grav	0,8×0,5 m, oval, 0,1 m hög, flack	<i>Stenpackning</i> på Ö sidan om större block. Utgörs av tätt lagda, mindre stenar. Ej synlig innan avbaning.	6437	1
6511	Lager	4,5×4,3 m	Gråbrun, något humös, sotig och siltig sand. Glest till ställvis tätt liggande, delvis skarpkantad, sten, 0,1–0,3 m stora. Ansluter i N till A4301, möjligen överlagrar A4301 detta lager. Tydlig avgränsning i V mot två markfasta stenblock. Diffusare avgränsning mot Ö där mängden sten avtar mot markfast block och lagret möter uttrampat material från A4327.	1325	3
6645	Sotfläck	0,35 m i diam., rund	Mörkgrå sandig morän, sotigt.	4913	3
6653	Härd	1,2×0,8 m, rund	Mörkgrå siltig morän, sotig. Enstaka skärviga och skörbrända stenar, 0,05–0,1 m stora. Anläggningen ligger i N utanför schaktet.	4913	3
6665	Härd	0,8 m i diam., rund	Mörkgrå siltig morän, sotig. Enstaka stenar, 0,05–0,1 m stora. Eventuellt går den utanför schaktet i S	4913	3
6692	Grop	3,8×3,0 m, rundad, ca 0,7 m djup	Grop med stubbe i kanten. Vid den S delen av gropen återfinns en förhöjning, möjligt material från gropen. I gropen framkom bland annat glasflaskor och plast. Gropen bedöms som sentida.	1623	3
6719	Odlingsyta	Ca 45× minst 27 m	Flack yta med odlingslager (A3641). Begränsas av ett område med stora stenar och block i S. Ej säkert avgränsad, fortsätter utanför UO i V.	1134	2

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
6735	Grav	8,0 m i diam., rund, 0,4 m hög, flackt välvd	<i>Stensättning.</i> Tydlig yttre begränsning bestående av stenar lagda med flatsidan uppåt, varav flera avlånga. Innanför detta, mantel av sand. Under mantel sannolikt stenpackning hela vägen med förhöjt mittparti. Anläggningens N sida schaktades fram för att fånga omkretsen. Ej synlig före avbaning.	6437	1
6775	Grav	2,7×0,9 m, avlång, 0,2 m hög, flack	<i>Stensamling.</i> Gles samling av stenar, 0,2–0,6 m stora. Stenarna ger ett relativt enhetligt intryck, speciellt i N delen. Ytligt framrensad. En möjlig tolkning är att det är den N delen som är anläggningen. Fyllning av brunt grus, ingen skillnad mellan och utanför stenarna. Fritt från sten runtomkring. Ej synlig innan avbaning.	6437	1
6788	Grav	2,0×1,0 m, oregelb. avlång, 0,15 m hög, flack	<i>Stensamling.</i> Glest liggande stenar, 0,3–0,6 m stora. Fyllning av brunt grus. Tolkas som anläggning då det är stenfritt runtomkring, eventuellt fortsätter anläggningen utanför schaktet i Ö. Möjlig skelettgrav.	6437	1
6812	Stenpackning	4,0×3,2 m, oregelbunden, 0,3 m hög.	<i>Stenpackning.</i> Skärvstenar och rundade, 0,1–0,3 m stora, större stenar undertill. Överlagrades av lager A16204. Anläggningens centrum ligger troligen under sten, 1,0 m stor. Flertalet stenar verkade omflyttade och togs vid schaktning bort, flertalet dock kvar. Skadad av två stubbar.	–	1
6852	Terrassering	10×4 m, L-formad	Terrassering av krön i anslutning till AG6018 som överlagrar terrassen. Större stenar till block som bildar kant.	6805	1
6881	Terrassering	4 m i Ö-V riktning	Terrassering av krön i anslutning till AG 6018, eventuellt kan detta vara del av kantkedja till AG1787. Större stenar, ca 0,4 m stora.	–	1
6888	Grav?	0,6×0,3 m, rundad	Svart sotig silt, inslag av kol. Endast en begränsad del är framrensad. Sannolikt är större delen av anläggningen utanför schaktet. Belägen intill A5870 i N-slutning. Svårtolkad i plan eftersom väldigt lite av anläggningen är synlig. Möjlig härd.	4884	1
6906	Brandlager	3,0×2,0 m, rundad	<i>Brandlager omarkerat.</i> Svart sotig humös sand, inslag av kol. Förefaller vara resultat efter eldning. Möjligen kan stenpackning finnas under lagret då enstaka stenar är synliga. Lagret ansluter till berg i dagen i S.	6897	1
6915	Stenpackning	2,0×1,8 m, rektangulär?, flack	<i>Stenpackning invid block.</i> Består av 0,15–0,4 m stora, tätt lagda stenar, rundade och kantiga naturstenar. Yttre begränsningen förefaller bestå av ett något mindre material, bräm? I S kanten större markfast sten.	6897	1
6942	Lager	2,0 m i diam., oregelbunden	Består av morängrus. Inom lagret finns flera större stenar, 0,5–0,8 m stora, vilket kan vara del av stenpackning. Ö delen slagplats för sandsten.	6897	1
6958	Stenpackning	2,3×1,8 m i diam., rundad, 0,2 m hög	Består av tätt lagda stenar, 0,1–0,4 m stora med mindre stenar i direkt anslutning till blocket i söder. Belägen N om block. Anläggningens SÖ del utanför schaktet.	6230	1
6969	Härd	1,0×0,35 m, rund	Mycket sotig silt med inslag av kol samt skärvsten. Överlagrades av A9390. Anläggningens N del utanför schaktet.	4913	3
6976	Stensamling		Halvcirkel om sju stenar, 0,15–0,35 m stora. Direkt V om A15863.	7061	2
6994	Lager		Fyllning/lager i och invid A6976. Mellanbrun lerig silt med inslag av småsten, småsten finns ej i fyllningen i angränsande anläggning A15863.	7061	2
7018	Stenpackning	1,6×1,5 m, rundad	<i>Stensättning?</i> Packning av rundade samt enstaka skärviga och skörbrända stenar, 0,05–0,25 m stora. Enstaka större stenar bl.a. i S kanten, 0,4–0,5 m stora. Något rundad avslutning i SO. Låg mot eller eventuellt under större stenar i NV, A9182. Grav?	1283	3
7019	Stenpackning	2,5×2,0 m, oregelbunden, 0,2 m hög, flack	Småstenpackning mellan AG6018 och större markfast block. Eventuellt fortsätter anläggningen under AG6018. Alternativ tolkning är att det är flera små anläggningar som ligger kant i kant. Ej synlig före avbaning.	6214	1
7035	Stenpackning	1,2×1,0 m, rundad, 0,1 m hög, flack	Småstenpackning av 0,1–0,25 m stora stenar på S sidan om block. Förefaller vara relativt välavgränsad och ligger upp mot kantkedja till hög AG1748. Ej synlig innan avbaning.	6214	1
7085	Stensträng	21×0,7–1 m	Ligger i NV-SO riktning i flack N-slutning. Består av 0,3–1,0 m stora stenar. Ansluter till block i NV. (Anl.nr 302a vid kartering av Arkeologistik 2015).	3444	4
7117	Grop/svacka	2×2 m, 0,15 m djup	Grop/svacka med en sten i botten, i mitten, 0,4 m stor. På V sidan fyra stenar, 0,4 m stora. Innanför stenarna fanns moderna fynd (1990-tal). Stenar även på den N och Ö sidan (A7124). Småstenar uppkastade upp mot dessa. Bedömdes som en sentida störning/sopgrop. (Anl.nr 601 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	15304	5

Bilaga 3. Anläggningstabell

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
7124	Stenrad	3,3 m i N-S, 2,2 i Ö-V, upp till 1,2 m bred	Rad av stenar, 0,6 m stora, delvis i vinkel intill grop/svacka.	15304	5
7300	Stenrad	Ca 10×1 m	Oregelbundet stråk av stenar, ca 0,4–0,6 m, på V sidan röjd yta (A2712). Eventuellt röjningssten. (Anl.nr 207 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	15273	4
7507	Stensträng	Ca 18×0,5 m	Består av 0,3–0,6 m stora stenar. (Anl.nr 307 vid kartering av Arkeologistik 2015.)		5
7580	Stenpackning	1,2×1,0 m, oregelbunden, 0,1 m hög, flack	Stenpackning invid block. Relativt tätt lagd småstenspackning av 0,1–0,2 m stora stenar mellan block och större stenar. Något diffus men tolkas som eventuell grav p.g.a. läge och täthet i packningen. Ej synlig innan avbaning.	6214	1
7594	Stenpackning	2,5×2,0 m, oregelbunden, 0,2 m hög, flack	Stenpackning invid block. Småstenspackning av 0,1–0,5 m stora tätt lagda stenar mellan större stenar och block. Större material mot ytterkanten, främst kantiga naturstenar. Ansluter i V till begränsningen av AG1748. Ej synlig före avbaning.	6214	1
7689	Grav	3,0 m i diam., oval	Stensättning. Består av mindre sten, omkring 0,1 m stora, med enstaka större stenar upp till 0,4 m. Två skikt kan anas på flera ställen. I anläggningen ingår ett markfast block i NÖ. Ligger under AG3894 eller är en del av dess konstruktion. AG3894 är i det närmaste centralt placerad på AG7689, vars N del är framrensad.	–	1
7742	Kantkedja	Ca 5 lång, 0,3-0,4 m bred	Kantkedja till AG1748 alternativt del av terrassering på krönet	6214	1
9144	Terrasskant	Ca 12 m lång	Kan vara en terrassering/förstärkning av avsats. Ett 10-tal stenar och block, 0,3-1,25 m stora synliga i markytan.	1325	3
9182	Stensamling	3,4×1,7 m, oregelbunden	Består av 0,4–0,8 m stora stenar. Dessa täcktes av gulbrun humös silt/sand, 0,1–0,15 m tj, direkt under vegetationsskiktet. Dessa stenar ligger på NÖ sidan av stora block och verkar fortsätta mot ytterligare ett stort block utanför schaktet i N. Sentida påförda stenar? Ej avgränsad, ligger mot, sannolikt över A7018.	1283	3
9223	Stensträng	3,3×2,0 m	Består av ca 10 stenar, 0,35–0,85 m stora, inom schaktet. Del av stensträngen A2784.	1134	2
9237	Stensträng?	3,3×1,1 m	Fem stenar och block, glest liggande, 0,35–0,9 m stora, en djupt liggande, markfast? samt ca fem mindre stenar, upp till 0,2 m stora. Del av stensträngen? A15000.	1134	2
9251	Lager	Ca 6,0×6,0 m	Brungrå till mörkt brungrå siltig morän. Ej avgränsat. Huvudsakligen påfört kulturlager i sluttningens övre del, ligger över A1411 och under A16155 och A16177.	1325	3
9261	Lager	Ca 6,5×5,0 m, ca 0,1 m tj	Brun–gråbrun humös sand, inslag moränsten. Avsatt lager/trampyta. Ej avgränsat.	1325	3
9271	Lager	Ca 0,1–0,15 m tj	Brun–gråbrun humös sand, inslag moränsten. Avsatt lager/trampyta. Ej avgränsat.	1325	3
9284	Lager	Ca 11,0×7,5 m	Brun–gråbrun humös sand, inslag moränsten. Avsatt lager/trampyta. Ej avgränsat.	1325	3
9293	Lager	Ca 5,0×4,0 m, upp till 0,25 m tj	Brun humös siltig sand, enstaka småsten. Avsatt lager/trampyta. Ej avgränsat.	1325	3
9300	Lager	Ca 10,0×3,0 m, ca 0,1 m tj	Brunt–gråbrunt humös sandig morän. Avsatt lager/trampyta. Ej avgränsat.	1325	3
9314	Lager	–	Brunt–gråbrunt humös sandig morän. Avsatt lager/trampyta?. Ej avgränsat.	1325	3
9349	Stensamling	3,2×2,5 m, ca 0,3 m hög	Glest liggande ansamling av stenar, 0,1–0,45 m stora, runt ett större block, 0,8 m stort. Sentida glasfragment framkom vid rensning.	1325	3
9376	Lager	Ca 4,0×3,5 m, 0,1 m tj	Brun–gråbrun humös sandig morän. Avsatt lager/trampyta. Ej avgränsat.	1287	3
9390	Lager	Ca 6,0×2,5 m, ca 0,15 m tj	Gråbrun sotig silt. Överlagrade A15825 och A6969. Påfört lager. Ej avgränsat.	4913	3
9403	Lager	Ca 7,5×2,5 m	Brun sandig silt, 0,1–0,2 m tj. Avsatt lager/markyta. Ej avgränsat.	1623	3
9418	Färdväg	Ca 30 m lång, 1,0–1,5 m bred	Ligger på planare mark nedanför höjd. Löper i NÖ-SV riktning. I NV har färdvägen formen av en hålväg men planar ut i SV mot planare område. Vid schaktning gick vägbanan att urskilja som gråfärgning. Löper delvis utanför UO. Delvis undersökt. (Anl.nr 501 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	4
15000	Stensträng?	Ca 11 m lång	Eventuell stensträng. Se A9237 och A15020.	1134	2

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
15020	Stensträng	2,2×1,0 m	Tre större stenar, 0,5–0,9 m stora, ej helt framtagna. Mindre stenar intill, S om största blocket, 0,1–0,15 m stora, inom 0,5 m stora yta. Två stenar en dryg meter S om de andra stenarna: 0,4 och 0,5 m stora. Humös silt mellan stenar i stensträng, ej helt borttaget. Del av eventuell stensträng (A15000).	1134	2
15052	Stensträng	0,8×0,8 m, oregelbunden	Spridda stenar, 0,3–0,5 m stora, samt några mindre, 0,2 m stora. Del av stensträngen A2784. SÖ om denna en eventuell lucka i stensträngen.	1134	2
15073	Stensträng	1,8×0,6 m, avlång	Består av två större block, 0,75 och 0,9 m stora. S om detta finns fyra mindre block spridda, 0,3–0,5 m stora, varav ett ligger högt, nästan i markytan (A1766). Del av eventuell stensträng (A2784).	1134	2
15103	Sten/block	0,7×0,3 m	Sten/block som ligger i förlängningen på stensträngen? A15000, ev. del av denna.	1134	2
15116	Sot- och kolfläck	1,1×0,7 m	Sotig siltig sand med enstaka kolfragment. En sten, 0,1 m stor. Ligger i NV schaktkanten under A1766, ej helt framtagen.	1134	2
15128	Lager	Ca 2×2, minst 0,1 m tj	Kompakt gråbrun silt, något sandig med spridda stenar, bl.a. skärvstenar, ca 0,05 m stora; ej helt genomgrävt (L2). Låg S om och delvis över A15116. Ej avgränsat	1134	2
15246	Härd	1,0 m i diam., rund	Svartbrun silt, inslag av sot och kol. Både skärviga och rundade stenar i V halvan, 0,07–0,15 m stora. Fynd: keramik (F8, F9, F10, F11).	1325	3
15329	Röjningssten	10,5×2,3 m	Stråk av röjningssten, 0,3–0,7 m stora stenar och block. (Anl.nr 229 vid kartering av Arkeologistik 2015.)		
15362	Stensamling	2,9×1,5 m, oregelbunden, 0,2 m djup	0,1–0,25 m stor stenar, delvis skärviga men främst rundade. Ligger i lager A1443 och går till viss del ned mot underliggande morän. Större stenar, omkring 0,25 m stora, går ned i botten i den Ö-SÖ delen och några är moränstenar. En större rundad sten i SÖ schaktkanten ca 0,3 m stor. Anläggningen går ej att avgränsa då den möjligen fortsätter utanför schaktet i S. Fynd: bränd lera (F22). Undersökt genom G15922.	1325	3
15391	Stolphål?	0,7×0,6 m, rundad	Gråbrun grusig sand. Något diffus och svår att avgränsa.	1325	3
15400	Grop?	1,3×1,1 m, rundad	Gråbrun grusig sand med inslag av kol, sot och skärvsten. Hårt packat material, kan delvis bero på körväg (avverkning). Bedöms ligga delvis under A5465. Fynd: sintrad lera (F23), bränd lera.	1325	3
15413	Härd	0,9 m i diam., rundad	Svart-gråbrun sandig morän. Sot och kol samt skärviga och skörbrända stenar, 0,1 m stora. Något kapad av schaktning. Anläggningens V del utanför schaktet.	1325	3
15424	Stolphål	0,35 m i diam., rund	Brungrå grusig sand, inslag av sot och skärvsten. Något diffus avgränsning. Ligger invid stenar, ca 0,3 m stora, skoning?	1325	3
15434	Skärvstenslager	1,5×0,6, m, oregelbunden	Mörkt gråbrun grusig sand, inslag av sot och enstaka kolfragment. Rikligt med skärviga och skörbrända stenar omkring 0,1 m stora. Fynd: keramik (F15).	1325	3
15456	Lager	6,0×4,0 m, oregelbunden	Gråbrun grusig sand, inslag av kol, sot och skärvsten. Återfinns från möjlig terrasskant där det är tjockare och nedför slänt i V där det tunnar ut. Del av utfyllnad? Fynd: keramik (F12, F13, F14).	1325	3
15478	Lager	4,4×1,7 m, oregelbunden	Brungrå, något packad, grusig sand, med inslag av sotfläckar, kol samt skärvsten. Beror delvis på avverkningsväg. Ej avgränsat i S, bortschaktat. Fynd: bränd lera,	1325	3
15491	Lager	3,0 m i diam., oregelbunden	Mörkt gråbrun packad grusig sand. Fortsätter utanför schaktet i NV. Del av äldre körväg? Utfyllnad?	1325	3
15502	Stolphål	0,35×0,25 m, rund	Brungrå grusig sand. Ligger invid stenar, 0,1–0,2 m stora, skoning? Anläggningens NÖ del utanför schaktet.	1325	3
15510	Lager	1,5×1,1 m, oregelbunden rundad	Gråbrun grusig silt, inslag av sot och kol. Enstaka stenar 0,1 m stora. Lagret fortsätter i SV utanför schaktet.	4775	3
15555	Härd	0,7×0,5 m, rundad	Svart-röddbrun sandigt grus, sot, kol samt skärvsten. Stenar i kanten, 0,2–0,45 m stora. Fynd: harts (F26).	1325	3
15708	Härd	1,2×1,1 m, oval	Gråsvart grusig silt, inslag av bränd lera, kol och sot. Ligger under körspår från avverkning.	2342	3
15786	Lager	3,5 m i diam., oregelbunden	Brun siltig sand intill stenar. Mycket sparsamt inslag av sot samt bränd lera. Tolkas som lager från terrasseringens uppbyggnad, sträcker sig troligen mot N och S. Kan vara bortschaktat i schaktets SÖ del, i schaktets NV del avtar det snabbt.	2342	3

Bilaga 3. Anläggningstabell

Anl. nr	Typ	Storlek, form	Beskrivning	Schakt	Omr
15809	Stolphål?	1,0×0,5 m, oregelbunden avlång	Gråbrun sandig morän delvis mellan stenar, 0,1–0,2 m stora. Möjligt stolphål med stenskoning i NÖ delen och del av lager i SV delen. Fynd: bränd lera (F21).	1325	3
15825	Härd	2,5×1,6 m, oregelbunden	Huvuddelen av anläggningen består av sotig silt med inslag av kol samt rikligt med skärvstenar, upp till 0,25 m stora. Överlagrades av A9390, ca 0,15 m. Anläggningens SV del utanför schaktkanten.	4913	3
15863	Stenpackning	3,5 m i diam, rund	Stenpackning, något gles i ytan, särskilt i Ö halvan. Packning av stenar i storleken 0,1–0,5 m, totalt 4–5 skikt, minskande diameter mot botten. Ö halvan av anläggningen täckt av tallstubbe. Fyllning mellan stenarna av humös silt. Nedgrävd till siltig morän. (Anl.nr 215 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	7061	2
15926	Stolphål sentida	0,1×0,9 m, rundad, 0,3 m hög	Skoning av 0,2–0,5 m stora stenar. Bevarad trästolpe i mitten. El-/telestolpe.	1325	3
15927	Skärvstenslager	1,6×1,0 m, oregelbunden	Samling av skärvstenar, 0,1–0,15 m stora. Ligger strax nedanför A3598 i V-slutning. Anläggningens S del under stubbe.	1540	3
15940	Stensträng	19,5×0,7–2,5m	Enskiktad, en- till tvåradig. Stenstorlek 0,8–1,0 m. I S änden ligger mindre sten på stensträngen (A16065). Avbrott mitt i stensträngen. Enstaka stenar i båda ändar kan höra till stensträngen men ligger något separat. Ligger runt röjd yta/odlingsyta (A3621). Övertorvad. (Anl.nr 305 vid kartering av Arkeologistik 2015.)	–	3
16056	Mörkfärgning	0,5 m i diam., rund	Vagt brungrå silt intill stenar, 0,25–0,4 m stora, delvis markfasta.	1623	3
16065	Stensamling	0,8×0,6 m, oregelbunden	Skärviga småstenar, 0,05–0,2 m stora, ligger på och mellan större stenar i stensträng A15940. Fyllning av brungrå humös silt.	1623	3
16083	Sotfläck	0,4 m	Sotig silt med inslag av kolfragment.	1623	3
16132	Odlingsröse	1,9×1,5 m, oregelb. rundad	Stenstorlek 0,2–0,6 m. Fyllning av humös siltig morän. Ligger på terrassering mot åker, möjlig sten från åker. Kan vara del av A2571.	2342	3
16155	Härd	2,2×1,3 m, rund	Fyllning av svart silt, sot och kol samt skärvsten. Utgörs av två härdar varav den ena ligger i schaktkanten och ej går att avgränsa. I profilen i schaktväggen finns en kol- och sotlins.	1325	3
16170	Lager	1,6 m i diam., rundad	Mörkbrun silt, inslag av sot och fåtalet skärvstenar. Härdarna, A16155, är fyllda med skärvsten samt är svartare, till skillnad från A16170 som är brunare samt har ett fåtal skärvstenar i fyllningen. Möjligt tramlager.	1325	3
16204	Lager	10,0×4,6 m, oregelbunden, 0,01–0,15 m tj	Lager av sot och kol. Återfinns vid kanten av bergavsats och högen A1787, på dess S ände. Överlagrar A6812. Eventuellt sentida.	300	1

Bilaga 4. Husbeskrivningar

Hus 1

Typ:	Treskeppigt hus
Riktning:	Nordväst-sydost
Längd:	Minst 15 meter
Bredd:	-
Inre takbärande:	Sju stolphål efter fyra stolppar. Stolphålen är 0,4–0,56 meter stora. A802–A813, A822–A829, A855–A865, A875–.
Bockbredd:	1,8–2,3 meter
Spannlängd:	3,65–5,25 meter
Övrigt:	Två mittstolpar(?) finns i husets centrala del, A829 och A846. De är 0,44–0,5 meter stora. Ett golvlager framkom centralt i huset, A783. Det är ca 6,0x3,0 meter stort och består av brun-grå brun lerblandad silt. I lagret påträffades fynd av knackstenar, keramik och bränd lera.
Kommentar:	Stolphål och golvlager framkom under ett äldre odlingslager (A3641). Huset är endast delvis framtaget, fortsätter utanför schaktet (1134) i norr och i öster.

Hus 2

Typ:	Enskeppigt hus?/syllhus?
Riktning:	Nordväst-sydost
Längd:	3,24 meter
Bredd:	Minst 2,5 meter
Syllstenar?:	Två parallella rader av stenar, 1,5-1,8 meter långa av tre respektive fyra stenar, 0,2-0,6 meter stora. Raderna ligger cirka 2,4 meter från varandra.
Övrigt:	Härd mitt emellan stenraderna, A3645. Strax norr om norra stenraden finns en stensamling (A4598).

Bilaga 5. Provrutor, tabell

Provruta/ grävenhet	Storlek	Beskrivning	Anläggningar	Schakt	Omr
4068	1,0×1,0 m	Grävd i lagret A4072 i SÖ delen av terrassen A4073. Lagret var grunt delvis nedschaktat här. Lagret består av brun silt, som var ljusbrun i rutans NV sida. Under lagret, i grävenhetens NÖ sida, framkom stenskott stolphål, som undersöktes, A4074. Möjligen finns ytterligare ett stolphål i kanten av detta, i rutans Ö hörn. Fynd: harts 0,02 m ner och keramik 0,05 m ner i lagret.	A4072, lager A4074, stolphål	2216	3
5104	1,0×0,5–0,9×0,4 m	I N humös lucker silt, ca 0,2 m tjockt, som ligger på ett tätt påfört lager av småsten och grus. Omedelbart under detta fanns rester av trä innan gruset tog vid. Träresterna hade en utbredning av 0,2×0,16 m. Stenlagret var 0,1–0,12 m tjockt. Dessa lager är nedgrävda i underliggande ljus siltig sand. Fynd: ovanpå stenlager påträffades ett stort järnföremål (F55) som togs upp i preparat.	–	3528	1
5111	0,5×0,5 m, 0,15(SV)-0,2(NÖ)	En större sten, som låg strax under markytan, dominerade den SÖ fjärdedelen av rutan. Fyllningen bestod av siltig morän som stundtals var hårt packad. Enstaka mindre bitar bränd lera tyder på att moränen är påverkad och kanske inte på sin ursprungliga plats. Fynd: järntråd (F39).	A9251	1325	3
5115	0,5×0,5 m, upp till 0,13 m djup	Stenpackning av material med en storlek av omkring 0,2 m utom i S hörnet där hårt packad silt påträffades på 0,13 m djup och som utgjorde undergrunden. S om och bland stenarna var lös sandig morän. Fynd av patronhylsa i översta delen av lagret i S.	–	3528	1
5229	1,0×1,0 m, 0,13 m djup	Stenpackning i Ö med tydligt slut mot i det närmaste stenfritt parti i V. Stenarna i stenpackningen var ca 0,15 m stora. Fyllning och undergrund utgjordes av sandig morän.	A5910, grav	3528	1
5233	1,0×0,5 m, 0,12 m djup	Stenpackning i Ö med tydligt avslut mot i det närmast stenfritt parti i V. Fyllningen bestod av något humös, siltig morän, i stenpackningen i Ö: något humös, lucker silt mellan stenarna. I V undergrund av ljusare steril sandig morän.	A5882, grav	3528	1
5574	1,0×1,0 m, upp till 0,23 m djup	I N humös, lucker silt med rikligt med rötter, upp till 0,15 m tjock. Har en skarp kant mot hårt packad silt i S. Silten i S innehåller små bitar av kol och bränd lera. Längst i V en koncentration av ett tiotal stenar med en storlek av upp till 0,15 m, de utgör dock ingen synlig konstruktion. Lagret var djupast i SÖ..	–	3528	1
6954	0,5×0,3 m	Svart sotigt homogent lager, ca 0,15 m tj, under detta ett gråare lager. Tolkas som någon form av brandlager, snarlikt A4017.	A6906, lager	6897	1
15242	1,0×1,0 m, 0,3 m djup	Grävdes för att klargöra utbredningen av A15362 samt sammansättningen på A1443. Grävdes ned till botten i NÖ halvan, 0,5×1,0 m, för att även bedöma djupet på A1443. Lagret A1443 bestod av mörkbrun humös sand med inslag av ljusbrun sand från moränen, inslag av kol. Lagret var flammigt samt omrört, växelvis skärvsten och moränsten. Som djupast var lagret 0,15 m (NV och SO) och som tunnast ca 0,1 m (N). Rutan låg utanför begränsningen för A15362.	A1443, lager	1325	3
15922	1,7×1,3 m, upp till 0,25 djup	Grävdes på mindre avsats och ner i svag SV-sluttning, över A15362 och AL1443. A1443 består av mörkbrun humös sand med grusinslag. Lagret återfinns inom hela rutan men var tunnare i mitten, ca 0,04 m, lagret fortsätter således utanför schaktet i N och S. I N kanten är lagret ca 0,1–0,15 m djupt, i den S kanten är det tjockast, 0,2 m djupt. Lagret tunnar ut i den SV-V delen av rutan. Längre ned i marken koncentrerades A15362 och A1443 till den SÖ delen av rutan. Undergrunden, sandig morän, syns tidigt i vissa delar av rutan. Flera större moränstenar, 0,25–0,3 m stora, har räknats till A15362. I botten syntes några rundade mörkfärgningar som tolkas som möjliga stenlyft. Fynd: keramik (F16) 0,03 m ned i rutan.	A15362, stensamling A1443, lager	1325	3
17035	4×3 m, 0,15 m djup	Undersökning av del av lager A9390. Se beskrivning av A9390.	A9390, lager	4913	3

Bilaga 6. Fyndtabell

Hjulsta FU, boplats 214:1

Fyndnr	Sakord	Material	Vikt (g)	Antal	Anmärkning	Anl.nr	Anl.typ
1	Kärl	Keramik	37,6	10	En mynningsbit. Två spjälkade bitar.	783	Lager
2	Kärl	Keramik	2,9	3		9261	Lager
3	Kärl	Keramik	8,9	1		1443	Lager
4	Kärl	Keramik	6	1	Tydliga avstrykningsspår, på insidan?	1443	Lager
5	Kärl	Keramik	33,8	1	Mynningsbit med skuldra.	2195	Härd
6	Kärl	Keramik	15,9	1		4243	Stensamling
7	Kärl	Keramik	1,3	3		4243	Stensamling
8	Kärl	Keramik	15,7	3	Schaktningsfynd.	15246	Härd
9	Kärl	Keramik	8	1		15246	Härd
10	Kärl	Keramik	2,8	1		15246	Härd
11	Kärl	Keramik	3,2	2		15246	Härd
12	Kärl	Keramik	1,9	1	Spjälkad.	15456	Lager
13	Kärl	Keramik	19,7	2		15456	Lager
14	Kärl	Keramik	11,5	1		15456	Lager
15	Kärl	Keramik	3,3	1		15434	Skärstenslager
16	Kärl	Keramik	1,2	1		1443	Lager
17	Kärl	Keramik	2,4	1		4068/4072	Grävenhet/Lager
18	Kärl	Keramik	60,4	8	En spjälkad bit.	1222	Grop
19	Kärl	Keramik	24,9	1	Schaktningsfynd.	2989	Schakt/ploglager
20	Kärl	Keramik	5,5	1	Schaktningsfynd.	2944	Schakt/ploglager
21	Bränd lera	Bränd lera	20,9	1	Härd.	15809	Stolphål
22	Bränd lera	Bränd lera	1,2	1		15362	Stensamling
23	Bränd lera	Bränd lera	3,8	1	Smält.	15400	Grop
24	Bränd lera	Bränd lera	23,3	3		783	Lager
25	Brända ben	Brända ben	0,1	5	Mycket små fragment.	9300	Lager
26	Harts	Harts	1	1		15555	Härd
27	Harts	Harts	0,5	1		9271	Lager
28	Harts	Harts	1	3		9271	Lager
29	Harts	Harts	5,1	2	Två delar av förmodad hartstätningssring, delarna hör ihop. Schaktningsfynd.	9271	Lager
30	Harts	Harts	0,1	1		4068/4072	Grävenhet/Lager
31	Löpare	Bergart	725,5	1	En facetterad yta.	783	Lager
32	Löpare	Bergart	635,3	1	Tre-fyra facetterade ytor.	829	Stolphål
33	Slipsten	Sandsten	204,8	1	Rektangulär, 85 mm lång, 15-35 mm bred, 14-30 mm tjock.	4192	Skärstenslager
34	Löpare	Bergart	825,4	1	Två-tre facetterade ytor.	9271	Lager
35	Löpare	Bergart	689,9	1	Två facetterade ytor.	9271	Lager
36	Knapp	Kopparlegering	1,5	1	Knapp, rund, ca 13 mm i diameter. Fyra trådhål i mitten. Detektorfynd. Gallrat.	3641	Lager
37	Sölja	Kopparlegering	13,9	1	Sölja till bälte. Detektorfynd.	1540/1766	Schakt/Grästov
38	Föremål	Järn	53	1	Järnten, rund, krökt i närmast cirkulär form. Spetsiga ändar. Detektorfynd. Gallrat.	1325/1766	Schakt/Grästov
39	Föremål	Järn	0,8	1	Del av järntråd, rund, rak, 40 mm lång. Detektorfynd. Gallrat.	9251	Lager
40	Hästkosöm	Järn	6,6	1	Detektorfynd. Gallrat.	3641	Lager
41	Hästkosöm	Järn	12,7	1	Detektorfynd. Gallrat.	3194	Schakt/ploglager

Hjulsta FU, gravfält 96:1

Fynd-nr	Sakord	Material	Vikt (g)	Antal	Anmärkning	Anl.nr	Anl.typ
42	Kärl	Keramik	66,4	4	En bottenbit. Schaktningsfynd	310	Schakt
43	Kärl	Keramik	118,1	22	Trefotsgryta, delar av. Två delar av pipen.	4128	Lager
44	Kärl	Keramik	29,2	3	En bottenbit.	3838	Grav
45	Kärl	Keramik	19,6	1		4128	Lager
46	Kärl	Keramik	36,6	7	En spjälkad bit.	6141	Grav
47	Bränd lera	Bränd lera	21,2	1	Smält. Schaktningsfynd	3528	Schakt
48	Bränd lera	Bränd lera	4,5	1	Smält.	3528	Schakt
49	Löpare	Bergart	781,7	1	Tre facetterade ytor.	969	Schakt i N
50	Föremål	Järn	3,7	1	Järnbleck. Plant, rektangulärt med små sågtänder på ena långsidan. 60 mm lång, 11 mm bred. Detektorfynd. Gallrat.	310	Schakt
51	Föremål	Järn	18,5	1	Järnföremål. Plant, rektangulärt med krökta ändar. 130 mm långt, 50 mm brett. Detektorfynd. Gallrat.	1766	Lösfynd mellan schakt
52	Föremål	Järn	9,2	1	Möjligt knivblad?, del av. 57 mm långt. Detektorfynd.	4438	Grav
53	Hästkosöm	Järn	6,4	1	Detektorfynd.	4465	Schakt
54	Hästsko	Järn	143,2	1	Halv. Detektorfynd. Gallrat.	3528	Schakt
55	Föremål	Järn	58,3	1	Krökt järnten? Bevarade trärester på föremål. Detektorfynd.	5104	Grävenhet
56	Föremål	Järn	0,9	3	Delar av järntråd, raka med runt tvärsnitt, 10-22 mm långa. Detektorfynd. Gallrat.	1914	Schakt